ՄԱՍԻՍ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

33ՐԴ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 11 (1611) ՇԱԲԱԹ, ՄԱՐՏ 30, 2013
VOLUME 33, NO. 11 (1611) SATURDAY, MARCH 30, 2013

MASSIS Weekly
1060 N. Allen Ave. Suite 101
Pasadena, California 91104

ԱՌԱՋՆՈՐԴ ՍՐԲԱԶԱՆ ՀՕՐ ՍՈՒՐԲ ԶԱՏԿԱԿԱՆ ՔԱՐՈԶԸ

«...ՏԵՍԱՔ ԶՏԷՐ» (ՅՈՎՀ. 20:25)

Քրիստոսի հրաշալի Յարութենէն յետոյ արտասանուած այս խօսքը իր մէջ կ'ամփոփէ այն գերագոյն ճշմարտութիւնը, որուն զգացողութիւնն ու հաւատքի գիտակցութիւնը ունեցած էին Անոր առաքեալները եւ հաստատակամ յայտարարած էին իրենց պատգամը դիմելով Թովմասին ու ժամանակներու հոլովոյթներուն հետ ծնունդ առած նոր Թովմասներուն.

«...Տեսաք զՏէր»:

Այս բառերուն մէջ կայ կենդանի պատկերը Յարութեան մեր Տիրոջ Յիսուսի Քրիստոսի, որուն հետ հաղորդակցութեան ընդառաջ եկող մարդը իր էութեանը մէջ կը զգայ մահուան պարտութիւնը: Քրիստոս Իր յաղթական Յարութեամբ կը յեղաշրջէ մարդկութեան կեանքը դէպի լոյս եւ առաւել կեանք: Քրիստոսի Յարութեան մէջ խտացած է աստուածային յաւերժականութեամբ նուիրականացած զօրութիւն, անսպառ եռանդ: Խոնարհումով ապրուած կեանքերը գիտեն եւ կ'ապրին անկորնչելի արժէքը Յարութեան խորհուրդին, որուն առաջնորդութեամբ ալ միութիւն են հաստատած Աստուծոյ հետ եւ Անոր առաջնորդութեամբ ապրած են հրաշագործուած կեանք: Եթէ մեր նախնիք չունենային Յարութեան խորհուրդով սրբագործուած կեանք, իցիւ թէ մենք այսօր ապրէք որպէս Նոր Հայաստան, դէպի Երկինք սլացող յաւերժական Սուրբ Էջմիածին եւ կեանքի հորիզոնները վերածէինք արշալոյսներ:

Յարութեան խորհուրդին առջեւ ծնրադիր մեր Սուրբ Եկեղեցւոյ հայրերը իրենց էութեանը մէջ

Շար.ը էջ 5

ՍԱՐԳՍԵԱՆ-ՅՈՎՀԱՆՆԻՍԵԱՆ ԵՐԿԽՕՍՈՒԹԻՒՆԸ ԿԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿՈՒԻ՝ ՓՈԽԱԴԱՐՁ ՆԱՄԱԿՆԵՐՈՎ

Հայաստանի վերջին նախագահական ընտրութիւններու պաշտօնական տուեալներով երկրորդ տեղը գրաւած ընդդիմադիր թեկնածու՝ Րաֆֆի Յովհաննիսեան նամակ մը յղած էր Սերժ Սարգսեանին, ուր ան պատրաստակամութիւն կը յայտնէր «տէ ֆաքթօ» ճանչնալ անոր նախագահութիւնը, եթէ ան համաձայն գտնուի արտահերթ նախագահական կամ համամասնական ընտրակարգով խորհրդարանական ընտրութիւններ հրաւիրելու եւ մինչ այդ, առնուազն 8 կարեւոր պաշտօններ զիջելու ընդդիմադրութեան:

Մարտ 25-ին նախագահ Սերժ Սարգսեան պատասխանելով Րաֆֆի Յովհաննիսեանի առաջարկներուն, պատրաստակամութիւն յայտնած էր երկխօսութիւն սկսելու՝ յորդորելով Յովհաննիսեանին դադրեցնել հացադուլը, «մէկ-երկու օր կազդուրուել» եւ միասին լուրջ աշխատել:

Ի պատասխան Սարգսեանի նամակին, «Ժառանգութեան» առաջնորդը դարձեալ նամակով նախագահին առաջարկեց հանդիպիլ «ցանկացած ժամի ու ցանկացած ձեւաչափով՝ Ազատութեան հրապարակում»:

Այս կապակցութեամբ յայտարարութեամբ հանդէս եկաւ Նախագահի մամլոյ խօսնակ Արմէն Արզումանեան: Ան իր յայտարարութեան մէջ մասնաւորապէս կ'ըսէր, որ Նախագահին կողմէ Մարտի 25-ին Յովհաննիսեանին ներկայացուած առաջարկութիւնը տակաւին կը շարունակէ մնալ ուժի մէջ, «չնայած հրապարակից հնչող անհիմն վերջնագրերի լեզուն ժամ առ ժամ նուազեցնում է դրա արդ-

Շար.ը էջ 4

ՀԱԽ-Ի ԶՕՐԱԿՑԱԿԱՆ ՀԱՒԱՔՈՅԹԸ ԿԼԵՆՏԷՅԼԻ ԹԵԿՆԱԾՈՒՆԵՐՈՒՆ

Ձախէն աջ՝ Շահէ Քէօրօղլեան, Լորա Ֆրիտմըն եւ Արա Նաճարեան

Կլենտէյլ քաղաքի Ապրիլ 2ին կայանալիք քաղաքապետարանի եւ այլ յարակից բաժանմունքներու պաշտօններուն համար տեղի ունենալիք ընտրութիւններու կապակցութեամբ զօրակցական հաւաքոյթ մը տեղի ունեցաւ Տէր եւ Տիկ. Պետրոս եւ Լենա Խոտանեաններու բնակարանին մէջ:

Ս.Դ.Հ.Կ.ի Հայ Ամերիկեան Խորհուրդին (ՀԱԽ) կողմէ կազմակերպուած սոյն միջոցառումին ներկայ եղան Կլենտէյլի եւ շրջակայ հայութիւնը ներկայացնող աւելի քան 40 հոգի: Ներկաներուն մէջ կը նշմարուէին Ս.Դ.Հ.Կ.ի ղեկավարներ, տարբեր կառոյցներու, ընտրական յանձնախումբերու եւ մամուլի ներկայացուցիչներ:

Իր բացման խօսքին մէջ Քրիստին Խաչատուրեան ՀԱԽ-ի անունով ողջունեց ներկայութիւնը Քաղաքապետական Ընտրութեան թեկնածուներ Արա Նաճարեանի, Լորա Ֆրիտսմընի եւ Շահէ Քէօրօղլեանի: Ան բնութագրեց իւրաքանչիւր թեկնածուի առանձնայատկութիւններն ու համայնքային կեանքին մէջ իրենց ունեցած հարուստ փորձառութիւնն ու նուիրումը առաւել եւս օգտակար հանդիսանալու շրջանի բնակչութեան կենսական կարիքներուն բարելաւումին:

Այնուհետեւ ելոյթ ունեցան

Շար.ը էջ 18

ՊՈԼՍԱՀԱՅ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԵԱՄԲ ԼՈՍ ԱՆՃԵԼԸՍԻ ՄԷՋ ԵԼՈՅԹ ՈՒՆԵՑԱՒ ՓՐՈՖ. ԹԱՆԷՐ ԱՔՉԱՄ

Ելոյթ կ'ունենայ Փրոֆ. Թանէր Աքչամ

ԼԵՆԱ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ

Ուրբաթ, Մարտ 22, 2012, Պոլսահայ Միութեան նախաձեռնութեամբ եւ գաղութիս բոլոր կազմակերպութիւններու ներկայութեամբ տեղի ունեցաւ յատուկ դասախօսութիւն-քննարկում՝ Միացեալ Նահանգներու մէջ Հայոց Ցեղասպանութեան հետազօտութեան եւ ուսումնասիրութեան պատմագիտական յայտագիրներու եւ այս ուղղութեամբ գործադրուած յառաջդիմութիւններու եւ ձախողութիւններու մասին:

Սոյն երեկոյի դասախօսն էր Փրոֆ. Թանէր Աքչամ, Մասաչուսէցի Գլարք Համալսարանի՝ Մուկար ամպիոնի նախագահ, որ կը ներկայացնէ նաեւ Հայոց Ցեղասպանութեան եւ Ուսումնասիրութեան միակ պատմագիտական յայտագիրը՝ ընդհանուր Միացեալ Նահանգներու տարածքին: Յայտագրին որպէս քննարկող-դասախօս ներկայ էր նաեւ Փրոֆ. Րիչըրտ Հրայր Տէօքմէճեան ՝ Տնօրէն USC Համալսարանի Հայկական Ուսումնասիրութիւններու Յայտագրին:

Բարի Գալուստի իր խօսքով բեմ ներկայացաւ ՝ Պոլսահայ Միութեան ատենապետ Պր. Գուրգէն

Շար.ը էջ 18

ՇՆՈՐՀԱՒՈՐ Ս. ԶԱՏԻԿ

Սուրբ Յարութեան տօնին առիթով «Մասիս» շաբաթաթերթը ջերմօրէն կը շնորհաւորէ իր ընթերցողներուն եւ համայն հայութեան Ս. Զատիկը:

«ՏԵԺԱՒՈՒ», ԿԱՄ ԻՆՉՈՒ ՇՆՈՐՀԱՒՈՐԵՑ ՕՊԱՄԱՆ

ՅԱԿՈԲ ԲԱԴԱԼԵԱՆ

Սերժ Սարգսեանի պատասխանից յետոյ, որ նա տուել է Րաֆֆի Յովհաննիսեանին, կարծես թէ «տեժաւու»ի զգացում է շատերի մօտ: Բանն այն է, որ երկու տարի առաջ Սերժ Սարգսեանը մի անգամ արդէն իսկ նստել է ընդդիմութեան հետ «Թուղթ ու գրիչով» բանակցելու կամ երկխօսելու, որի արդիւնքը յայտնի է բոլորին, այդ թւում ամենայն հաւանականութեամբ նաեւ Րաֆֆի Յովհաննիսեանին: Ի դէպ, այն ժամանակ ընդդիմութիւնը, այսինքն ՀԱԿ-ը, նրան դիտարկում էր որպէս Ռոբերդ Քոչարեանի գործիք, որը փորձում է իր նախաձեռնութիւններով տապալել երկխօսութիւնը:

Ներկայում կարծես թէ տեղերը փոխուել են, եւ Ռոբերդ Քոչարեանի քաղաքական առանցքի շուրջ միաւորուած ուժերի համար է խնդիր դառնում Սերժ Սարգսեանի եւ Րաֆֆի Յովհաննիսեանի միջեւ հնարաւոր երկխօսութիւնը, քանի որ այդ միջոցով կարող է պարզապէս քաղաքական կնիք ստանալ ներքաղաքական գործընթացի լուսանցքում նրանց յայտնուելը:

Բայց, նկատի ունենալով այսպէս ասած առաջին երկխօսութեան փորձը, պարզ է դառնում նաեւ, որ լուսանցքում յայտնուելու ոչ պակաս վտանգ կայ նաեւ Սերժ Սարգսեանի հետ երկխօսութեան գնացող սուբիեկտի համար:

Ինչ տարբերութիւն կայ առաջին երկխօսութեան, եւ երկրորդ հնարաւորի միջեւ: Առաջին տարբերութիւնը կարող է լինել այն, որ բանակցում են ոչ թէ առաջին դէմքերի պատուիրակները, այլ առաջին դէմքերն իրենք: Եթէ Րաֆֆի Յովհաննիսեանը համաձայնի Սերժ Սարգսեանի առաջարկին եւ ի վերջոյ լինի բանակցութիւն, ապա կարեւոր խնդիրներից մէկը հենց այն է, որ բանակցութիւնը պէտք է լինի բացառապէս լիդերների մակարդակով, կամ հիմնական ռաունդները պէտք է լինեն այդ մակարդակով:

Հնարաւոր բանակցութեան դէպքում Րաֆֆի Յովհաննիսեանն ունի արդէն ոչ միայն առաջին երկխօսութեան դասերը՝ ՀԱԿ-իշխանութիւն, այլ նաեւ Սերժ Սարգսեանի հետ առաջին հանդիպման դասը, որը առաւել Թարմ է ու խօսուն: Խօսքն այն մասին է, որ փակ հանդիպումը Սերժ Սարգսեանը բաւական հմտօրէն վերածեց քարոզչատեղեկատուական մանիպուլյացիայի, եւ որքան էլ Րաֆֆի Յովհաննիսեանը յետոյ շտկեց վիճակը իր յայտարարութիւններով, յորդորներով եւ պահանջներով, միեւնոյն է, նստուածքը, ինչպէս յայտնի հրէական անեկդոտում, մնաց:

Առաջին երկխօսութեան համեմատ, հաւանական երկրորդ երկխօսութեան տարբերութիւն է նաեւ միջավայրը: Առաջին երկխօսութիւնը տեղի ունեցաւ համապետական ընտրութիւնից յետոյ ժամանակահատուածում, ընտրական միջակայքում: Գործընթացն ըստ էութեան սկսեց Փետրուարից՝ երբ արաբական գարուն էր ու նաեւ սոցիալական մեծ լարում: Երկխօսութիւնը եղաւ մի քանի ամիս անց միայն:

Ներկայում, դեռեւս պահպանւում է յետընտրական ակտիւութիւնը, իսկ երկու ամիս անց էլ Երեւանի Աւագանու ընտրութիւն է, որում ակտիւանում են նախագահի ընտրութիւնը բաց թողած ուժերը: Սոցիալական վիճակը հանրութեան մօտ աւելի լաւը չէ, կան նոր դժգոհ խմբեր, սակայն Րաֆֆի Յովհաննիսեանի շարժման հիմքում կարծես թէ դա առանցքային դեր չունի, եւ շարժումն ինքնին, խոշոր հաշուով առեղծուած է շարունակում մնալ՝ նախագահի ընտրութեան նախնական առաջին արդիւնքների հրապարակումից մինչ այժմ, երբ թւում է, որ բացարձակապէս ապաքաղաքական մեթոդներով, Րաֆֆի Յովհաննիսեանը հասնում է քաղաքական որոշ առումներով անգամ աննախադէպ արդիւնքի: Թէկուզ միայն նրա ստացած քուէների քանակը:

Առաջին երկխօսութեան համեմատ մէկ այլ տարբերութիւն կարող է լինել այն, որ բանակցութիւնը կ'ընթանայ կոնկրետ ոլորտների շուրջ: Եթէ ՀԱԿ-ը դնում էր իշխանութիւն յանձնելու խնդիր, ապա Րաֆֆի Յովհաննիսեանը գոնէ ձեւակերպումների առումով խնդիրը դնում է այլ կերպ՝ յանձնել ընդդիմութեանը կոնկրետ ոլորտներ: Այլ հարց է իհարկէ, որ այդ կոնկրետ ոլորտների յանձնելը եթէ ոչ ակնթարթային, ապա որոշակի ժամանակի առումով հաւասարազօր կարող է լինել իշխանութիւնը յանձնելուն: Թէեւ, իհարկէ, դրա համար էլ Սերժ Սարգսեանն առաջարկում է բանակցել, երեւի թէ համաձայն լինելով յանձնել, բայց ոչ այնքան, որ հաւասարազօր լինի ժամանակի ընթացքում իշխանութիւնը յանձնելուն:

Ամենակարեւոր հարցերից մէկը երեւի թէ այն է, թէ իսկ արդեօք կայ երկխօսութեան կազմակերպիչների կամ հովանաւորների մասով տարբերութիւն: 2011 թուականին կայացած երկխօսութեան կազմակերպիչը կամ միջնորդը, կամ այսպէս ասած հովանաւորը, ըստ հայկական մամուլի՝ ԱՄՆ դեսպան Մարի Եովանովիչն էր: Դեսպանն իհարկէ հերքում էր այդ ամէնը, սակայն ուշագրաւ յայտարարութիւն էր արել ԱՄՆ Կոնգրեսում Հայաստանում ԱՄՆ ներկայիս դեսպան Ջոն Հեֆերնը:

Իր նշանակման հարցով լսումների ժամանակ Հեֆերնը յայտարարել էր, որ Հայաստանի ներքաղաքական դաշտում ի յայտ եկած հանդուրժողութեան մթնոլորտի հարցում մեծ աւանդ ունի նախկին դեսպան Մարի Եովանովիչը:

Ինչ աւանդ կարող է ունենալ ներկայիս իրավիճակում ինքը՝ Ջոն Հեֆերնը: Քաղաքական առումով նա կարծես թէ բաւական զուսպ է եղել, բաւական ակտիւ լինելով տնտեսական հարցերում եւ զբաղուելով Հայաստան նոր ներդրումների ներգրաւման խնդրով: Բայց, պարզ է նաեւ, որ դա ընդամէնը քաղաքականութեան հակառակ երեսն է՝ բոլոր մակարդակներում:

Բացի այդ, շատ ուշագրաւ է, որ Հեֆերնը իր տիկնոջ հետ Րաֆֆի Յովհաննիսեանին էր այցելել Մարտի 22-ի առաւօտեան, այն օրը, երբ երեկոյեան Րաֆֆի Յովհաննիսեանը պէտք է յայտարարէր Սերժ Սարգսեանին իր վերջին առաջարկների մասին, ինչն էլ արեց, եւ որին էլ փաստացի նախնական համաձայնութեամբ է պատասխանել Սերժ Սարգսեանը:

Երկխօսութեան առաջին եւ անյաջող փորձից յետոյ երկու տարի անց հնարաւոր է ԱՄՆ փորձում է նախաձեռնել երկրորդը, գուցէ առաջինից որոշակի դասեր քաղած, ինչը կարող է տալ երկրորդ փորձի առաւել արդիւնաւէտութեան հեռանկար, արդարացնելով Պարակ Օպամայի շնորհաւորանքը:

«ԼՐԱԳԻՐ»

ÆÝã ï³ñµ»ñáõÃÇõÝ Ï³Û ³é³çÇÝ »ñÏËûëáõÃ»³Ý, »õ »ñÏñáñ¹ ÑÝ³ñ³õáñÇ ÙÇç»õ: ²é³çÇÝ ï³ñµ»ñáõÃÇõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ ÉÇÝ»É ³ÛÝ, áñ µ³Ý³ÏóáõÙ »Ý áã Ã¿ ³é³çÇÝ ¹¿Ùù»ñÇ å³ïáõÇñ³ÏÝ»ñÁ, ³ÛÉ ³é³çÇÝ ¹¿Ùù»ñÝ Çñ»Ýù

ՄԻԱԿ ԵԼՔԸ

ԱՐԱՄ ԱԲՐԱՀԱՄԵԱՆ

Եւ այսպէս, իշխանութեան եւ ընդդիմութեան միջեւ սկսւում է երկխօսութեան նման մի բան: Ընդհանուր առմամբ, դա դրական երեւոյթ է: Յիշեցնեմ, որ ես կողմ էի նաեւ 2011 թուականի ՀԱԿ-կոալիցիա երկխօսութեանը՝ ոչինչ, որ այն ոչ մի արդիւնքի չբերեց: Ես անվերապահօրէն կողմ կը լինէի նաեւ 2012 թուականի ՀԱԿ-ԲՀԿ երկխօսութեանը, եթէ պարզ լինէր դրա օրակարգը: Բայց քանի որ օրակարգը, նոյնիսկ ընդհանուր գծերով, չէր բացայայտւում, դա կասկածների տեղիք էր տալիս: Ես, օրինակ, կասկածում էի, որ այդ երկխօսութեան (կամ համագործակցութեան) արդիւնքում կարող է կրկին իշխանութեան գալ Ռոբերդ Քոչարեանը, սակայն այդ, ինձ համար ամենատհաճ սցենարը, առայժմ, յամենայնդէպս, չիրականացաւ:

Ասածս այն է, որ երկխօսութեան խորհրդապահութեան հարցում չարժէ ընկնել ծայրայեղութիւնների մէջ: Գուցէ տեղին չէ փոխանակուել բաց նամակներով, ինչպէս որ դա անում են ներկայիս երկխօսողները՝ այդ դէպքում երկու կողմից էլ անխուսափելի են PR-ի տարրերը: Բայց պէտք չէ նաեւ այն աստիճանի մշուշապատել բանակցութիւնները գերգաղտնիութեան շղարշով, որ «չուզողները» կարողանան դրա վերաբերեալ ինչ ասես՝ մոգոնել, իսկ «ուզողները» սկսեն կասկածել:

Րաֆֆի Յովհաննիսեան-Սերժ Սարգսեան երկխօսութիւնը, անկախ իր ձեւական թերութիւններից, պէտք է խրախուսել: Իհարկէ, հնարաւոր չէ չարձանագրել բանակցողների թերի կողմերը: Իշխանութիւնը, ՀՀԿ-ն եւ այդ կուսակցութեան առաջնորդը խոստացել էին աննախադէպ ժողովրդավարական եւ թափանցիկ ընտրութիւններ, սակայն ընտրութիւնների օրը եւ մանաւանդ երեկոյեան «ստացուել է ինչպէս միշտ»:

Րաֆֆի Յովհաննիսեանը սկզբում ասել է, որ Ազատութեան հրապարակում չի լինի ոչ մի տառապանք եւ հացադուլ, իսկ յետոյ նստել է հացադուլի: Նա սկզբում սպառնացել է նախագահին, որ վերջինս կ'երդուի իր դիակի վրայով, իսկ այնուհետեւ մտել է քաղաքական երկխօսութեան մէջ՝ չբացառելով, որ Սերժ Սարգսեանը 5 տարի զբաղեցնելու է իր աթոռը: Բայց հիմա ցանկալի է ոչ թէ սրել հակասութիւնները, ոչ թէ կշտամբել կողմերին, այլ հակառակը՝ չվարկաբեկել, չհեգնել երկխօսութիւնը եւ դրանով բացասական իմաստով «թասիբի չգցել» դրա մասնակիցներին: Առայժմ պարզ չէ, թէ ինչով կարող են աւարտուել բանակցութիւնները, փոխարէնը կարելի է վստահաբար ասել, թէ ինչ կը լինի, եթէ Սերժ Սարգսեանը եւ Րաֆֆի Յովհաննիսեանը երկու ոտքը դնեն մի կօշիկի մէջ եւ իրենց շրջապատող «բազեների» յորդորով ցուցաբերեն «վճռականութիւն»:

Ընդդիմադիր շարժումը կը մարի ճիշդ այնպէս, ինչպէս դա եղաւ նախորդ շարժումների հետ, հասարակութեան մէջ կը տիրի աւելի մեծ յուսահատութիւն, քան կար ընտրութիւններից առաջ, եւ որեւէ ոլորտում փոփոխութիւնների յոյս մօտակայ ժամանակներս չի լինելու: Այդպէս կը լինի, կրկնեմ, եթէ կողմերն անզիջում դիրք զբաղեցնեն, որովհետեւ այդպէս է վերջանում ցանկացած առաւելապաշտութիւն: Որ նման ելքը ձեռնտու չէ Րաֆֆի Յովհաննիսեանին՝ ակնյայտ է: Բայց դա նոյնքան կը դժուարացնի նաեւ Սերժ Սարգսեանի կեանքը, որովհետեւ նախագահն այդպիսով ամբողջութեամբ կախուած կը լինի «ձայներ բերող տղաներից»: Այնպէս որ՝ բանակցութիւնները եւ դրանց արդիւնքում ծնուած փոխզիջումը միակ արդիւնաւէտ ելքն են:

«ԱՌԱՒՕՏ»

ՄԱՍԻՍ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ
ՊԱՇՏՕՆԱԹԵՐԹ՝
ՍՈՑԻԱԼ ԴԵՄՈԿՐԱՏ ՀՆՉԱԿԵԱՆ
ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ
Արեւմտեան Ամերիկայի Շրջանի

ԽՄԲԱԳԻՐ՝
ՏՕՔԹ. ԱՐՇԱԿ ԳԱԶԱՆՃԵԱՆ

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԲԱԺԻՆ
ԼԵՆԱ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ

MASSIS Weekly
Organ of the Armenian Social Democratic Hunchakian Party of Western USA
1060 N. Allen Ave.
Pasadena, CA 91104
Phone: (626) 797-7680
Fax: (626) 797-6863
E:Mail: massis2@earthlink.net
http://www.massisweekly.com

(USPS 667-310) (ISSN 0744-334X)
Published Weekly
Except Two Weeks in August

ANNUAL SUBSCRIPTION RATES:
USA $50.00, $80.00 (First Class)
Canada $125.00 (Air Mail)
Overseas $225.00 (Air Mail).
All payments must be made in US funds & Drawn on US banks.

Periodicals Postage Paid at Pasadena CA.
Please Send Address Change To
MASSIS WEEKLY

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

«ՀԱԿ ԽՄԲԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ՄԷՋ ԿԱՆ ՄԱՐԴԻԿ, ՈՎՔԵՐ ՊԱՅՔԱՐՈՒՄ ԵՆ ԱՅՍ ՇԱՐԺՄԱՆ ԴԷՄ».- ՌՈՒԲԷՆ ՅԱԿՈԲԵԱՆ

Հայ ազգային կոնգրէս խմբակցութեան մէջ կան մարդիկ, ովքեր պայքարում են այս շարժման դէմ: Այս մասին Մարտի 26-ին, Ազատութեան հրապարակում կայացած ասուլիսի ժամանակ ասաց «Ժառանգութեան» փոխնախագահ, խմբակցութեան ղեկավար Ռուբէն Յակոբեանը:

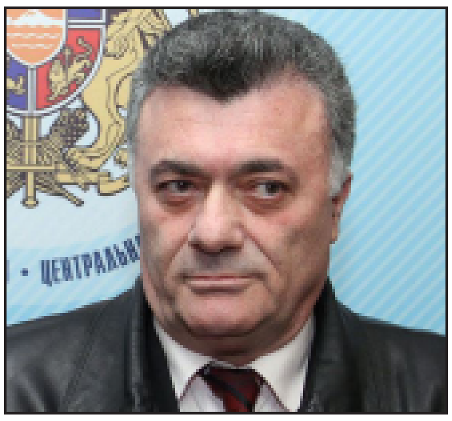

«Ժառանգութեան» փոխնախագահ Ռուբէն Յակոբեան

Նա նշեց, որ այդ խմբակցութեան մէջ իրենք ունեն շատ լաւ ընկերներ, բայց այդ խմբակցութեան որոշ ներկայացուցիչներ իրենց գնահատականներով չեն տարբերւում ՀՀԿ- ականների հնչեցրած գնահատականներից:

Ռուբէն Յակոբեանը շեշտեց, որ Երեւանի աւագանու ընտրութիւններին պատրաստ են համագործակցել ՀԱԿ-ի հետ բայց նա խորհուրդ է տալիս իշխանութիւնների հետ միասին չլծուել՝ հարուածելու շարժմանը եւ Րաֆֆի Յովհաննիսեանին:

«Ժառանգութեան» ներկայացուցչի խօսքով՝ իրենք իրենց չափով կարողացել են պահել հանդուրժողականութեան մթնոլորտը, համագործակցել են նաեւ ոստիկանութեան հետ: «Այս շարժման հիմնական նուաճումներից մէկն այն է, որ հարթակը չմենաշնորհուեց, այդտեղ յայտնուեցին ամենատարբեր կողմնորոշում ունեցող գործիչներ, բոլորը հնարաւորութիւն ունեցան խօսել քաղաքական ծրագրերից»,- նշեց նա:

Ռուբէն Յակոբեանը իշխանութիւնների ուշադրութիւնը հրաւիրեց նաեւ Մարտի 23-ին Ազատութեան հրապարակում տեղի ունեցած միջադէպին: Նա պատմեց, որ այդ անձնաւորութիւնը ցանկանում էր հասնել մինչեւ հարթակ, որտեղ գտնւում էր Րաֆֆի Յովհաննիսեանը, «այդ ընթացքում նա անցել է ոստիկանների կողքով, ովքեր կանխարգելիչ միջոցներ չեն ձեռնարկել, հայհոյել է, հրել մարդկանց, եթէ չլինէին Րաֆֆի Յովհաննիսեանի մօտ կանգնած մարդիկ, դա կարող էր ողբերգական հետեւանքներ ունենալ»:

«Այդ քաղաքացին ձեռքին ունեցել է ինչ-որ բան, չի երեւացել, թէ ինչ: Մտահոգիչ է, թէ որտեղ է գտնւում այդ քաղաքացին եւ ինչ միջոցառումներ են ձեռնարկւում այդ միջադէպի հետ կապուած»,- նշեց Ռուբէն Յակոբեանը:

ՀԱԿ-Ի ԹԵԿՆԱԾՈՒՆ ԿԱՐԵՒՈՐՈՒՄ Է ՈՉ ԻՇԽԱՆԱԿԱՆ ՈՒԺԵՐԻ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ

Երեւանի աւագանու ընտրութիւններում ընդդիմադիր Հայ ազգային կոնգրէս կուսակցութեան ընտրացուցակը գլխաւորող Վահագն Խաչատրեանը համոզուած է, որ եթէ ընտրապայքար մտած ոչ իշխանական ուժերը համագործակցեն, միասնաբար պայքարեն ընտրակեղծիքների դէմ, ապա հնարաւոր է մեծամասնութիւն ձեւաւորել Երեւանի աւագանիում:

ՀԱԿ-ի ընտրացուցակը գլխաւորող Վահագն Խաչատրեան

Խաչատրեանը 1992-1996 թուականներին Երեւանի քաղաքապետն էր: ՀԱԿ-ի ցուցակում երկրորդ հորիզոնականում Զոյա Թադեւոսեանն է, երրորդը՝ Արման Մուսինեանը:

«Հայ ազգային կոնգրէս, Դաշնակցութիւն, «Բարգաւաճ» եւ «Ժառանգութիւն» կամ «Բարեւ, Երեւան» դաշինք՝ հնարաւորութիւն կայ միասնական աշխատելու դէպքում իսկապէս արդիւնքի հասնել, իշխանութեանը չթողնել վերարտադրուել Երեւանում: Ոչ իշխանական ուժերը պէտք է խնդիր դնել իսկապէս մաքսիմալ ձայներ հաւաքել, որպէսզի Երեւանի քաղաքապետ ընտրելու հնարաւորութիւնը մենք ունենանք: Դա կը համարենք յաղթանակ: Կարող է այդ չորսի մէջ ոեւէ մէկը համարի, որ յաղթանակի չափը քիչ էր, բայց ես գտնում եմ, որ եթէ մենք կարողանանք դրան հասնել, դա նաեւ ոգեւորիչ կը լինի եւ քաղաքացիների համար, եւ ընդհանրապէս հետագայում քաղաքական գործունէութեան համար», - Մարտ 26-ին կայացած ասուլիսում յայտարարեց Խաչատրեանը:

Պատասխանելով «Ազատութիւն» ռադիոկայանի հարցին, թէ հնարաւո՞ր է խորհրդարանական ընտրութիւնների օրինակով այս անգամ եւս ոչ իշխանական ուժերը միասնական շտաբ ձեւաւորեն, քաղաքապետի ընդդիմադիր թեկնածուն տեղեկացրեց, որ ՀԱԿ-ն արդէն իսկ աշխատում է այդ ուղղութեամբ:

«Մենք փորձում ենք դա անել, մենք ուզում ենք դա լինի, որովհետեւ միասնական ուժերի դէպքում մենք ունենք հնարաւորութիւն կանխելու այն ընտրախախտումները, որ կը լինեն տեղամասերում», - ասաց Խաչատրեանը:

Երեւանի աւագանու նախորդ ընտրութիւններում ՀԱԿ-ը յաղթահարեց անցողիկ շեմը, սակայն հրաժարուեց մանդատներից: «Մենք այն ժամանակ քաղաքական որոշում ենք ընդունել: Ես չեմ կարող ասել, որ մեր մասնակցութիւնը ինչ-որ առումով օգուտ կը բերէր՝ տեսնելով այն, ինչ կատարւում է Ազգային ժողովում, որտեղ այդ թւում եւ ՀԱԿ խմբակցութեան ելոյթները՝ որպէս ելոյթներ արձանագրուելուց բացի, իրական առումով որեւէ ընթացք չեն ստանում», - ասաց Խաչատրեանը:

ԱՄԷՆ ԻՆՉ ՊԷՏՔ Է ԱՐՈՒԻ ՄԻՆՉԵՒ ԱՊՐԻԼԻ 9-Ը

«Այն, ինչ պատրաստւում է անել ժողովուրդը եւ Րաֆֆի Յովհաննիսեանը, պէտք է անի մինչեւ Ապրիլի 9-ը»,- Մարտ 26-ին Ազատութեան հրապարակում անցկացուող քաղաքացիական փորումի ժամանակ առաջարկեց «Ժողովրդավարական հայրենիք» կուսակցութեան ղեկավար Պետրոս Մակէեանը: Նրա կարծիքով իշխանութիւնների եւ ժողովրդի միջեւ հնարաւոր է երկխօսութիւնները դրական ազդեցութիւն թողնեն, սակայն դա կը լինի միայն այն դէպքում, երբ այդ երկխօսութիւնը թելադրուած լինի ժողովրդի կողմից:

«Եթէ այդ երկխօսութիւնը չստացուի, ապա Ապրիլի 9-ը պէտք է դարձնել համազգային ընդվզման օր: Եթէ ժողովուրդը հանդիստ ընդունի որ իշխանութիւնների դէմ խաղ չկայ, ապա ամէն ինչ շատ բարդ կը լինի»,- կարծում է պարոն Մակէեանը:

Պետրոս Մակէեանը համար 2013թ. նախագահի ընտրութիւնները Հայաստանում անցկացուած նախորդ ընտրութիւններից տարբերւում են իրենց յետընտրական զարգացումներով: Ըստ նրա՝ ընտրութիւններին յաջորդող փուլը ոչ ստանդարտ էր թեկնածուի մարզեր կատարուած այցելութիւններով, ինչպէս նաեւ հացադուլով:

«Րաֆֆի Յովհաննիսեանի հացադուլ լուրջ ակցիա էր, որով մեսիջ էր տալիս հասարակութեանը, որ նրանք պէտք է իրենց ձայներին տէր կանգնեն»,- ասաց ԺՀԿ նախագահը:

Պետրոս Մակէեանը, պատմական ակնարկ կատարելով, յիշեցնում է՝ բացի 1991 թ. անցկացուած նախագահի առաջին ընտրութիւններից մնացած բոլոր ընտրութիւնների արդիւնքները կասկածելի են եղել:

«Միշտ յաղթել է ընդդիմադիր թեկնածուն, բայց իշխանութիւնները նորից իրենց ձեռքն են վերցրել իշխանութիւնը: Այսինքն չի կատարուել սահմանադրութիւն 2-րդ յօդուածի դրոյթները՝ ժողովրդի քուէով ձեւաւորուած իշխանութիւնը չեն յանձնել ժողովրդին»:

ՀԱՆՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ՊԱՏԳԱՄԱՒՈՐԸ ՉԻ ԲԱՑԱՌՈՒՄ ՄԱՐՏԻ 1-Ի ԴԷՊՔԵՐԻ ԿՐԿՆՈՒԹԻՒՆԸ

Ինչի՞ հիման վրայ պէտք է ցրուի Հայաստանի խորհրդարանը, միայն այն պատճառով, որ «Ժառանգութիւն» կուսակցութեան առաջնորդ Րաֆֆի Յովհաննիսեանը յայտարարել է իր յաղթանակի մասի՞ն. աշխարհում չկայ նման պրակտիկա: Այդ մասին, Մարտի 26-ին, կայացած մամուլի ասուլիսում յայտարարել է Հանրապետական կուսակցութեան փոխնախագահ Ռազմիկ Զոհրաբեանը:

Նրա խօսքով, խորհրդարանական ընտրութիւնները կայացել են մէկ տարի առաջ, եւ Ազգային ժողովը, որտեղ ներկայացուած են ընդդիմադիր կուսակցութիւնները, նորմալ աշխատում են: Հայաստանի նախագահի ընտրութիւնները նոյնպէս կայացել են, եւ դրանց լեգիտիմութիւնը ճանաչել է ոչ միայն Սահմանադրական դատարանը, այլեւ աշխարհի շատ երկրներ: Ուստի, ըստ պատգամաւորի, արտահերթ ընտրութիւնների մասին խօսելը տրամաբանական չէ:

Հարցին, թէ ինչպէ՞ս է վերաբերւում «Ժառանգութեան» կողմից ստուերային կառավարութեան ձեւաւորման հնարաւորութեանը, Զոհրաբեանը պատասխանել է, թէ դա ինքնստինքեան արդէն բացասական երեւոյթ է: «Ստուերային կառավարութիւնը գաղտնի կառոյց է, որը պէտք է բացայայտել եւ պատժել: Քանի որ նրանք դեռ սահմանափակւում են հանրահաւաքներում իրենց խօսքի ազատութիւնն իրացնելով եւ արտայայտուելով, առայժմ խնդիր չկայ: Բայց եթէ խօսքից գործի անցնեն, ինչպէս դա եղաւ 2008թ. Մարտին, երբ քաղաքացիական անհնազանդութեան կոչեր էին հնչում, այդ դէպքերի համար կան ոստիկանութիւնը, Սահմանադրութիւնն ու օրէնքները: Հանրահաւաքները կարող են տարիներ ձգուել, դա իրենց իրաւունքն է: Մենք 2008թ. Մարտի 1-ի սցենար չենք գծում, սակայն եթէ ընդդիմութիւնն անցնի զինուած պայքարի, բնականաբար կառավարութիւնը թոյլ չի տայ կործանել դժուարութեամբ ստեղծուած պետութիւնը»,- նշել է նա:

ԲՀԿ-ԱԿԱՆ ՊԱՏԳԱՄԱՒՈՐ. «ՐԱՖՖԻ ՅՈՎՀԱՆՆԻՍԵԱՆՆ ՈՒ ԻՐ ԿՈՂՄՆԱԿԻՑՆԵՐԸ ՈՉ ՄԻ ՍԽԱԼ ԲԱՆ ՉԵՆ ԱՆՈՒՄ»

Ներկայումս Հայաստանի ներքաղաքական կեանքում շօշափելի համաձայնութիւններ ձեռք չեն բերուել: Երկրում դեռ դիրքորոշումների համար պայքար է ընթանում: Այդ մասին Մամուլի ասուլիսում յայտարարել է «Բարգաւաճ Հայաստան» կուսակցութեան պատգամաւոր Լիովա Խաչատրեանը:

Նրա խօսքով, ի տարբերութիւն ընդդիմադիր նախորդ ներկայացուցիչների, նախագահի նախկին թեկնածու Րաֆֆի Յովհաննիսեանն ու իր կողմնակիցները ոչ մի սխալ բան չեն անում: «Նրանք հաւաքւում են Ազատութեան հրապարակում եւ խաղաղ հաւաքներ անում: Հետեւաբար, իշխանութիւնն ուժ կիրարելու որեւէ հիմք չունի»,- նկատել է Լիովա Խաչատրեանը՝ յաւելելով, թէ այսօրուայ դրութեամբ ժողովրդի ընտրութիւնը կանգ է առել Րաֆֆի Յովհաննիսեանի վրայ, թէեւ միանգամայն հնարաւոր է, որ ցանկացած պահի ժողովուրդը կարող է փոխել իր նախասիրութիւնները:

Խօսելով ԲՀԿ-ի կողմից վարչապետի հասցէին քննադատութիւնների մասին՝ նա ընդգծել է, թէ «Բարգաւաճ Հայաստանի» քաղաքականութիւնը տնտեսական ոլորտում միտուած է աշխատատեղերի ստեղծմանը եւ արտագաղթի դադարեցմանը: «Այն դէպքում, երբ խաղի կանոնները չեն փոխւում, մենք ստիպուած ենք պայքարել առկայ կանոններով, քանի որ մեզ անհրաժեշտ է ինչ-որ կերպ իրացնել մեր քաղաքական ծրագրերը»,- ասել է պատգամաւորը՝ ընդգծելով, թէ խորհրդարանական ընտրութիւնները ցոյց տուեցին, որ ընտրական օրէնսգրքում գոյութիւն ունեն որոշակի թերութիւններ, որոնք անհրաժեշտ է ուղղել:

ԼՈՒՐԵՐ

«ԷԿՈՆՈՄԻՍՏ». ՀԱՅԱՍՏԱՆԸ ԺՈՂՈՎՐԴԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ՄԱԿԱՐԴԱԿՈՎ 114-ՐԴ

«2012-ին ժողովրդավարութեան մակարդակով Հայաստանը աշխարհի 165 պետութիւնների շարքում 114-րդ տեղում էր», - իրենց տարեկան՝ թիւով հինգերորդ զեկոյցում նշում են լոնդոնեան «Էկոնոմիստ» հանդէսի հետազօտական յաւելուածի վերլուծաբանները:

Զեկոյցից պարզ է դառնում, որ Հայաստանը ինչպէս եւ նախորդ տարիներին, այսօր էլ «հիբրիդային պետութիւնների» թւում է՝ ժողովրդավարութեան մակարդակով գտնուելով մօտաւորապէս նոյն մակարդակի վրայ, ինչ Նեպալը, Իրաքը կամ Հայիթին:

Նշենք, որ «Էկոնոմիստ»-ի վերլուծաբանները պետութիւնների ժողովրդավարութեան մակարդակը գնահատում են 10 բալանոց սանդղակով: Բրիտանացի վերլուծաբանների հաշուարկի համաձայն, Հայաստանի արձանագրած միջին ցուցանիշը 2008 թուականից ի վեր չի փոխուել. այն կազմում է 4.09 միաւոր:

Ամենացածր ցուցանիշները քաղաքական մշակոյթի ընդհանուր վիճակին են վերաբերում: Այս ցուցանիշով, ըստ «Էկոնոմիստ»-ի մասնագէտների, Հայաստանը նոյն մակարդակի վրայ է, ինչ աֆրիկեան մի շարք պետութիւններ՝ ասենք, Մալին, Նիգերիան կամ Կոնգոյի Դեմոկրատական Հանրապետութիւնը: Փոխարէնը այս նոյն ցուցանիշով Հայաստանն առաջ է անցել Ռուսաստանից, որտեղ քաղաքական մշակոյթի մակարդակը զգալիօրէն աւելի ցածր է, քան Հարաւային Կովկասում կամ Ուկրաինայում: Ցածր են նաեւ Հայաստանում արձանագրուած ցուցանիշները կառավարման արդիւնաւէտութեան մակարդակի առումով:

Ինչ վերաբերում է ընտրական պրոցէսներին, ապա դրանք արժանացել են բրիտանացի վերլուծաբանների ընդամէնը 4.33 գնահատականին՝ տասը հնարաւորից:

«Հայաստանի նման արդիւնքը համադրելի է Սինգապուրի, Իրաքի կամ Լիբիայի արձանագրած ցուցանիշների հետ», - պարզ է դառնում «Էկոնոմիստ»-ի մասնագէտների հրապարակած զեկոյցից:

Փաստաթղթի հեղինակների կարծիքով, միակ ոլորտը, որտեղ Հայաստանում իրավիճակը քիչ թէ շատ բարւոք է, քաղաքացիական ազատութիւնները մակարդակն է, որը զեկոյցի հեղինակների կողմից գնահատւում է 6 միաւորից փոքր ինչ պակաս: Սա համադրելի է ասենք Վենեսուելայում քաղաքացիական ազատութիւնների մակարդակի հետ:

Ինչ վերաբերում է Հայաստանի հարեւաններին, ապա Վրաստանը այս տարի զգալի առաջընթաց է արձանարգել՝ 2011 թուականի 102-րդ տեղից տեղափոխուելով 93-րդ հորիզոնականը: Նման ցատկի գլխաւոր պատճառը վրացական ընդդիմութեան յաղթանակն էր նախորդ տարուայ Հոկտեմբերին կայացած խորհրդարանական ընտրութիւններում: Եթէ 2011 թուականի զեկոյցում Վրաստանում ընտրական պրոցէսների ընդհանուր վիճակը «Էկոնոմիստ»-ի վերլուծաբանները գնահատում էին 7 միաւորից էլ քիչ, ապա այժմ այդ ցուցանիշն աճել է՝ հասնելով 8.52-ի: Նշենք, որ ընտրական պրոցէսների մօտաւորապէս նոյնարժէք ցուցանիշ է առկայ ընտրական ժողովրդավարութեան շատ աւելի պատկառելի փորձ ունեցող այնպիսի պետութիւններում, ինչպիսիք են Արգենտինան կամ Մեքսիկան: Չնայած այս առաջընթացին՝ Վրաստանը, Հայաստանի հետ մեկտեղ, շարունակում է մնալ «հիբրիդային պետութիւնների» խմբում:

Իսկ մեր միւս հարեւան պետութիւնը՝ Ադրբեջանը, աւտորիտար վարչակազմ ունեցող պետութիւնների խմբում է: Ադրբեջանն արձանագրած գրեթէ բոլոր ցուցանիշներով զիջում է հարեւան երկրներին:

Աւտորիտար պետութիւնների խմբին է դասուել նաեւ Ռուսաստանը: «Այս երկրի գլխաւոր խնդիրներն են կառավարաման անարդիւնաւէտութիւնն ու քաղաքական մշակոյթի ցածր մակարդակը», - նշում են «Էկոնոմիստ»-ի վերլուծական յաւելուածի փոր-

ՀԱՅԵՐԻ 60 ՏՈԿՈՍԸ ՎՍՏԱՀ Է, ՈՐ «ՎԱՏ ՕՐԵՐԸ» ԴԵՌ ԱՌՋԵՒՈՒՄ ԵՆ

Հայաստանում մարդիկ շատ աւելի գոհ են իրենց կեանքից, քան Եւրոպական հարեւանութեան եւ գործընկերութեան միւս 6 երկրներում:

Եւրամիութիւնը հարցումներ է անցկացրել Եւրոպական հարեւանութեան եւ գործընկերութեան 7 երկրներում ՝ Հայաստանում, Ադրբեջանում, Վրաստանում, Բելառուսում, Մոլդովայում, Ուկրաինայում եւ Ռուսաստանում՝ պարզելու քաղաքացիների տրամադրութիւնները առկայ իրավիճակի եւ սպասելիքների հետ կապուած:

ԵՄ Հարեւանութեան բարոմետրը փաստում է, որ հարցմանը մասնակցած Հայաստանի քաղաքացիների 67 տոկոսը լիովին գոհ են իրենց կեանքից, մինչդեռ հետազօտութեան մէջ ներառուած միւս երկրներում այս ցուցանիշը չի գերազանցում 47 տոկոսը:

Փոխարէնը՝ հայաստանցիների 61 տոկոսը վստահ է, որ երկրում գործընթացները սխալ ուղղութեամբ են գնում, մինչդեռ հարեւանութեան միւս 6 երկրներում այդպէս է կարծում միայն բնակչութեան 41 տոկոսը:

Հայաստանցիների վերաբերմունքը ԵՄ նոյնպէս ամենաբարձրն է հարեւանութեան միւս երկրների համեմատութեամբ: Համաձայն ԵՄ հարեւանութեան բարոմետրի՝ հարցուածների շուրջ 90 տոկոսը ԵՄ համարում է Հայաստանի կարեւոր գործընկեր, շուրջ 70 տոկոսը կիսում է եւրոպական արժէքները ու վստահում եւրոպական բարեփոխումներին: Հայաստանում 2 անգամ աւելի հարցուածներ են համարում, որ ԵՄ հետ յարաբերութիւնները լաւն են:

«Հայաստանում անցկացուած հարցումների արդիւնքներով պարզուել է, որ Հայաստանը ԵՄ համարում է կարեւոր գործընկեր եւ կը ցանկանար, որ նրա հետ կապերը գնալով սերտանային եւ որ ԵՄ աւելի մեծ դեր խաղար բարեփոխումների անցկացման հարցում», - ասում է Հայաստանում ԵՄ պատուիրակութեան ղեկավար, դեսպան Տրաեան Հրիսթեան:

Ինչ վերաբերում է տնտեսական ներկայ իրավիճակին, աշխատանքային եւ ընտանեկան դրութեանը, ապա հայաստանցիների պատկերացումները շատ չեն տարբերւում միւս երկրների բնակիչներից: Նրանք բոլորն էլ հիմնականում դժգոհ են իրենց երկրի տնտեսական իրավիճակից: Տնտեսական ճգնաժամի հետեւանքների հետ կապուած հայաստանցիները բոլորից վատատես են. հայերի շուրջ 60 տոկոսը վստահ է, որ «վատ օրերը» դեռ առջեւում են՝ փաստում է ԵՄ հարեւանութեան բարոմետրը:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆԸ ՀԵՐՔԵԼ Է ԱԴՐԲԵՋԱՆԱԿԱՆ ԿՈՂՄԻ ՄԵՂԱԴՐԱՆՔՆԵՐԸ

Հայաստանի պաշտպանութեան նախարարութիւնը հերքել է ադրբեջանական լրատուամիջոցների տեղեկութիւնները իբր տեղի ունեցած փոխհրաձգութեան մասին:

«Տեղեկութիւնը չի համապատասխանում իրականութեանը: Դա սուտ է: Հայկական կողմը հաւատարիմ է հրադադարի ռեժիմի պահպանմանը»,- NEWS.am-ի թղթակցի հետ զրոյցում յայտարարել է Հայաստանի պաշտպանութեան նախարարի մամուլի քարտուղար Արծրուն Յովհաննիսեանը:

Նշենք, որ ադրբեջանական APA գործակալութիւնը տեղեկութիւն էր տարածել, իբր փոխհրաձգութիւն է եղել եւ երկու կողմից էլ զինծառայողներ են զոհուել: Մասնաւորապէս, հաղորդւում էր, թէ զոհուել է ժամկէտային զինծառայող Մեհման Սադիգովը:

Տուեալները, սակայն, դեռ չի հաստատել Ադրբեջանի պաշտպանութեան նախարարութիւնը: Ադրբեջանցի զինծառայողի մահուան վայրը եւս չի նշւում: Այդ ամէնը հիմք է տալիս կարծելու, որ ադրբեջանական կողմը հերթական անգամ փոխհրաձգութեանն է փորձում վերագերել դժբախտ պատահարի կամ ոչ կանոնադրական յարաբերութիւնների պատճառով զինուորի մահուան դէպքը:

ՍԱՐԳՍԵԱՆ-ՅՈՎՀԱՆՆԻՍԵԱՆ ԵՐԿԽՕՍՈՒԹԻՒՆԸ

Շարունակուածէջ 1-էն

իականութիւնը»:

Արզումանեան նաեւ շեշտած կը շեշտէր, որ նախագահի հանդիպումները կը կազմակերպուին նախօրոք ծրագրուած արարողակարգով, նախապէս որոշուած ժամերուն եւ տեղի կ'ունենան նախագահական նստավայրին մէջ:

Մարտ 27-ին, Յովհաննիսեան Ազատութեան հրապարակի վրայ յայտարարեց, որ ինք միայն նախագահին եւ կաթողիկոսին կը պատասխանէ եւ «խեղաթիւրուած» որակեց նախագահի խօսնակի որոշ շեշտադրումները, յայտնելով, որ իրենց առաջարկը կը մնայ ուժի մէջ:

Իր առաջարկներու վերաբերեալ Րաֆֆի Յովհաննիսեան Մարտ 27-ին մանրամասն խօսեցաւ Ազատութեան հրապարակին վրայ կայացած բացօթեայ ասուլիսի ժամանակ: «Ժառանգութեան» առաջնորդը նախագահի ինքնաբացարկի, կամ արտահերթ համամասնական ընտրակարգով խորհրդարանական ընտրութիւններ կազմակերպելու, ընտրակեղծարար պաշտօնեաներուն պատժելու եւ պաշտօններ զիջելու առաջարկները նկատեց նուազագոյնը, որու շուրջ կրնայ երկխօսութիւն ունենալ Սերժ Սարգսեանի հետ: Ան նաեւ ըսաւ, որ եթէ գործող նախագահը որոշէ որեւէ կէտ հանել, ապա անոր համարժէք կէտ պէտք է աւելցուի: Յովհաննիսեան վերահաստատեց, մինչեւ այս հանգրուանի աւարտը Ազատութեան հրապարակէն դուրս չգալու իր որոշումը՝ այդ հրապարակը շարունակելով նկատել Սերժ Սարգսեանի հետ հանդիպման վայրը:

«Ես ինքս կ'որոշեմ, թէ երբ կ'անցնենք յաջորդ հանգրուան, որպէսզի կարողանանք ժողովրդի Փետրուարի 18-ի աննախադէպ յաղթանակը արձանագրել տալ: Մի բան կարող եմ ասել՝ այն համալիր հանգուցալուծումը, որ ուղարկեցի պարոն Սարգսեանին, անբաժանելի է: Այնպէս, որ եթէ երբեւէ պարոն Սարգսեանը ուզենայ դէմ առ դէմ հանդիպել, պէտք է նկատի առնուի, որ ինչ ուղարկուեց, դա մեր նուազագոյն չէմն է: Դա չի նշանակում, որ ինքը չի կարող առաջարկել ինչ-որ մի կէտ հանել, բայց եթէ մի կէտ հանեց, պէտք է համարժէք կէտը աւելացնի», - յայտարարեց Յովհաննիսեան:

Միւս կողմէ, ստեղծուած կացութեան մասին իր կարծիքը յայտնելով Ռազմավարական եւ Ազգային Հետազօտութիւններու հայկական կեդրոնի փորձագէտ Էդգար Վարդանեան յայտնեց, որ Սարգսեան-Յովհաննիսեան հանդիպումը բացառուած չէ: Սակայն, այդ հանդիպումը նաեւ համաձայնութեան երաշխիք չէ: Վարդանեանի կարծիքով՝ ընդդիմութիւնը չի հեռանար հրապարակէն եւ իր նպատակներուն կը փորձէ հասնիլ հասարակական ճնշման աստիճանական ուժեղացման շնորհիւ: Եւ այդ պարագային իշխանութիւնները հարկադրուած կ'ըլլան աւելի մեծ զիջումներ կատարել. - «Ես կարծում եմ, որ ընդդիմութիւնը, Րաֆֆի Յովհաննիսեանը չի հեռանար Ազատութեան հրապարակից, մինչեւ որ չստորագրուի այդ փաստաթղթի տակ: Այսինքն՝ մինչեւ որ այդ փաստաթուղթը չլինի, եւ ստորագրութիւններ չլինեն: Կարծում եմ, որ մինչեւ Ապրիլի 9-ը հաւանական է, որ հանդիպում լինի: Նաեւ, հնարաւոր է, որ երկու նամակ էլ լինի. Սերժ Սարգսեանը պէտք է պատասխանի Րաֆֆի Յովհաննիսեանի այս նամակին, նաեւ այս ասուլիսին, եւ ի պատասխան այդ նամակին Րաֆֆի Յովհաննիսեանը պէտք է յայտարարութիւն անի, նաեւ բաց նամակի միջոցով, հաւանաբար, դա արուի: Դրանից յետոյ արդէն, ինձ թւում է, այդ նամակների բովանդակութիւնը պէտք է վերաբերի նաեւ հանդիպմանը»,- ըսաւ Էդգար Վարդանեան:

ՀԱՅՑ. ԱՒԵՏԱՐԱՆԱԿԱՆ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ Ս. ԶԱՏԿՈՒԱՅ ՊԱՏԳԱՄԸ

Յիսուս Քրիստոսի հրաշափառ յարութիւնը Քրիստոնէական կրօնին հիմնաքարն է:

Եկեղեցին հիմնուած է յարութեան դէպքին վրայ: Քրիստոսի յարութեան նշանակութիւնը ի յայտ կու գայ հետեւեալ իրողութիւններուն մէջ.-

Առաջին, Քրիտոսի յարութիւնը հաւաստիքն է յաւիտենական կեանքի: Քրիստոնեայ եկեղեցին Քրիստոսի յարութեամբ կը շեփորէ անմեռ եւ անմար կեանքի յոյսը: Ան կու գայ վկայելու թէ կեանքը սոսկ աստենական չէ, այլ նաեւ անդենական է: Ան կու գայ յայտարարելու թէ Քրիստոս իր յարութեամբ մահը խափանեց եւ մարդոց յաւիտենական կեանք պարգեւեց:

Յարուցեալ Քրիստոս իրեն հաւատացողներուն յաւիտենական կեանք կը շնորհէ: Կեանքը Քրիստոսի կառքին կապող քրիստոնեային համար՝ մահը ուրիշ բան չէ եթէ ոչ երկրէն երկինք փոխադրութիւն մը, երթ մը՝ դէպի յաւիտենական տուն:

Երկրորդ, Քրիստոսի յարութիւնը աշխարհածաւալ քրիստոնէութեան անսասան խարիսխը դարձաւ: Անտարակոյս, Բեթլեհէմի մսուրին խոնարհութիւնը, Յորդանանի մէջ մկրտութեամբ:

Յիսուսի սկսած առաքելութիւնը, իր քարոզած յաւիտենական ճշմարտութիւնները, իր կատարած գերմարդկային հրաշքները, Գողգոթայի Խաչին վրայ իր ցուցաբերած ներողամտութիւնը իրենց անջնջելի տպաւորութիւնները թողուցին աշակերտներուն կեանքին վրայ: Սակայն, ասոնցմէ ոչ մէկը, եւ նոյնիսկ ասոնց բոլորը միատեղ, չէին կրնար փոխարինել Քրիստոսի յարութիւնը, որուն վրայ կառուցուեցաւ Քրիստոնէութիւնը: Յարութիւնը եկաւ վկայելու թէ Յիսուս իրօք մարմնացեալ Աստուած էր, որ իր մահուամբ եւ յարութեամբ փրկեց մարդ արարածը իր մեղսալի կեանքէն:

Երրորդ, Քրիստոսի յարութիւնը հիմնովին յեղաշրջեց իր աշակերտներուն եւ համակիրներուն կեանքը: Յիսուսի աշակերտներուն եւ առաջին հետեւորդներուն համար Խաչելութեան Ուրբաթ օրը դառն ու դաժան օր մըն էր: Այդ քստմնելի օրը հաւանաբար անոնք սկսան մտածել թէ իրենք չարաչար խաբուած էին իրենց կեանքը կապելով մէկու մը, որ անարգ խաչի մահով՝ իր կեանքը կը վերջացնէր: Բայց Խաչելութեան երրորդ օրուան յաջորդող յարութեան հրաշքը արմատական փոփոխութիւն մը բերաւ իրենց կեանքին ու կենցաղին մէջ: Զատկուան հրաշքը նոր յոյս եւ ներոյժ ներշնչեց անոնց եւ հոգեկան կազդոյրի եւ յաղթանակի նոր հեռանկարներ բացաւ իրենց առջեւ:

Չորրորդ, Քրիստոսի յարութիւնը կու գայ հաստատել այն իրողութիւնը, որ ինչպէս անցեալին, ներկայիս ալ Քրիստոս յաղթական Տէր է: Յիսուս Քրիստոս, ինչպէս 20 դարեր առաջ Պաղեստինի մէջ մարդոց ցաւերը կը դարմանէր, մեղքերը կը ներէր, հոգիները կը փրկէր, այսօր ալ նոյն բաները կարող է ընել, եւ արդէն կ՛ընէ, բոլոր անոնց, որոնք կը հաւատան իրեն եւ իրենց կեանքերը յանձնած են Իրեն: Այսպիսիներ, Պօղոս Առաքեալի պէս կրնան ըսել, «Ես կ՛ապրիմ, բայց ոչ թէ ես, այլ Քրիստոս կ՛ապրի իմ մէջս«: Բոլոր դարերու ճշմարիտ քրիստոնեաներու վկայութիւնն է ասիկա: Արդարեւ, Քրիստոսի յարութեան պատգամն է, որ քանի որ Ինք յաւէտ յաղթող Տէր է, իրմով բոլոր ճշմարիտ քրիստոնեաները յաղթական կեանք կ՛ապրին:

Իցի՜ւ թէ յարութեան տօնը բոլոր մարդոց համար դառնար հոգեւոր վերածնունդի առիթ մը, որպէս զի կարենային, բանիւ թէ կեանքով վկայել, »Քրիստոս յարեաւ ի մեռելոց, փառք յարութեան քո՛, Տէր»:

Վեր. Դոկտ. Վահան Յ. Թութիկեան
Գործադիր Տնօրէն, Հայ Աւետարանական Համաշխարհային Խորհուրդի

ԱՌԱՋՆՈՐԴ ՍՐԲԱԶԱՆ ՀՕՐ ՔԱՐՈԶԸ

Շարունակուած էջ 1–էն

արմատացուցած են նորին տեսիլքը. «Քրիստոսի Յարութիւնը պէտք է մեր մէջ վերածուի անսպառ այն հոգեկան ույժին, որ խաւարին մէջ լոյս կը ծագեցնէ, անձկութեան մէջ լոյս կը ներշնչէ, վախին ու կասկածին դիմաց հաւատքով կը զօտեպնդէ, երջանկութեան մէջ համեստութիւն կը խառնէ, անձնական շահին մէջ ուրիշին շահն ալ կը ներառնէ, մէկ խօսքով՝ ամէն բանի մէջ սիրոյ զօրութեամբ մեզ կը տոգորէ եւ անմահութեան տենչով ու տեսիլքով կը վառէ» (Գարեգին Ա):

Քրիստոսի Յարութիւնը խաւարին մէջ ծնունդ առնող լոյսն է: Քրիստոսի կեանքը դարձնենք հայելին մեր կեանքին, որպէսզի իրեն հետ դէպի խաչը բարձրացող կեանքը հասցնենք Յարութեան բարձունքին ու մերժենք խաւարները մեր կեանքին:

Քրիստոսի Յարութիւնը անձկութեան մէջ ճառագայթող լոյսն է, որուն արմատը իւրաքանչիւրիս էութեան մէջ խորացած է: Աղօթքի զօրութեամբ ջուր տանք լոյսին, որպէսզի Յոյսին խորհուրդը դարձնենք մեր կեանքը:

Քրիստոսի Յարութիւնը՝ վախին ու կասկածին տուն տուող ալիքները իր մէջ խորտակող սաստն է: Ամէն անգամ, երբ մեր մարդկային էութիւնը հեռու է աստուածային տանող ճանապարհէն, ապա մեր հայեացքն ուղղենք դէպի Երկինք, որուն անսահմանութեան մէջ տարածուած է Յարութեան լոյսը մեր Տիրոջ:

Քրիստոսի Յարութիւնը իւրաքանչիւրիս կեանքին մէջ ներթափանցող աստուածային սէրն է, որ կը մերժէ մարդկային ամէն տկարութիւն, որպէսզի մեր քայլերն համընթաց ուղղենք Մեծ Վարդապետին քայլած ճանապարհին:

Քրիստոսի Յարութեան խորհուրդով ապրուած ամէն մի կեանք իր մէջ կը գտնէ Աստուծոյ ներկայութիւնը, իր հոգիին խորքին կը տեսնէ մանրակերտը Եկեղեցւոյ: Եկեղեցին՝ անժամանցելի գերագոյն ճշմարտութիւնն է մարդկութեան պատմութեան ու կեանքին մէջ: Այս սրբութեան հետ մրցակիցներ չեն կրնար ըլլալ: Աստուած եւ աստուածներու թատերաբեմն է կեանքը, որուն պատկերին մէջ դերակատարներն ենք մենք բոլորս: Եթէ երբեք մեր կեանքն Աստուծոյ հետ է, ապա յաւերժի ճամբորդներն ենք ու Քրիստոսի Յարութեան խորհուրդին ճառագայթները կը դարձնենք մեր կեանքերը:

Քրիստոսի Յարութեան ճշմարիտ պատկերն է նաեւ մեր ազգին կեանքը, որ մոխիրներուն մէջէն ապրեցաւ իր նոր Ծնունդը, քանզի մեր նահատակները իրենց հոգիներուն մէջ ամրօրէն պահեցին Յարութեան խորհուրդը, որպէս «անկէզ մորենին»՝ նոր կեանքի ճանապարհը, ոսկեայ կամուրջ դէպի նորանկախացեալ Հայաստան, որուն նուիրագործուած հողէն դէպի Երկինք բարձրացող Սուրբ Էջմիածինը դարձաւ կրակը այն հերոսներուն, որոնք Միածնաէջ Խորանի կանթեղին լոյսովը ստացան պատգամը Սարդարապատի յաղթանակին, ու իրենց արեան կանչը վերածեցին նոր արշալոյսներու Յոյսին նորահաս սերունդներու հոգիներուն մէջ:

«Տեսաք զՏէր»: Յարութեան խորհուրդը տօնախմբենք, որպէսզի ապրինք նոր կեանքով, նոր յոյսերով, նոր եռանդով ու հաւատքով, որպէսզի դառնանք նոր ժամանակներու առաքեալները մեր ժողովուրդի զաւակաց համար, եւ անոնց հոգիին ու կեանքին մէջ նոր արձագանգ դառնայ Քրիստոսի առաքեալներու պատգամը. «Տեսաք զՏէր»:

«Քրիստոս Յարեաւ ի մեռելոց»:

«Օրհնեալ է Յարութիւնն Քրիստոսի»:

ՅՈՎՆԱՆ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ
Առաջնորդ
Սուրբ Զատիկ 2013

Ս.Դ.Հ.Կ. ՎԱՐԻՉ ՄԱՐՄՆԻ ԱՅՑԸ ՀԱՅ ԱՒԵՏԱՐԱՆԱԿԱՆ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԿԵԴՐՈՆԸ

Հինգշաբթի, Մարտ 21ին, 2013, Ս. Դ. Հնչակեան Կուսակցութեան Արեւմտեան Ամերիկայի Վարիչ Մարմինը ներկայացնող պատուիրակութիւն մը՝ իր անդրանիկ այցելութիւնը տուաւ Հայ Աւետարանական Եկեղեցիներու Միութեան Կլէնտէյլի Նոր Կեդրոնատեղին: Պատուիրակութիւնը կը գլխաւորէր Վարիչ Մարմնի ատենապետ՝ Ընկ. Գաբրիէլ Մոլոյեան, որուն մաս կը կազմէին ընկերներ Վարդան Քէօրօղլեան, Կէրի Սինանեան եւ Լենա Մանուկեան: Հայ Աւետարանական Եկեղեցիներու Միութեան տնօրէն Վեր. Ծօ Մաթոսեան եւ Հայ Աւետ. Համայնքի ղեկավարներէն Վեր. Պերճ Ճամպազեան, պատուելիներ՝ Հենրիկ Շահնազարեան, Հերըլտ Տէրմինճեան եւ դոկտ. Վահէ Նալպանտեան սիրալիր ջերմ ընդունելութեամբ դիմաւորեցին Ս.Դ.Հ.Կ.ի ներկայացուցիչները: Շուրջ մէկ ու կէս ժամ տեւող այս հանդիպման ընթացքին շահեկան տեղեկութիւններ փոխանակուեցան զոյգ կազմակերպութեանց տարբեր կառոյցներու գործունէութեանց մասին թէ՛ սփիւռքի եւ թէ՛ մայր հայրենիքէն ներս: Լուսարձակի տակ առնուեցան նաեւ հայ ժողովուրդը յուզող այժմէական հարցերը, մասնաւորաբար՝ Միջին Արեւելքի խիստ անապահով վիճակն ու հայահոծ գաղութներուն սպառնացող վտանգն ու այս կապակցութեամբ նախաձեռնուած օգնութեան միջոցառումները:

Միջ-համայնքային գործակցութիւնն առաւել եւս ամրապնդելու ցանկութեամբ եւ յառաջիկայ տօնական օրերու բարեմաղթութիւններով վերջ գտաւ սոյն շահեկան հանդիպումը:

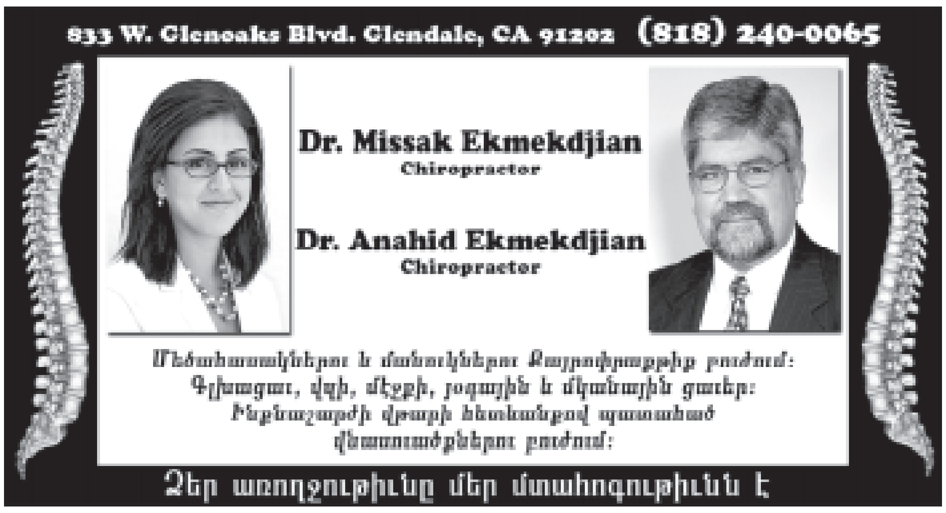

HayastanInfo.net

ՕՐՕՐՈՑԱՅԻՆԸ ՍԳԵՐԳԻՑ ԱՒԵԼԻ ԱՍՏՈՒԱԾԱՀԱՃՈՅ Է

ՍԱՄՈՒԷԼ ԿՈՍԵԱՆ

Թէեւ յետընտրական միտինգային մարաթոնի 20-օրեայ ընթացքին, այն այդպէս էլ արագութիւն չի հաւաքում եւ շարունակում է իր տեղապտոյտները:

Կտրուկ գործողութիւնները բացառելու դէպքում, ինչի կողմնակիցն է նաեւ Րաֆֆի Յովհաննիսեանը, դժուար է պատկերացնել, թէ ինչը կարող է ընդդիմութեան գործողութիւններին արագութիւն հաղորդել:

Ոմանց կարծիքով, հարցի դրական վերջնագիծը պայմանաւորուած է իշխանութիւն-ընդդիմութիւն երկխօսութեամբ: Համաձայնութեան գալու դէպքում սա, թերեւս, լաւագոյն տարբերակը կը լինէր, որը նուազագոյն ցնցումներով երկիրը դուրս կը բերէր ճգնաժամից: Սակայն երկխօսութիւնը սկսելու Րաֆֆի Յովհաննիսեանի նախապայմանը, որպէսզի Սերժ Սարգսեանն այցելի Ազատութեան հրապարակ, կարծես այնքան էլ իրատեսական չէ: «Ժառանգութեան» առաջնորդին վերջերս այցելած ԱԺ նախագահ Յովիկ Աբրահամեանն էլ չկարողացաւ պատասխանել՝ Սերժ Սարգսեանը կը գա՞յ հրապարակ, թէ՞ չէ: Այնուհետեւ, գնահատելով Րաֆֆի Յովհաննիսեանի պահանջների ողջամտութիւնը, Յովիկ Աբրահամեանը նախագահական ընտրութիւնների 2-րդ փուլի առաջարկը ողջամիտ չհամարեց: Ազգային ժողովի արձակման եւ արտահերթ ընտրութիւնների կազմակերպման մասին էլ ասաց, որ «ձեւը չի տեսնում», յաւելելով, որ այն նոյնպէս ողջամիտ չէ:

Ստացւում է՝ ամենամեծ ցանկութեան դէպքում էլ իշխանութիւն-ընդդիմութիւն երկխօսութիւնը հազիւ թէ կողմերին ընդհանուր յայտարարի բերի, քանի որ Յովհաննիսեանի համարեա՛ բոլոր առաջարկներն էլ իշխանութեան համար ընդունելի չեն: Ինչ վերաբերում է նրան, որ Սերժ Սարգսեանը կարող է իշխանութիւնը ինքնակամ յանձնել ընդդիմութեանը, ապա աբսուրդի պարագայում էլ դա դժուար է պատկերացնել: Անհաւատալի է նաեւ, որ գերտէրութիւնների ղեկավարները կարող են ներողութիւն խնդրել վերընտրուելու կապակցութեամբ Սերժ Սարգսեանին ժամանակից շուտ շնորհաւորելու համար: Այնպէս որ, Յովհաննիսեանի՝ նրանց հասցէին ուղղուած մեղադրանքներն աւելի զգայական դաշտից են: Նման պարագայում քաղաքական մի շարք գործիչներ փորձում են իրենց առաջարկները ներկայացնել, սակայն փաստն այն է, որ հիմնական դերակատար Րաֆֆի Յովհաննիսեանը, պայքարի շարունակութեան ձեւ ընտրելով հացադուլը, աւելի է նեղացրել առաւել յաղթական արդիւնքներ ապահովող հնարաւորութիւնների դաշտը: Ընդհանրապէս, իւրաքանչիւր պայքարի ռազմավարութիւն, անկախ ուժերի յարաբերակցութիւնից, յաղթանակի ակնկալութեան հետ միաժամանակ, պարտաւոր է ծրագրաւորել նաեւ բարեյաջող նահանջի հնարաւորութիւնը, քանի որ, ինչպէս ռազմի դաշտում, քաղաքականութեան մէջ նոյնպէս երաշխաւորուած յաղթանակներ չեն լինում: Միւս կողմից էլ, պէտք չէ այդքան շահարկել ժողովրդի գործօնը: Եթէ ընդդիմութեանը ձայն տուածները ժողովուրդ են, ապա Սերժ Սարգսեանին ընտրածները կարող են մտածել, որ խօսքն իրենց չի վերաբերում, թէեւ բոլոր քաղաքական գործիչներն էլ այս պարագայում իրենց համարում են բոլորի ընտրեալը: Ինչեւիցէ, փաստն այն է, որ այսպէս շարունակել չի կարելի: Վերոնշեալ հանդիպմանը Յովիկ Աբրահամեանը ասել է, որ ինքն էլ է մտահոգ, «Որպէսզի այն խնդիրները եւ դժգոհութիւնները, որ կան Ազատութեան հրապարակում, թէ՛ տնտեսական, թէ՛ քաղաքական, թէ՛ սոցիալական, պէտք է լուծում գտնեն»: Ի՞նչն էր խանգարում, որ մինչեւ դանակը ոսկորին հասնելը այդ հարցերին, գոնէ հնարաւորութեան սահմաններում, լուծումներ տրուէին: Այդ դէպքում ժողովրդական դժգոհութեան ալիքը գուցէ այս ուժգնութիւնը չունենար: Այն տպաւորութիւնն է, թէ իշխանութիւնն այնքան էլ տեղեկացուած չէ ժողովրդի կեանքի իրողութիւններից, եւ ինչ-որ տեղ ինքն էլ է զարմացած ու հիասթափուած ընտրութիւնների արդիւնքներից: Սակայն մի բան անառարկելի է, որ ներքաղաքական այսօրինակ հակամարտութիւնները աղերսներ չունեն ժողովրդի շահերի հետ:

Պարզապէս պիտի ապաւինել այն իմաստնութեանը, որ նոյն ժողովրդի ներսում երկխօսութեան համար փակուղիներ չեն լինում: Եւ պէտք չէ ծայրայեղ միջոցների դիմել, որպէսզի քո ժողովրդի մէջ քեզ լսող լինի: Առաւել ագրեսիւ տրամադրուածներին այս խօսքերը գուցէ օրօրոցային թուան: Սակայն հակառակ պարագայում էլ արդիւնքը միայն կորուստներն են լինելու: Րաֆֆի Յովհաննիսեանը երբ յայտարարում է, որ Սերժ Սարգսեանի երդմնակալութիւնը կը լինի միայն իր դիակի վրայով, առաւել ցանկալի է, որ նա իր կեանքի գնով կարողանայ հաշտութեան երկխօսութիւնը ապահովել: Չէ՞ որ օրօրոցայինը միշտ էլ սգերգից աւելի աստուածահաճոյ է:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՄԵՆԱԿԱՐԵՒՈՐ ԽՆԴԻՐԸ

ԷՐԻԿ ՆՐԻՑԵԱՆ

Մարդիկ սիրում են շատ խօսել Հայաստանում առկայ խնդիրների մասին եւ ամպագոռգոռ յայտարարութիւններ անել դրանց վերաբերեալ՝ փորձելով ինչ-ինչ լուծումներ առաջարկել երբեմն այնպիսի մասշտաբային խնդիրների, որոնք ենթակայ են լուրջ վերլուծութիւնների եւ պահանջում են երկարատեւ գործընթացներ մինչեւ վերջնական հանգուցալուծում: Մինչդեռ մենք այնքան աւելի պարզ, բայց միեւնոյն ժամանակ ուշագրաւ առօրեական խնդիրներ ունենք, որոնք շատ աւելի ցաւալի, տանջալի եւ ողբերգական են...

Մի քանի օր առաջ փողոցում քայլելիս ինձ մօտեցաւ 3-4 տարեկան մի աղջնակ եւ խնդրեց օգնել՝ մի փոքր գումար տրամադրելով: Թերեւս միայն Աստծուն է յայտնի, թէ ինչ կատարուեց ներսումս այդ րոպէին. հոգուս խորքում ջղայնութեան եւ կարեկցանքի զգացողութիւնները միախառնուեցին, եւ ես անմիջապէս հարցրեցի, թէ որտեղ են փոքրիկի ծնողները: Վերջինս ինձ անգիր արած նախադասութիւնների շարան ասելուց յետոյ, ցոյց տուեց իր միակ հարազատին՝ «տատիկին»: Ես մօտեցայ կնոջը եւ հարցրեցի, թէ ինչու է նա երեխային ստիպում, որ վերջինս փող մուրայ: Այդ տարեց կինը, ինձ կոպտօրէն պատասխանեց, թէ իբր երեխան իր «վիրահատութեան գումարն է փորձում հաւաքել»՝ գետնին ցոյց տալով ինչ-որ արեան հետքեր վերագրելով երեխային: Յետոյ ասաց, որ նրանք տուն չունեն, եւ այս երեխան հինգ երեխաներից մէկն է: Անկեղծ ասած այդ րոպէին իմ ջղայնութեան զգացողութիւնը պարզապէս կրկնապատկուեց եւ ես, փորձելով պահպանել հաւասարակշռութիւնս, մի փոքր աւելի կոշտ, բայց ցածր տոնով ասացի, որ երեխային փողոցում ցրտին մատնելով, ստիպելով, որ փող մուրայ անցորդներից, դրանից աղջնակի առողջական վիճակը բնաւ չի լաւանայ եւ վիրահատութեան գումար էլ չի հաւաքուի: Աւելի լաւ կը լինի երեխային տանի մանկատուն, պետպատուէրի միջոցով կազմակերպի փոքրիկի վիրահատութիւնը, պարբերաբար այցելի նրան եւ երբ հնարաւորութիւնը ների, գնայ եւ վերադարձնի «տուն»: Ի պատասխան՝ այս կինը սկսեց բորբոքուել եւ ձայնի տոնայնութիւնը կամաց-կամաց բարձրացնել՝ ասելով, որ երեխային վերջերս է մանկատնից «հանել» եւ լսել անգամ չի ուզում այդ մասին եւ ինձ «խնդրեց» որ հեռանամ:

Ես հեռացայ...

Հեռացայ, բայց մի ամբողջ գիշեր չքնեցի եւ տանջուեցի այն մտքից, որ այդ երեխան ոչ առաջինն է, ոչ էլ առաւել եւս վերջինը: Միայն Երեւանում, եւ միայն կենտրոնում, ամէն օր կարելի է տեսնել բազմաթիւ երեխաների, որոնք արժանացած են նմանատիպ դառը եւ անարդար ճակատագրի: Մէկին ստիպում են ծաղիկ վաճառի, միւսին Աստուած գիտէ թէ ինչ, իսկ մէկ ուրիշին պարզապէս զբաղուել դասական մուրացկանութեամբ՝ ձեռքը պարզելով փող խնդրել անցորդներից: Սա այն դաժան իրականութիւնն է, որի կողքով մենք երբեմն անտարբեր, երբեմն էլ պարզապէս հեգնանքով անցնում ենք: Իմ խորին համոզմամբ սա ազգային պատուի հարց է: Այս հարցն այն հարցը չէ, որը հնարաւոր չէ լուծել մեր այսպէս կոչուած «սոցիալ-տնտեսական բարդ իրավիճակում»: Սա բարոյական հարց է, որի լուծումը աւելի շատ ...կամք, քան միջոց է պահանջում:

Ցաւալի է, որ մինչեւ հիմա, ինչ-ինչ պատճառներով, ոչ մի քաղաքական գործիչ չի անդրադարձել հենց կոնկրետ ա՛յս խնդրին: Միթէ 2.5 միլիոնանոց մեր փոքրիկ Հայաստանում չենք կարողանում արմատախիլ անել նման գորշ երեւոյթը, որը բնաւ սազական չէ մեր տեսակին: Այսպէս շարունակուելու դէպքում, այս երեխաները ապագայ չեն ունենայ: Ինչքան էլ ցաւալի է, բայց այսօր գումար են «վաստակում» կարեկցանքի արդիւնքում, վաղը, առաւել եւս աղջիկ երեխաները, գումար «կը վաստակեն» շատ աւելի սոսկալի եւ կործանիչ միջոցներով: Եկէք սթափուենք: Եւս մէկ անգամ ուզում եմ շեշտել, որ սա իրօք ազգային արժանապատուութեան խնդիր է: Համաձայնեք, որ սա բնաւ այն Հայաստանը չէ, որն ըստ ազգային հերոս Մովսէս Գորգիսեանի՝ պէտք է «վաղը գար»:

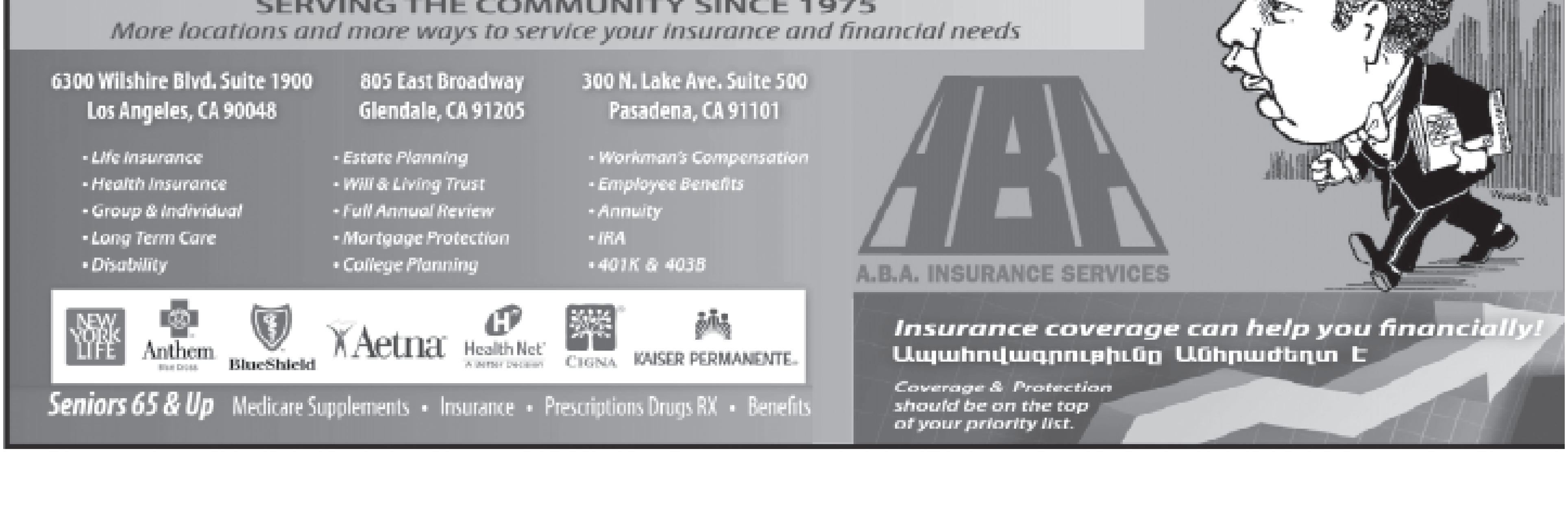

Ս. Դ. ՀՆՉԱԿԵԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ 125-ԱՄԵԱԿ
ՍԱՐԳԻՍ ԱՐՄԱՂԱՆԵԱՆ

ՏՕՔԹ. ԵՂԻԿ ՃԵՐԵՃԵԱՆ
(Շարունակուածնախորդ թիւէն)

Ապրիլին, Ս.Դ. Հնչակեան Կուսակցութեան Կիլիկիոյ ղեկավարութիւնը կը գումարէ երկօրեայ ժողովներ, որոնց ընթացքին իր տարբեր երեսներով կը քննարկէ սպառնացող կացութիւնը: Առնուած շարք մը որոշումներու շարքին, «Ընկ. Սարգիս Արմաղանեանին կը յանձնուի զինուորական կազմակերպչական աշխատանքը» (18): Ս. Արմաղանեան, իր զինուորական փորձէն ելած, լաւապէս կ'ըմբռնէ, թէ իր պայքարը ժամանակին դէմ էր: Միւս կողմէ սակայն, խանդավառութեամբ սկսած կամաւորագրութիւնը կը սկսի ձգձգուիլ:Ստիպուած կ'ըլլայ ծիհանի վրայով մինակը անցնիլ Սիս: Շուտով Սիս կը հասնին կամաւորական խումբեր Կարապետ Լաչինեանի, Սարգիս Թուրսարգիսեանի, Կարապետ Կէօքտէրելեանի, Վարդիվառ Ճէրճճեանի, Ճիմ Ջանգալեանի եւ այլոց գլխաւորութեամբ: Ս. Արմաղանեան կը սկսի կամաւորներու մարզումներուն: «Ջիաւոր խումբը, ինքը՝ Արմաղանեան անձամբ կը մարզէր: Անզսպելի ձիերը քսան վայրկեանի մէջ կը զսպէր, կը վարժեցնէր եւ տիրոջը կը յանձնէր» (19): Այս միջոցին, Սիսի շուրջ հաւաքուած միլլիճիները իրենց օղակը կը սկսին սեղմել եւ գնդակոծել Սիսը: Հաճնոյ օգնութեան պատրաստուող կամաւորները կը ստիպուին յաճախակի պատժիչ գործողութիւններ կատարել անոնց դէմ: «Արմաղանեան քանի մը անգամ անզուսպ խոյանքներով յարձակեցաւ անոնց վրայ, լեղապատառ փախուստի մատնելով գանոնք եւ գերիներ բռնելով ֆրանսացիներուն յանձնեց» (20): Այսօրինակ կռիւներու շարքին նշանաւորներէն կ'ըլլան Սիմոն Քէօփիւրի եւ Թաւշան-Թէփէսիի կռիւները: Այս կռիւներուն մասնակից Ասատուր Սաչեան կը յուշագրէ. «Բոլորին հայեացքները ուղղուեցան Արմաղանեանին: Իրապէս, ան յաջողեցաւ այս գործին մէջն ալ: Այս անգամ այլ ռազմավարութեամբ ձիաւորները ցրուեց բլուրին ստորոտը եւ ինքը ձիուն վրայ հեծած արշաւեց դէպի յառաջ, երբ որոշ տեղ մը հասաւ, հրամայեց ձիաւորներուն, որ գրոհ տան: Հրամանը կայծակնային արագութեամբ կատարուեցաւ: Թուրքերը, շուարած այս յանդգնալից քաջութենէն, փախուստէ զատ ուրիշ բանի վրայ չմտածեցին« (21):

Կամաւորական խումբը դէպի Հաճըն ճամբայ չելած ֆրանսական իշխանութեան կողմէ կը զինաթափուի եւ Ս. Արմաղանեան որպէս պոլշեւիկ ամբաստանուելով կը ձերբակալուի ու կը բանտարկուի: Յունիսին Սիսը կը պարպուի եւ ժողովուրդը դժուարին պայմաններու մէջ կը գաղթէ Ատանա: Ատանա կը տեղափոխուի նաեւ Ս. Արմաղանեան:

Այս միջոցին Հաճընի վիճակը կը դառնայ օրհասական եւ արտաքին կապը անոր հետ ամբողջապէս կը կտրուի: Կամաւորական գունդով մը Հաճընի պաշարման օղակը քանդելն ու ժողովուրդին նահանջը դէպի Ատանա կազմակերպելը կը դառնայ անյետաձգելի անհրաժեշտութիւն: Վերստին կը ձեռնարկուի կամաւորագրութեան ու դարձեալ որպէս հրամանատար ակնարկները կը կեդրոնանան Ս. Արմաղանեանի վրայ: Ժամանակաշրջանի աշխոյժ մասնակիցներէն Բ. Ժամկոչեան կը գրէ. «Դաշնակցականները կը ներկայացնէին սերժանտ Գէորգ մը, ռամկավար-վերակազմեալները՝ Ճիմ Ջանգալեան, որ ֆրանսական բանակին մէջ էր եւ անոր արտօնուիլը խնդրական էր, քանի որ ֆրանսական զինուորականութիւնը ուղղակի չէր մասնակցեր, հնչակեաններուն կողմէ թեկնածու էր Սարգիս Արմաղանեան: Ամէն հաշիւ մէկ կողմ ձգելով, ամենէն յարմարն էր Սարգիսը, որ արդէն զօր. Անդրանիկին քով ցոյց տուած էր իր արժէքը: Բայց կուսակցամոլութիւնը չէր հանդուրժեր» (22): Ս. Արմաղանեանի հրամանատար նշանակուիլը նպատակայարմար էր նաեւ մէկ այլ դիտանկիւնէ. «Հոս, անցողակի պէտք է յիշել, թէ այս արշաւախումբին ջախջախիչ մեծամասնութիւնը կը բաղկանար հնչակեաններէ: Անկէ վերջ 30-ի չափ ռամկավարներէ եւ անոնցմէ ալ նուազ թիւով դաշնակցականներէ, մինչ ընդհանուր թիւն էր 500 հոգի» (23):

Ս. Արմաղանեան կը տատամսի այս ծանր պարտաւորութիւնը ստանձնել: Անոր այս տատամսումը պարտականութենէն խուսափելու փորձ չէր, այլ կը բխէր առարկայական լուրջ պատճառներէ. 1) Սիսը գրաւուած էր միլլիական ուժերուն կողմէ: Սիսը, Ատանա-Հաճըն ճամբուն վրայ կարեւոր հանգրուան մըն էր: Զայն պէտք էր վերագրաւել կամ շրջանցել, ինչ որ մեծապէս կը բարդացնէր արշաւախումբին գործը, 2) Կամաւորներուն մեծ մասը խանդավառ երիտասարդներ էին, որոնք սակայն չունէին զինուորական փորձ, իսկ արշաւախումբին առջեւ դրուած էր զինուորապէս բարդ խնդիր, 3) Ինչքանո՞վ կարելի էր վստահիլ ֆրանսական իշխանութիւններուն, 4) Հայերու կողմէ իշխանութիւններուն մօտ պոլշեւիկ ամբաստանուիլը եւ Ա. արշաւախումբին ձախողութիւնը Ս. Արմաղանեանի մօտ ստեղծած էր հոգեկան խորունկ կսկիծ: Այս բոլորով հանդերձ, ան կը յօժարի ստանձնել պատասխանատու եւ դժուարին այդ պարտականութիւնը: Կամաւորները կը հաւաքուին Ախարճայի մէջ ու կը սկսին իրենց մարզումներուն:

Այդ շրջանին, Թուրք չէթէները կը սկսին յարձակումներ գործել նաեւ Ատանայի վրայ: Սակայն անոնք. «Շէքիր փաշայի ճակատին վրայ լաւ դաս մը առած էին Սարգիս Արմաղանեանի հրամանատարութեան տակ գործող հայ կամաւորներէն: Թուրքեր այդ կռիւին 400 մեռեալ տալով ալ չէին համարձակած Ատանայի մօտենալ» (24):

Միւս կողմէ սակայն, այդ շրջանի Կիլիկիոյ ՀՅԴ-ի գործիչներէն Ասատուր Ջալեան, առանց վերոնշեալ առարկայական պատճառներուն անդրադառնալու, Հաճըն մեկնող կամաւորներուն հրամանատարութիւնը ստանձնելու կապակցութեամբ Ս. Արմաղանեանի ունեցած երկմտութիւնը կը ներկայացնէ որպէս կամակորութիւն (25): Այդ օրերուն արդէ՛ն, պայքարներու շուրջ 15 տարուան վաստակ մը իր ետին ձգած Ս. Արմաղանեանը գնահատել ա՛յդքան մակերեսային, իրապէս որ արդար չէ:

Եւ իրականութիւնն ալ կու գայ ցոյց տալու, որ Ս. Արմաղանեան իրաւացի էր իր մտահոգութիւններուն մէջ: 22 Սեպտեմբերին, Ախարճայի հայ կամաւորներուն զօրակայանը կը պաշարուի ֆրանսական բանակին կողմէ, կը ձերբակալուին հոն գտնուող շուրջ 200 կամաւորներ, կը գրաւուի մեծ քանակութեամբ զէնք եւ զինամթերք: Ձերբակալուածները դաժան պայմաններու տակ նաւով կը տեղափոխուին Մերսին ու ապա կ'աքսորուին Կ. Պոլիս, Մարոք կամ Ալճերիա: Հալածանք կը սկսի Կիլիկիոյ հայ քաղաքական եւ զինուորական ղեկավարութեան (յատկապէս հնչակեան) հանդէպ: Ս. Արմաղանեան որոշ շրջան մը կը մնայ փախստական: «26 Սեպտեմբեր.- Դեռ ընկերներ Վ. Ժամկոչեան (Վահան) եւ Ս. Արմաղանեան պահուած են: Հակառակորդ կուսակցութիւններ՝ ընտանիքով կը հետապնդեն: Հազարապետեանին գրագիրը նոյն գործին ետեւէն է, բայց Հնչակեան Ուս. Միութեան անդամները եւ Ամառնային Դպրոցի սաները աչալրջութեամբ կը հսկեն» (26): Այս բոլորին զուգահեռ, Հոկտեմբերին, Հաճըն՝ կտրուած արտաքին որեւէ օգնութենէ, կ'իյնայ:

Ս. Արմաղանեան, Մերսինի վրայով գաղտնօրէն կը մեկնի Իզմիր, որ տակաւին կը գտնուէր յունական բանակին գրաւման տակ: Միլլիական շարժումը կը սպառնայ նաեւ Իզմիրին ու շրջակայքին: Հոն մէկտեղուած հնչակեան ղեկավարները, Կիլիկիոյ իրենց թարմ փորձէն ելած, լաւապէս կ'ըմբռնեն, թէ դաշնակիցները Իզմիրը պիտի չպաշտպանեն: Ուստի, անոնք համաձայն կ'ըլլան կազմակերպուած նահանջի գաղափարին:

Այս տեսակէտին շուրջ հնչակեան (յատկապէս Բ. Սիւնիք) եւ յոյն ղեկավարները չեն համաձայնիր: Դժբախտաբար, կարճ ժամանակ անց, պատմութիւնը կու գայ փաստելու հնչակեաններու տեսակէտին իրաւացիութիւնը, զոր կը պաշտպանէր նաեւ Ս. Արմաղանեան: Դէպքերու ականատեսներէն Մինաս Ծիհանեան կը վկայէ. «Պէտք է յիշեմ Սարգիս Արմաղանեանը, որ նոյն ճգնաժամային օրերուն կը գտնուէր Գըրգ Աղաճի մէջ (Իզմիրի հայաշատ շրջակայքերէն - Ե.Ճ.), եւ որ Արամ Կայծակի փախստեան նախորդ երեկոյին հայոց եկեղեցիի բակին մէջ կայացած խորհրդակցութեան ընթացքին առաջարկեց.- Զինե՛լ բոլոր հայերը եւ եթէ կարելի ըլլայ բանակցիլ նաեւ յոյներուն հետ, հայ եւ յոյն քրիստոնեայ բնակչութիւնը պարպելով քաղաքէն, ապահովօրէն առաջնորդել մինչեւ Իզմիր: Այս խոհեմ ծրագիրը, որ կու գար փորձառու հայ սպահէ մը, ընդունելութիւն չգտաւ, որովհետեւ պարզապէս հնչակեան փոքրամասնութեան մը կողմէ առաջարկուած էր» (27):

Ս. Արմաղանեան կ'անցնի Յունաստան, ապա Սերպիա ու վերջնականապէս կը հաստատուի Մարսէյլ: Կը կազմէ ընտանիք եւ կ'ունենայ չորս զաւակներ: Կ'անցնէ թշուառ ու չարքաշ կեանք մը. «Որովհետեւ նա երբեք չէր զիջեր որեւէ կազմակերպութենէ կամ անհատէ օժանդակութիւն հայցելու» (28): «Սէնթ Անթուան արուարձանին մէջ կ'ապրէր ան իր անչափահաս զաւակներով պարզ խրճիթի մը, աւելի ճիշդը փայտէ բարաքի մը մէջ կը բնակէր, իր ընտանիքին օրապահիկը ճարելու համար, չնայած իր յառաջացած տարիքին, նաւահանգիստի բեռնակրութիւն կ'ընէր, որպէս սեւ բանուոր: Խեղճութիւն ծայրագոյն աստիճանի մէջ, կեանքը կը քաշքշէր, ո՛չ ոքի վնաս պատճառած էր...» (29):

Համաշխարհային Բ. Պատերազմի աւարտին, երբ Ֆրանսա կ'ազատագրուի ֆաշիստական լուծէն, հրապարակ կու գան համայնավարներ.« Որոնցմէ ոչ մէկը հրապարակի վրայ կային, յանկարծ փախչող գերմանացիներուն ետեւէն քանի մը ատրճանակի հարուած տուողները խժալուր աղմուկով մը ասպարէզ իջան, սունկի նման շատցան աժան հերոսները, ապա սովալլուկ գայլերու պէս Թրքաբարոյ կողոպուտներ սարքեցին: Անտեղի ձերբակալութիւններու կարգին եղբայրասպանութիւններ եւս կատարեցին, արատաւորելով դիմադրական ճակատի պատերազմի սկիզբէն մինչեւ վերջ տարած մաքուր եւ նուիրական աշխատանքները» (30): Ս. Արմաղանեան, իրեն յատուկ խիզախութեամբ, հրապարակայնօրէն կը քննադատէ այս երեւոյթները: Հաւանաբար «չափը կ'անցընէ»: Ուստի, վերոյիշեալ վոհմակէն շուրջ տասը հոգի, ատրճանակներով զինուած, բնականաբար. «Առանց Ֆրանսական Կեդրոնական Դիմադրական Ճակատի եւ Հայկա-

Շար.ը էջ 16

«ՆՈՐ ՕՐ» ԱՐԺԱՆԱՎԱՅԵԼ ԿԵՐՊՈՎ ՆՇԵՑ ԻՐ ՀԻՄՆԱԴՐՈՒԹԵԱՆՍ 90 ԱՄԵԱԿԸ

ՏՕՔԹ. Ա. ԳԱԶԱՆՃԵԱՆ

Կիրակի 17 Մարտ 2013ին, Հոլիվուտի Տաղլեան հանդիսասրահին մէջ տեղի ունեցաւ «ՆՈՐ ՕՐ» շաբաթաթերթի 90-ամեակին նուիրուած յիշատակելի ճաշկերոյթ-հանդիսութիւնը, որուն ներկայ գտնուեցան համանուն օրկանի գաղափարական, շարքային, համակրական, բարեկամական լայն շրջանակ եւ հիւրեր: Ներկաներուն մէջ ուշադրութիւն կը գրաւէին կրօնական, պետական եւ մամլոյ ներկայացուցիչներ, որոնք եկած էին իրենց անխառն յարգանքը բերելու վաստակաշատ «ՆՈՐ ՕՐ» շաբաթաթերթի յոբելինական բարեբաստիկ տօնական առիթով:

Տարակոյս չկայ, որ մեծ է եղած «ՆՈՐ ՕՐ» շաբաթաթերթի ինը տասնամեայ տարիներու ներդրումը մեր ժողովուրդի ազգապահպանման, հայրենասիրական, կրթական, մշակութային եւ պահանջատիրական պայքարի ճամբուն:

Իրենց բարի գալուստի եւ յոբելեար շաբաթաթերթի մատուցած 90-ամեայ լրատուական ծառայութեան գնահատանքի ելոյթներով հանդէս եկան համանուն հանդիսութեան կազմակերպիչ յանձնախումբի անդամներ Տօքթ. Ռաֆֆի Պալեան եւ ատենապետուհի Տիկ. Սէսիլ Քէշիշեան, որ իբրեւ հանդիսավարուհի՝ ձեռնհասօրէն վարեց կազմակերպուած տպաւորիչ նախաձեռնութիւնը:

Օրուան պատգամաբեր Փրոֆ. Օշին Քէշիշեան՝ «Նոր Օր»ի հիմնադրութեան, աշխատակազմերուն եւ լրատուական առաքելութեան պատմականը բանիմաց մօտեցումով կատարելէ ետք՝ իրենց սրտի ջերմ խօսքերով ելոյթ ունեցան Ռամկավար Ազատական Կուսակցութեան ատենապետ Մայք Խարաբեան, Արեւմտեան Թեմի Բարեջան Առաջնորդ՝ Գերշ. Տ. Յովնան Արք. Տէրտէրեան, եւ Գերշ. Վաչէ Արք. Յովսէփեան, որոնք արժեւորեցին «Նոր Օր»-ի հասարակական ազգօգուտ ծառայութիւնը եւ մաղթեցին յարատեւում եւ բարգաւաճ ապագայ:

Դիտել տանք, որ Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց Վեհափառ Հայրապետը գնահատած էր «Նոր Օր»ը՝ յատուկ կոնդակով, զոր կարդաց Տէր Մանուկ Քհնյ. Մարգարեան:

Յոբելինական հանդիսութիւնը իր աւարտին հասաւ Տէր եւ Տիկ. Գէորգ եւ Սէսիլ Քէշիշեանի՝ Յուշատախտակներով պարգեւատրութեամբ:

«Մասիս» շաբաթաթերթի խմբագրութիւնը, ջերմօրէն կը շնորհաւորէ յոբելեար «Նոր Օր»ը, իր 90-ամեակի առիթով եւ կը մաղթէ նորանոր յաջողութիւններ եւ ամենայն բարիք:

«ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ-5» ԳԻՐՔԸ

Ողջունում ենք լոյս ընծայումը «Հանդիպում-5» մեծածաւալ գիրքը պարունակելով 527 էջ, նուիրուած հեղինակի սիրելի կնոջ՝ Արփիի յիշատակին: Լաւ ընթեռնելի տպագրութիւն, կազմի վրայ ներկայ հատորի անձերի պատկերները եւ ողջ հատորներում տեղ գտած անուանացանկերը:

Գիրքը հրատարակուել է Յակոբ Վարդիվառեանի հեղինակութեամբ: Ուրախալի է այսպիսի բծախնդիր աշխատանքով եւ ուշադրութեամբ ներկայացւում է հայկական կեանքի՝ հայրենիքի եւ սփիւռքի, հիմնահարցերը՝ մշակոյթի եւ արուեստի, կրթական եւ ուսումնական, եկեղեցական, կազմակերպչական, կուսակցական, հրապարակագրութեան, հաղորդագրութեան եւ Սփիւռք-Հայաստան կապերի կապակցութեամբ: Այս հատորի էջերում տեղ են գտել 40 երեւելի եւ հեղինակաւոր անձանց պատկերները գրութիւններով, որոնք իրականացուել են հեղինակի ներկայութեամբ հարց ու պատասխանի կամ հեռակայ պատասխան գրութիւնով: Հեղինակն իր ճարտար եւ վարպետ հարցադրումների շնորհիւ մեզ տեղեկացնում է հարկն ու պատճառը, անձերի հակիրճ կենսագրութիւններ, մտածումներ եւ մտայնութիւններ, յոյզեր ու խոհեր, մտահոգութիւններ, ծրագրեր, յարաբերութիւններ եւ առաջադրանքներ: Անձերի պատասխան արտայայտութիւնները ներկայացուել են հարազատօրէն կենդանի պատկերով ջերմ ու հետաքրքրական եղանակով ու ոճով:

Ինչպէս իւրաքանչիւր արժէքաւոր հայ գիրք հարստացնում է մեր մշակոյթի գանձարանը եւ իւրաքանչիւր հայկական թերթ բերդ է պաշտպանութեան մեր հաւատքի, ազգութեան եւ հայրենիքի, այս երկու տասնեակից աւելի տարիներում հրատարակող հերթական հանդիպումները նոյնպէս իրենց դերով ծառայելու են որպէս աղբիւր պատմութեան մեր յետնորդներին:

Յարատեւ հրատարակութեան մաղթանքով եւ յուսով Ձեր հայեցադաշտը կ'ընդարձակուի ընդգրկելու նաեւ իրանահայ գաղութի հայրենանուէր, մշակութանուէր եւ հայապահպանման նուիրուած երախտաւոր անձիքը: Իրանահայ գաղութը չորս հարիւր տարիների անցեալով հայօրէն գոյատեւել եւ պահում է իր ինքնութիւնը կառչած մնալով մեր հայկական աւանդութիւններին:

Մարդն է ու իր աշխատանքը, ազգօգուտ եւ հայրենանուէր ծառայութիւնը պէտք է ասուի ու գնահատուի, ուր էլ լինի նա եւ ինչ արեւումի էլ հետեւելիս լինի, այս ուղղութեամբ անդրադառնանք գրքի էջերում տեղ յատկացուած՝ «Մասիս» շաբաթաթերթի խմբագիր եւ գրող դոկտ. Արշակ Գազանջեանի խօսքին, ուր ասւում է՝ «Մեզի համար՝ արեւելահայ եւ արեւմտահայ մտածողութիւն գոյութիւն չունի: Մեզի համար՝ մեր ժողովուրդը մէկ է եւ ամբողջական»:

Շար.ը էջ 18

Հանրային
ԽՐԱԽՃԱՆՔ
եւ
ՁՈՒԿԿԵՐՈՅԹ

Կազմակերպութեամբ՝
ԿԼԷՆՏԷՅԼԻ ԱՐՍԷՆ ԿԻՏՈՒՐ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԻ

Շաբաթ, 13 Ապրիլ 2013
երեկոյեան ժամը 8:00-էն սկսեալ
1060 North Allen Avenue
Pasadena, CA 91104

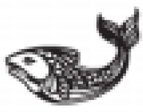

Տոմսերու համար դիմել՝ (818) 913-9311
ՄՈՒՏՔԻ ՆՈՒԷՐ՝ $25.00

massispost.com
daily news updates

Yoga for Health

Introduce your Body to your Brain
they might like each other

Please Join us Every Tuesday and Thursday, starting February 5th, from 7:15pm to 8:30pm and learn how to manage your:

MigraineFatigue	
Back pain	Body Fat
Stress/Anxiety	Sex Drive
Irregular heartbeat	Wrinkles
Constipation	Blood Circulation
Depression	Insomnia

Location: 1060 N Allen, Pasadena CA 91107
For more Information, Please contact
"Tina Vartabetian" at (818) 720-0277

1st Month Free

Massis Weekly

Volume 33, No. 11 Saturday, MARCH 30, 2013

President Sarkisian Signals Readiness for Dialogue with Raffi Hovannisian

YEREVAN (RFE/RL) -- Armenian President Serzh Sarkisian has agreed, in principle, to start a dialogue with Raffi Hovannisian based on the proposals the opposition leader sent him last week to end the post-election standoff, but refused to meet in a public square in Yerevan.

In comments made available to the media on Wednesday Armen Arzumanian, a spokesman for the Armenian president, stressed that Sarkisian had always been 'patient and constructive in his steps' and still considered his earlier proposals to Hovannisian about ending his hunger strike and engaging in talks to be valid. But he warned that "the language of ungrounded ultimatums being spoken in the square is reducing their relevance by the hour."

At a Friday rally attended by thousands of his supporters Hovannisian demanded at least snap parliamentary elections and other serious government concessions in what he described as his last compromise offer to Sarkisian.

Hovannisian, in particular, offered to recognize the incumbent's continued 'de-facto' presidency in exchange for a promise of preterm legislative polls to be held by the end of this year, as well as sweeping electoral reforms and several key government positions to be held by people named by him.

The former candidate, who has been on a hunger strike in Yerevan's Liberty Square since March 10, said it was his ultimate proposal to settle the dispute and warned that he was ready

Continued on page 3

International Mediators Visit Karabakh and Armenia to Discuss Peace Process

YEREVAN -- U.S., Russian and French mediators have visited Nagorno-Karabakh and Armenia and met with top government officials there in a fresh round of shuttle diplomacy aimed at kick-starting the Armenian-Azerbaijani peace process.

The three diplomats co-chairing the OSCE Minsk Group began the tour with meetings with Karabakh Armenian leaders in Stepanakert on Tuesday. They met with President Serzh Sarkisian and Foreign Minister Edward Nalbandian in Yerevan on Thursday. The troika is due to travel to Azerbaijan early next month.

"We don't have results. We are still talking. "We are exchanging ideas at this point," Ian Kelly, the recently appointed U.S. co-chair, told RFE/RL's Armenian service (Azatutyun.am) after the meeting with Nalbandian.

The mediators announced plans to again tour the region after meeting separately with Nalbandian and Azerbaijani Foreign Minister Elmar Mammadyarov in Paris early this month. In a joint statement issued in the French capital, they "repeated their concerns" regarding Armenian plans to launch commercial flights to Karabakh and Azerbaijan's threats to forcibly prevent them. They also expressed concern at the continuing ceasefire violations in the conflict zone.

The flight controversy was apparently high on the agenda of the troika's talks in Stepanakert. "Rest assured that we keep working in that direction and have concrete proposals which we are discussing with the parties," Jacques Faure, the French co-chair, told jouralists in the Karabakh capital. He did not elaborate.

ACA's Meet and Greet Event with Glendale City Council Candidates a Huge Success

Glendale City Council candidates Chahe Keuroghelian, Laura Friedman and Ara Najarian

GLENDALE, CA – Over 40 members and affiliates of the Armenian Council of America (ACA) came together to welcome Glendale City Council candidates Ara Najarian, Laura Friedman and Chahe Keuroghelian on March 22nd at the Khodanian residence.

A diverse group of attendees made up of students, community activists, leaders, educators and small business owners came together to voice their concerns about issues they felt strongly about in Glendale, as well as to hear the goals and mission of the candidates in the upcoming April 2nd municipal elections.

Councilmember Ara Najarian spoke about the importance of getting the youth involved in civic affairs, including having parents in the Armenian-American community encourage their children to pursue careers in local government while Councilmember Laura Friedman stated that she was honored to be endorsed by the ACA even though she is not of Armenian descent. She also encouraged everyone to get more Armenians involved in city while Chahe Keuroghelian talked about his post-election plans for the community.

"The event drew a large crowd and was a great success," said Jirair Guiragossian, ACA Board Member. "Our members had an opportunity to mingle, share and exchange ideas with these three hard-working candidates which we are proudly supporting. We anticipate to have many more meet and greet events like this in the future, as we prepare the next generation of community leaders and activists in Glendale and beyond."

The Armenian Council of America is dedicated to educating the Armenian-American community in local political affairs, as well as actively pursuing Armenian-American participation in their respective local governments, to support political candidates who share the values of the Armenian American community.

Richard Hovannisian Receives Narekatsi Medal

Professor Richard Hovannisian receiving the Narekatsi Medal from Dr. Hasmig Baran, president of the Friends of UCLA Armenian Language and Culture Studies. Hovannisian is flanked, from left, Gia Aivazian, Professor Peter Cowe, and Banquet Co-chair Ani Aivazian.

LOS ANGELES -- Professor Richard Hovannisian has been named the 2013 recipient of the Narekatsi Medal of Achievement. The award was formally presented to him by the Friends of the UCLA Armenian Language and Culture Studies on Saturday, March 16, during the Friends' 11th annual banquet, at the Armenian Society of Los Angeles Hall, in Glendale.

Over 300 guests, representing a cross section of the Armenian community, attended the jubilant event, which celebrated the life and accomplishments of Richard Hovannisian as a teacher, historian, author, and human-rights activist.

The banquet featured a rich and multifaceted program. Remarks delivered by a distinguished roster of speakers, comprising scholars and community leaders, were interspersed with the screening of two short documentaries as well as musical performances.

Dignitaries and prominent community members in attendance included Archbishop Hovnan Derderian, Primate of Western Diocese; the Very Rev. Fr. Muron Aznikian, representing Archbishop Moushegh Mardirossian; representatives of the Armenian Educational Foundation.

In his remarks the Primate said the following about the honoree: "An honorary night for the esteemed and distinguished Professor Richard Hovannisian is much appreciated. The eloquent speeches extended to Professor Hovannisian clearly define his outstanding personality and outline his invaluable contributions as a community leader, an authentic historian, a visionary scholar, whose legacy will continue to inspire many generations to come."

The evening's keynote speaker,

Continued on page 3

Armenian Genocide Studies in USA at Cross Roads According to Akcam and Dekmejian

By Rozalin Madoyan

On Friday, March 22 at 8:00pm, the Organization of Istanbul Armenians welcomed two distinguished, very well known scholars: Professor Taner Akcam, Director of Clark University Armenian Genocide studies, and Professor Richard Hrayr Dekmejian, Director of the institute of Armenian Studies, University of Southern California.

On behalf of the OIA, Mrs. Talin Sarafoglu welcomed the guests. In her welcoming remark she said, "our focus tonight is Armenian Genocide Research and Study Programs in the United States. How far have we progressed and in what direction?" After Mrs.Sarafoglu's warm greetings, Executive Committee President Mr. Kurken Berksanlar came to the stage. He said, "even though there are non-Armenian guests in the room, I would like to make part of my speech in Armenian. I cannot talk about the Armenian genocide without expressing myself in my mother tongue since there is an important symbolism when I speak in my native language. Speaking Armenian in a packed hall discussing anything related to the Armenian Genocide is an indication that, although they tried they did not succeed in their ultimate call. we are still here as Armenians and we will continue to strive"

Mr. Berksanlar also extended his gratitude to the generous donor who has supported OIA's calling with a donation of 125,000 dollars by establishing a scholarship fund at Clark University for the Armenian Genocide Studies. He also added that, our major donor sets an example by his humility who prefers to stay anonymous.

As Mr. Berksanlar left us with his profound words and brief introduction of both spekers, Professor Akcam took the stage. His speech delved into the deep history and the sought after future of the struggle for recognition of the genocide. After giving a brief summary about the history, Prof. Akcam pointed out that the Turkish Government is becoming more sophisticated in their attempt to sway the American public opinion. He explained that during the last three years, they have made a change in their tactics, as opposed to blatantly denying the genocide; they now challenge the Armenian point of view in a more civilized manner.

The argument is not so much weighed down by the notion that, "no such thing happened: we did not kill you, you killed us, and we had to protect ourselves," anymore but now they have a different and a more sophisticated approach. They don't deny the genocide anymore, but instead argue that factuality of the genocide is one of the opinions among many others, mainly the fact that "what happened to Armenians in 1915 is not necessarily can be considered a genocide" and they just want to have their opinions heard and considered in the name of a different, the other sides point of view as well.

They have been spending more funds than previously, just to create doubts about the events of 1915. They sue academic institutions and intellectuals for organizing seminars to inform the public about the genocide while denying the other side to be heard.They are coming out with more determination , and are willing to invest more funds, time and effort to achieve their goal.

"Are we prepared to face this challenge" Akcam asked? According to Prof. Akcam, the answer is a resounding "NO." Currently, we do not have many scholars studying the genocide. We will not have a sufficient number of intellectuals who will conduct more research and become more knowledgeable about the subject in the next generation, because there has not been enough support to raise young scholars.

There are Turkish students, he said, who apply to study the Armenian genocide to become the experts of the subject. He had to turn them down, because of the lack of available funding. Fortunately, there are more people nowadays who risk their lives to change racist policies of their government. These groups are dedicated to democratic ideals and human rights for all the non-Turkish citizens in Turkey and realize that recognizing the Armenian genocide would be a giant step forward in their struggle. Prof. Akcam ended his speech with a plea: "please don't leave me alone in this struggle!".

The discussant of the evening was, Prof. Richard Dekmejian a well known Armenian American scholar. He spoke about ways in which we can develop a sophisticated argument regarding the genocide. He stressed the need to incorporate the events of 1915 with previous history ,economy, cognitive and social psychology, sociology and various other

Continued on page 3

Western Diocese Armenian Church Delegation Congratulate Newly Elected Officials

Western Diocese delegation with Assemblymember Mike Gatto

Western Diocese delegation with Assemblymember Adrin Nazarian

SACRAMENTO, CA -- Western Diocese Armenian Church delegation congratulated the newly elected Assemblymember Adrin Nazarian (46th district, Van Nuys, D) and Assemblymember Jim Patterson (23rd district, Fresno, R). Reverend Fr. Asoghig Jamgochian (Parish Priest of St. James Armenian Church of Sacramento), Deacon Daniel Aydenian (Holy Cross Armenian Church Turlock), Yereskin Sona Jamgochian, Manoug Guederian, Nelson Afian and Karuna Koppula visited the State Capitol.

The delegates also paid a visit to some other assemblymembers such as Assemblymember Mike Gatto (43rd district, Los Angeles, D), Assemblymember Connie Conway(35th district, Visalia, R), Assemblymember Katcho Achadjian (35th district, San Luis Obispo, R) and Senator Tom Berryhill (14th Senate district, Modesto, R).

All the assemblymembers and the Senator welcomed the Armenian delegates with open arms. Revered Fr. Asoghig and Deacon Daniel gave the hosts a book on behalf of His Eminence Archbishop Hovnan Dederian. The delegates then left each office after getting the promise of the assemblymembers and Senator to support the Armenian community in any way they can.

The Armenian Genocide & Psychological After-Effects

GLENDALE, CA -- On Thursday, April 11, 2013 at 7pm in the Glendale Central Library a group of therapists from Didi Hirsch Mental Health Services ARMUNITY program will discuss The Armenian Genocide & Psychological After-Effects. The speakers will use various movie clips and book readings to emphasize and illustrate the psychological and intergenerational effects of the Genocide. The Glendale Central Library is located at 222 East Harvard Street in Glendale. The presentation is in English. Admission is free; seating is limited. Library visitors receive 3 hours FREE parking across the street at The Market Place parking structure with validation at the Loan Desk.

Didi Hirsch Mental Heath Services With more than 70 years of experience, Didi Hirsch Mental Health Services transforms lives by providing quality mental health care and substance abuse services in communities where stigma or poverty limit access. From 11 locations and 65 schools throughout Los Angeles and Orange Counties, Didi Hirsch helps more than 74,000 children and adults each year, offering services that range from community education to outpatient care to residential treatment. Its Suicide Prevention Center was the first in the nation.

ARMUNITY is an integrated healthcare model incorporating mental health, physical health, substance abuse and alternative medicine. This program is funded by a grant from the Los Angeles County Department of Mental Health. The idea is to provide holistic care and wellness to the underserved Armenian community of Glendale and neighboring cities.

The program is sponsored by the Library, Arts & Culture Department.

11th Armenian Medical World Congress Welcomes Internationally Prominent Infectious Disease Experts

Infectious diseases remain the leading cause of death in developing countries, killing one in three people worldwide. Prevention and treatment can vary from simple, cost-effective measures like an insecticide-treated bednet or a vaccine to life-long anti-viral treatment for HIV/AIDS.

In the case of HIV/AIDS, the African continent has the highest disease burden since Africa currently has two-thirds of all people living with HIV worldwide.

Malaria, an age-old mosquito-borne scourge, kills approximately 660,000 people each year, primarily children under the age of five. About 90 percent of malaria deaths occur in Africa, followed by South East Asia and the Eastern Mediterranean. Despite recent strides in malaria prevention and treatment, anti-malarial drug resistance is a growing problem.

Other global threats to child survival include upper respiratory infection and diarrhea as well as dengue fever, a mosquito-borne virus.

At the other end of the spectrum, adult deaths due to respiratory infections can be mitigated by new and improved vaccines as well as diagnosis and treatment of tuberculosis, but the rising global tide of antibiotic-resistant bacteria is creating new challenges.

"With the globalization of economies and the escalation of commercial travel, the interaction among people of different origins has increased, and with that the potential for the transmission of old and new infectious diseases," says Alex Jawharjian, PharmD, MPH, Scientific Committee member and co-chair of the Pharmacy Programs at the 11th Armenian Medical World Congress.

Daniel Stamboulian, MD, Professor Emeritus of Infectious Diseases at Universidad de Ciencias Empresariales y Sociales (UCES, University of Social and Entrepreneurial Sciences); Voluntary Professor of Medicine at the University of Miami; and Honorary Professor at Instituto Universitario CEMIC, will be presenting on "New Facts in the Prevention and Treatment of Adulthood Infectious Diseases," at the 11th Armenian Medical World Congress in Los Angeles on July 4, 2013.

"Adulthood vaccinations, especially against influenza and pneumococcal infections, are extremely important and effective in preventing infectious diseases," says Dr. Stamboulian.

Dr. Stamboulian received his medical degree and his specialty degree in Pediatrics from the University of Buenos Aires, Argentina. After completing a postdoctoral training in infectious diseases at USC, he returned to Buenos Aires to begin his practice in the field of infectious diseases and played a leading role in research and teaching activities at different hospitals and institutions there.

Dr. Stamboulian is the founder of the Pan-American Association of Infectious Diseases (API) and co-founder of the Argentine Society of Infectious Diseases (SADI). In addition, Dr. Stamboulian is the founder and Chairman of the non-profit research and education organization FUNCEI (Fundación Centro de Estudios Infectológicos) in Buenos Aires. Within FUNCEI, he has led numerous academic, research and teaching programs, including the Post-Residency Fellowship Program in Infectious Diseases. In 2001, he founded FIDEC (Fighting Infectious Diseases in Emerging Countries), a non-profit organization based in the United States, that aims at promoting a regional and multidisciplinary approach for the prevention and management of infectious diseases.

Throughout his career, Dr. Stamboulian has received numerous awards. He was twice awarded the "Bicentennial Medal," both as a prominent member of the Armenian Community in Argentina and in recognition of his work as a medical consultant for the Ministry of Health of the City of Buenos Aires. In 2011, he was pronounced "Prominent Figure of Science" by the Legislature of the City of Buenos Aires.

Claire Panosian Dunavan, MD, FIDSA, DTM&H (London), Past-President of the American Society of Tropical Medicine and Hygiene is Professor of Medicine and Infectious Diseases at the David Geffen School of Medicine at UCLA. She will be discussing the "Global Health Equity in Infectious Diseases: the Case of Malaria," at the July 4th symposium.

"Malaria not only kills, it holds back human and economic development," states Dr. Panosian Dunavan. "Tackling this disease is now an international imperative."

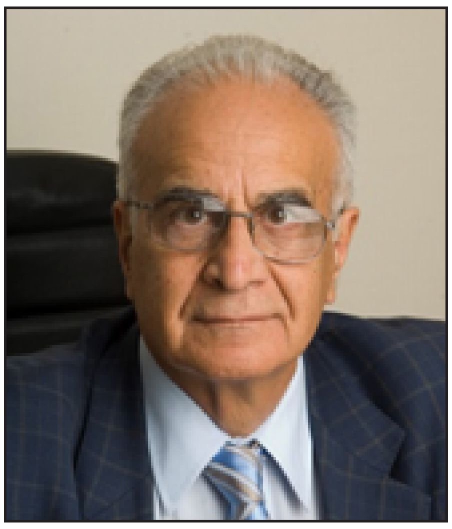

Dr. Panosian Dunavan received her education at Stanford University, Northwestern University School of Medicine, Tufts-New England Medical Center, and the London School of Hygiene and Tropical Medicine. In the 1980s, she became Chief of Infectious Diseases at LA County-Olive View Medical Center and later moved to UCLA's main medical campus, founding UCLA's Travel and Tropical Medicine Program and later co-founding UCLA's Program in Global Health. Throughout her career, she has been a clinician, a global health policy consultant, and a popular professor on the main UCLA campus. In addition, she has frequently worked in developing countries as a consultant or visiting faculty member.

Panosian Dunavan's second career as a print and broadcast journalist includes six years as a national editor, reporter, and co-anchor for Lifetime Television. In 1997, her interview with a dying physician won an international "Freddie" Award. In 2000, with her husband Patrick Dunavan – an 8-time Emmy Award-winning documentary filmmaker – she produced a television program on hepatitis B which has reached 300 million international viewers. In recent years, she has written regularly for the Los Angeles Times, New York Times, Washington Post, Baltimore Sun, Discover magazine, and Scientific American among other popular publications. Since 2009, she has also written a weekly syndicated column called "The Infection Files" which currently runs in print and online in multiple southern California newspapers, reaching an estimated audience of 1.5 million.

For more information or to register for the 11th Armenian Medical World Congress, visit our website at www.aamsc.com/congress.

President Sarkisian Signals Readiness for Dialogue

Continued from page 1

to continue his protests at least until April 9 when Sarkisian is due to be officially sworn in for a second five-year term as president.

In a letter addressed to Hovannisian on Monday the president said the proposals, no matter how contrary they were to "the ideas of a proper formation of state authorities" and were directly against the "constitutional regulations", still could help kick-start an effective dialogue.

Sarkisian also hailed the readiness of his challenger to assume "serious control functions" as an opposition. At the same time, he urged him to quit his hunger strike for the sake of starting the dialogue.

"I am sure that if we start working purposefully, relying on our shared ideas, then we will certainly be able to achieve the result," said the president, according to his press office. "My appeal to you is, please, stop your hunger strike, recover and within one or two days both of us will take up pens and paper and start serious work, without any fuss, without making a show out of it, even assuming your very raw writing as a basis."

Sarkisian and Hovannisian already were in talks early on during the current post-election crisis. The two political leaders met at the presidential compound on February 21 and Hovannisian then, too, urged Sarkisian to call fresh legislative polls. The president rejected the idea and offered to appoint Hovannisian as head of a special state commission that would be tasked with drafting sweeping amendments to the Armenian Constitution, a proposal later dismissed by Hovannisian and his Zharangutyun (Heritage) party.

Richard Hovannisian Receives Narekatsi Medal

Continued from page 1

was Professor S. Peter Cowe, head of UCLA's Narekatsi Chair in Armenian Studies, who in a riveting speech that contextualized the evolution of Armenian history as a field of study in American academia, initially against the backdrops of superpower politics and intracommunity partisanship, Cowe described Hovannisian's crucial role in not only the establishment of Armenian Studies as an academic discipline in the US, but its growth as a dynamic, globally relevant hub for scholarly discourse and political action alike.

The Narekatsi Medal was conferred on Hovannisian in recognition of his extraordinary academic achievements and his roles as a genocide researcher and defender of the Armenian cause against denial.

Now a Professor Emeritus, Hovannisian has lectured at UCLA for 50 years, beginning in 1962. He was the first holder of the university's Armenian Educational Foundation Endowed Chair in Modern Armenian History, which he held from 1987 until his retirement in 2011. The chair has since been renamed the Richard Hovannisian Chair in Modern Armenian History (established by the Armenian Educational Foundation), and is currently held by Prof. Sebouh Aslanian.

Armenian Genocide Studies in USA at Cross Roads

Continued from page 2

areas. He believes that we have to teach the Armenian genocide concurrently with other genocides by making comparisons and emphasizing the similarities. We have to study the psychological profiles of the union and progress leaders and more research has to be done about the economical reasons.

After Mr. Dekmejian's speech, there was a session of questions and answers following which award presentaion took place. This was soon followed by the friendly atmosphere of a gathering, during which wine and an assorted platters were enjoyed amidst discussions of the preceding forum.

I left the OIA building with questions that will bother me for times to come: will our next generation have the knowledge, sophistication and determination to see this struggle through? Will we be able to give them the support they need? Having dedicated the majority of my life to spreading knowledge and awareness concerning the Armenian cause, I am hoping to find students with the level of devotion presented by the speakers of the night. For the sake of our ancestors, I certainly hope so...

The Archbishop Hovnan Derderian Scholarship Fund Kick Off Dinner Attracts Sold Out Crowd

PASADENA -- "Lighting the Path to the Future" was the theme at a kick-off dinner for The Archbishop Hovnan Derderian Scholarship Fund Friday, March 15 at the Rococo Room in Pasadena. Under the auspices of the Western Diocese, parents, friends, principals, administrators, donors and clergy indeed paved the way to enrich the lives of Armenian students in Armenian schools by joining together to share in the Scholarship Fund mission and purpose of financially assisting students in their secondary education. An enthusiastic, sold out crowd of attendees enjoyed an evening of song, dance, camaraderie and commitment. Performance by Artur Mr. X whose operatic voice entertained and charmed the attendees, highlighted the evening.

"We are extremely pleased that the Archbishop Hovnan Derderian Scholarship Fund has received such positive response," said Alice Chakrian, chair of the Committee. "Parents and the community realize that there is a need to fulfill unmet financial obligations of students who wish to pursue an education in our Armenian schools."

Principals of the many Armenian Schools who shared the same vision as Archbishop Derderian and the Scholarship Fund Committee were enthused by the many aspects of assistance qualified students would receive. As one parent put it, "The Archbishop Scholarship Fund is a noble gesture toward a noble cause." Students vying for the scholarships would have to demonstrate academic commitment; show their volunteer efforts in church and or community, and show financial need.

Archbishop Hovnan Derderian stated that he "was touched by the display of interest in a scholarship to assist young men and women of Armenian heritage." He said, "There is a need out there to make sure that no child is denied an education he/she deserves. The success of this event is yet another aspect of our community understanding the need and taking an active role in preparing our future generation of leaders to light the path for others to follow."

Parents whose children had already experienced the benefit of attending Armenian schools felt privileged to be a part of the event. "It is our civic responsibility and moral obligation to contribute to such a cause and give others an equal chance at attending our Armenian schools," said Angela Parseghian, parent and co-chair of the Archbishop Hovnan Derderian Scholarship Fund Committee.

The committee is comprised of representatives and members from the Armenian schools of the Greater Los Angeles area and the Western Diocese of the Armenian Apostolic Church of North America.

AMAA and Lark Musical Society Present "Music For The Soul"

PASADENA -- The Armenian Missionary Association of America (AMAA) and the Lark Musical Society have a long history of collaboration bringing sacred music concerts of very high caliber to the Armenian Communities of Southern California. These concerts usually take place during the Lenten season and this year was no exception. On March 2 at 7:30 p.m., the First United Methodist Church of Pasadena was filled with over 500 people in attendance anxious to hear the sacred music program presented by the Lark Musical Society under the auspices of the AMAA. The beautiful church with its grand architecture harkened back to the European cathedrals where the musical pieces in the program saw their World Premieres centuries ago.

The program started with words of welcome by Dr. Nazareth Darakjian, Chairman of the Concert Committee, followed by the invocation given by Rev. Ron Tovmassian.

The first piece to be performed was by J.S. Bach, his famous Toccata and Fugue in D Minor, usually played on the organ, was instead performed by the members of the brass quintet "Satin Brass," shedding an interesting and new light upon this epic work. This was followed by Bach's Motet #5 (BWV. 229), "Komm Jesu Komm"an indescribably complex and awe-inspiring tour de force of counterpoint handled with great confidence and strength by Maestro Vatsche Barsoumian and the select group of singers who make up the Lark Geghart Choir.

Next on the program was W.A. Mozart's Motet "Exsultate, Jubliate" KV 165, written for soprano and orchestra, performed by the young soprano Shoushik Barsoumian. Shoushik's performance was nothing short of the highest caliber of singing. Her beautiful voice, exquisite coloratura, masterful technique and radiant presence mesmerized the audience, and the applause came long and hard. There was no question Shoushik was the darling of the audience and the star of the evening.

Next came one of Bach's most famous concertos, the Double Violin Concerto in D Minor (BWV 1043). The soloists were none other than the world famous violinists, husband and wife duo, Movses Pogossian and Varty Manouelian, who were able to bring out all the melodic pleasantries of the concerto without sacrificing its deeper rhythm of devotion which permeates all of Bach's works.

After the intermission, the stage had been set for the piece that was surely the least known among those which had permeated the walls of the church earlier. Verdi's Quatro Pezzi Sacri (Four Sacred Pieces) filled the sacred space to its brink by the colossal set of singers and musicians guided by the vigorous hands of Vatsche Barsoumian. Two of the pieces were sung a capella and even though these were subdued and humble pieces yet they were extremely beautiful. As for the Stabat Mater and the Te Deum they were accompanied with the large and powerful orchestra and one could easily identify in them Verdi the composer of grand opera. These were some very inspiring as well as uplifting "sacred pieces" that brought the audience to their feet and left them with an indelible impression.

Why Sacred Music, to quote Maestro Barsoumian, it is "the need to renew our love and bond towards God the Creator and Savior."

Art Exhibit to Raise Funds for Syrian Armenians

BURBANK, CA -- Thirty (30) artists will participate in a fundraising exhibit to help raise funds for Syrian Armenians on Thursday, April 11, 2013, from 7 to 10 p.m., at the Zorayan Museum, Western Diocese of the Armenian Church of North America, 3325 N. Glenoaks Blvd., Burbank, CA 91504.

This event is sponsored by H.E. Archbishop Hovnan Derderian, the Primate of Western Diocese of the Armenian Church of North America. The Armenian Musicians & Artists Center Inc., Tapan II TV, Organization of Istanbul Armenians, and Syrian Armenian Relief Fund (SARF) are jointly organizing the exhibit. The works of 30 artists will be available for purchase, the proceeds of which will be entirely donated to assist Syrian Armenians through SARF.

SYRIAN ARMENIAN RELIEF FUND

The following artists will be presented: Vladimir Atanyan, Volodya Babayan, Perchui (Berjouhi) Bayramian, Vahe Berberian, Raffi Boyajian, Galust Geudel, Lianna Goroyan, Maral Danielyan, Seeroon Yeritsyan, Evrika Zatikyan, Grigor Zakaryan, Samvel Zoumyan, Armine Teymourian, Ashot Khoodaverdian, Samvel Hallajian, Minas Hallajian, Vazgen Matyan, Zareh Mkrtichyan, Sarkis Mouradian, Ashot Minassian, Hilda Shagarian, Michael Jihanian, Razmik Samvelts, Ella Sargisyan, Mkrtich Sargisyan, Rafael Vagharshakyan, Henrik Vardeniktsy, Ara Tevkants, Emil Kazaz and Gagik Fahradian.

Zaven Khanjian, Chairperson of the Executive Committee of the Syrian Armenian Relief Fund, praised the artists for initiating the program, thanked Tapan II TV and the Organization of Istanbul Armenians, for organizing the event, the Western Diocese for sponsoring the event, and added, "We hope that the art-appreciating public will not miss this opportunity to enjoy the works and support our brothers and sisters in Syria."

***

The following churches, charities and organizations came together to form the Syrian Armenian Relief Fund: Armenian Catholic Eparchy in North America; Armenian Evangelical Union of North America; Western Diocese of the Armenian Church; Western Prelacy of the Armenian Apostolic Church of America; Armenian General Benevolent Union; Armenian Missionary Association of America; Armenian Relief Society of Western U.S.A.; Armenian Democratic Liberal Party; Armenian Revolutionary Federation-Western U.S.A.; and Social Democrat Hunchakian Party-Western U.S.A. The web site address follows: www.SyrianArmenianReliefFund.org.

ԹՐՔԱԿԱՆ ՉՔՄԵՂԱՆՔ: ՉՔՄԵՂԱ՞ՆՔ

ԳՐԻԳՈՐ ՋԱՆԻԿԵԱՆ

Ինչ ցուրտ, ձիւնառատ էին լինում իմ մանկութեան ձմեռները:

Մայրիկս բերնէբերան ածուխ էր լցնում մեր հողեղան վառարանը, ու երբ անտրացիտը ճարճատիւնով բռնկւում, հրէ շիթեր ցայտեցնելով շիկացնում էր թիթեղէ խողովակները, ասում էր.

«Վառարանը տաճիկ կտրած է», այսինքն՝ զազազած, մոլեգնած է:

1915-ի տեղահանութեանը (այդպէս կոչենք) նա, ճիշդ է, մինչեւ Ռաքքա հասել էր, բայց հազիւ հինգ տարեկան էր եղել, այդ նախադասութիւնը չէր կարող իր տառապանքից ծնուած լինել, հաւանաբար լսել էր մօրից՝ իմ մեծ մայրիկից, որը տեսել էր նաեւ համիդեան ջարդերը:

Այդ օրերից հարիւր ու աւելի տարիներ են անցել, Թուրք իրաւապաշտպան Ֆեթիհ Ջեթինը ամէն անգամ Հայաստան այցելելիս հայանպաստ նոր գիրք է հրապարակում, բերում ու նրբանկատօրէն ինձ ակնարկում է, որ ցեղասպանութիւնը յղացել ու իրագործել են երիտթուրքերը, մենք զուր ենք հարիւր տարի շարունակ մի ամբողջ ժողովրդի դէմ քէն, ատելութիւն հրահրում: Ֆեթիհ Ջեթինը ոչ միայն աշխարհի բազմաթիւ լեզուներով թարգմանուած իր հայ մեծ մայրիկի, մահմեդականացած հայուհիների մասին գրքերի հեղինակ է, այլեւ Հրանդ Դինքի պաշտպան-փաստաբանն է: Ես ուզում եմ լրջօրէն մտածել նրա ասածի մասին ու անգամ արդարացումներ փնտռել: Մանաւանդ որ Հայաստան է այցելում Ջեմալ փաշայի թոռը՝ «Միլլեթ» լրագրի համբաւաւոր սիւնակագիր Հասան Ջեմալը, եւ որպէսզի ձեւականութիւն չյամարուի, առաւօտ շուտ մենմենակ է բարձրանում Ծիծեռնակաբերդ, ծունկ չոքում, ծաղիկներ խոնարհում Մեծ եղեռնի յուշահամալիրին: Դրանից յետոյ, երբ նրան առաջարկեցին հանդիպել Թբիլիսիի Պետրոս Մեծ փողոցում պապին պատուհասած Արտաշէս Գէորգեանի թոռան հետ, չմերժեց: Արմէնը աչքիս առաջ է մեծացել: Հայրական պապին՝ Անդրանիկի զինուոր Թորգոմ Գէորգեանին, իմ այցելութիւնների ընթացքում, նա, ինչ խօսք, մեր զրոյցներին չէր մասնակցում, բայց ականջալիչ լսում էր, թէ ինչպէս ենք խօսքերով ազատագրում Արեւմտահայաստանը:

«Գրական թերթում» ես գրել եմ Ջեմալ փաշայի ու Արտաշէս Գէորգեանի թոռների՝ «Արմենիխայի» բացօթեայ սրճարանում կայացած հանդիպման մասին: Հասկանալի է, պատշաճ չէր, որ ինքս ներկայ լինէի, բայց Արմէնը յետոյ ինձ հաղորդել է բոլոր մանրամասները:

Նրանց զրոյցը, ըստ էութեան, չի կայացել: Արտաշէս Գէորգեանի թոռը գրպանից հանել է Խոտոր Ջուրի իրենց տան լուսանկարն ու ասել.

- Ես մեր տունը ուզում եմ յետ գնել:

Հասան Ջեմալը, ինչպէս արեւմտահայերն են դիպուկ ձեւակերպում, փորձել է անուշի կապել.

- Ի՞նչ գործ ունես Թուրքիայի այդ ծայրագաւառի հետ,- համոզել է,- ես քեզ, քո ամբողջ ընտանիքով, Ստամբուլ՝ մեր տուն եմ հրաւիրում:

- Ո՛չ, ես մե՛ր տունն եմ ուզում,- պնդել է Արմէնը՝ միայն իրեն յայտնի իմաստ դնելով «տուն» բառի մէջ:

Ինձ թւում էր՝ Հասան Ջեմալը պիտի նեղսրտած լինէր, բայց Թուրքիա վերադառնալուն պէս գրեց ու հրատարակեց «1915. Հայոց ցեղասպանութիւնը» գիրքը, ձօնեց Հրանդ Դինքի յիշատակին:

Ուրեմն, իսկապէ՞ս փոխուել է Թուրքական մտայնութիւնը: Եթէ՝ այո, գիրքը լոյս տեսնելուց յետոյ ինչո՞ւ Թուրքիայի վարչապետ Ռեջեբ Էրդողանը անձամբ հեռաձայնել է «Միլլեթի» արտօնատէրին, կարգադրել աշխատանքից հեռացնել վաստակաշատ սիւնակագրին:

«Գետինը մտնեն այդ տեսակ լրագրողները»,- Հասան Ջեմալի հայանպաստ կեցուածքի հանդէպ իր ցասումը այդպէս է արտայայտել նա: Հիմա ասէք ինձ՝ այսօրուայ Թուրքը Ռեջեբ Էրդողա՞նն է, թէ՞ նրա զոհը՝ Հասան Ջեմալը: Այսօրուայ ազերին հարեւան ժողովրդի մասին անկողմնակալ վիպակ հրապարակած Աքրամ Այլիսլի՞ն է, թէ՞ նրա գրքերը հրապարակայնօրէն այրող, ականջը կտրել սպառնացող խառն ամբոխը:

Երեւի մեր պապերը մի բան իմացել են, որ սերնդէ սերունդ մեզ են փոխանցել իրենց դառը կենսափորձով թրծուած պատուիրանը. «Ում հետ ուզում ես ընկերացի, բայց փէտը ձեռիցդ մի՛ գցի»:

ՊՈԼՍԱՀԱՅՈՒԹԻՒՆԸ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ԱՐԻՈՒԹԻՒՆԸ

ՄՆԹՐ ՊԱՐԳԵՒ ԴԱՒԻԹԵԱՆ

Բագրատ Էսդուքեանի «Կոտրել Պատեանը» յօդուածը սքանչելի գրութիւն մըն է, որ կ'արտացոլէ եւ կը վերլուծէ նահատակ Հրանդ Տինքի թերթին՝ «Ակօս»ի հայերէն բաժնի խմբագիր Սարգիս Սերովբեանի յանդուգն արտայայտութիւնը, թէ «Պոլսահայութիւնը դէմ յանդիման կանգնած է բազմաթիւ հարցերու, որոնց մէջ առաջին տեղը կը գրաւէ քաղաքացիական արիութիւն ցոյց տալը...»:

Կ'ենթադրեմ որ պոլսահայ մտաւորական մըն է Բագրատ Էսդուքեանը, որ հիանալի ձեւով կը գրէ զարթօնքի մը մասին զոր այսօր կ'ապրի պոլսահայ համայնքը: Ան կը խօսի վերջին քանի տարիներու ընթացքին պոլսահայ «պահանջատէրերու» երեւոյթի մը մասին, որ պատեանին տակ իննիսուն տարի պահուտած պոլսահայ հաւաքականութեան անցեալը կը խարանէ ու կը քննադատէ, բայց «առանց հոն մնացածներուն հետ իր կապը խզելու»:

Պատեանը կոտրող առաջնորդը եղաւ ազգային նահատակ հերոս Հրանդ Տինքը, որ իր գրիչով եւ բեմերու վրայ խօսած անվախ արտայայտութիւններով հիմը դրաւ պոլսահայ արդի «պահանջատիրութեան» եւ «քաղաքացիական արիութեան»:

Տարիներ առաջ հաճոյքը ունեցած եմ Թորոնթոյի մէջ հանդիպումներ ունենալու այցելու պոլսահայ իննիսունամեայ երիտասարդ ծերունիի մը հետ, որ նմանօրինակ զարթօնքի մը նախանշանները ցոյց տուող պատմութիւններ կը թուէր, ըսելով թէ Պոլիս բնակութիւն հաստատած էին շատ մը գաւառներէն եւ մասնաւորաբար Սասունի շրջանէն եկած թրքախօս հայ գիւղացիներ, որոնք նոր ուժ եւ թափ տուած էին ազգային կեանքին եւ որոնք իրենց գործերու յաջողութեամբ եւ նկարագրային համարձակութեամբ յարգանք կը պարտադրէին Պոլսոյ հանրային թէ ընկերային կեանքին մէջ, եւ այդպէսով մեծ նպաստ կը բերէին հայութեան ոտնակոխուած իրաւունքներու վերանայումի աշխատանքին մէջ:

Հայկական Ցեղասպանութեան հարիւրամեակի սեմին ուրախալի երեւոյթ կարելի է նկատել ճակատը համբուրելի պոլսահայ այդ պահանջատէրերուն, որոնք կը նախընտրեն վնասուիլ քաղաքացիական արիութիւն կիրարկելով, քան թէ «պատեանին տակ մնալով օրըստօրէ նուազիլ եւ ոչնչանալ»: Էսդուքեանի բառերով՝ «Նախընտրեցինք կեղեւի մէջ ընկոյզ մը ըլլալու փոխարէն՝ համեղ ուտեստ մը ըլլալ»: Պատեանը կոտրող պոլսահայերը թաքստոցէն դուրս բերին «90 տարուան կորսուած քոյրեր ու եղբայրներ, որոնք այդքան տարիներ» կը փնտռէին իրենց արմատը կամ յափշտակուած ազգային պատկանելիութիւնը: Պատեանը կոտրող պոլսահայերը, կամ նորօրեայ հայ ֆէտայիները, Հրանդ Տինքի կտակին եւ յիշատակին կու տան պատիւ ու ակնածանք, եւ դուրսէն դիտող հայերուս կու տան իրենց քաջութեան առջեւ խոնարհելու սէր ու յարգանք: Պատեանը կոտրող պոլսահայերը «բոլորս հայ ենք» ըսող հայասէր եւ ազատամիտ Թուրքերուն կու տան առաւել պայքարելու կամք ու եռանդ եւ Թուրք պետական շրջանակներով դարձողներուն կու տան գլխու ցաւ ու պտոյտ: Պատեանը կոտրող մեր պոլսահայ եղբայրները մինակ չեն միջազգայնացումի կամ աշխարհայնացումի (Globalization) օրէնքներով եւ կանոններով գոր-

Շար.ը էջ 18

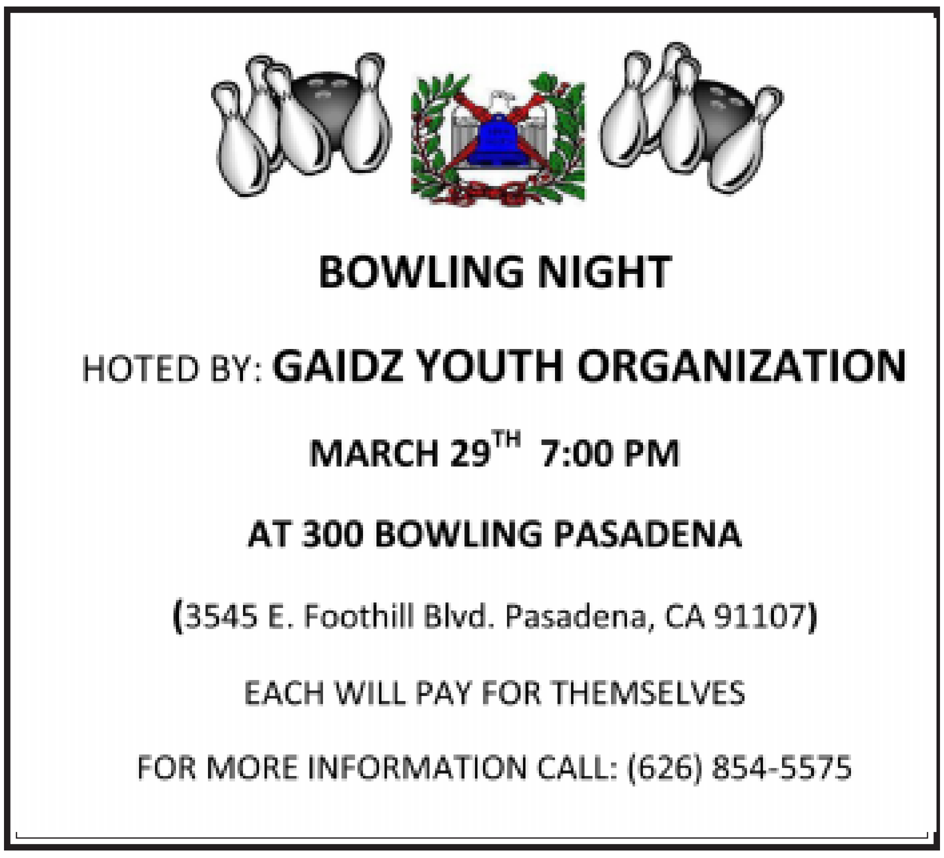

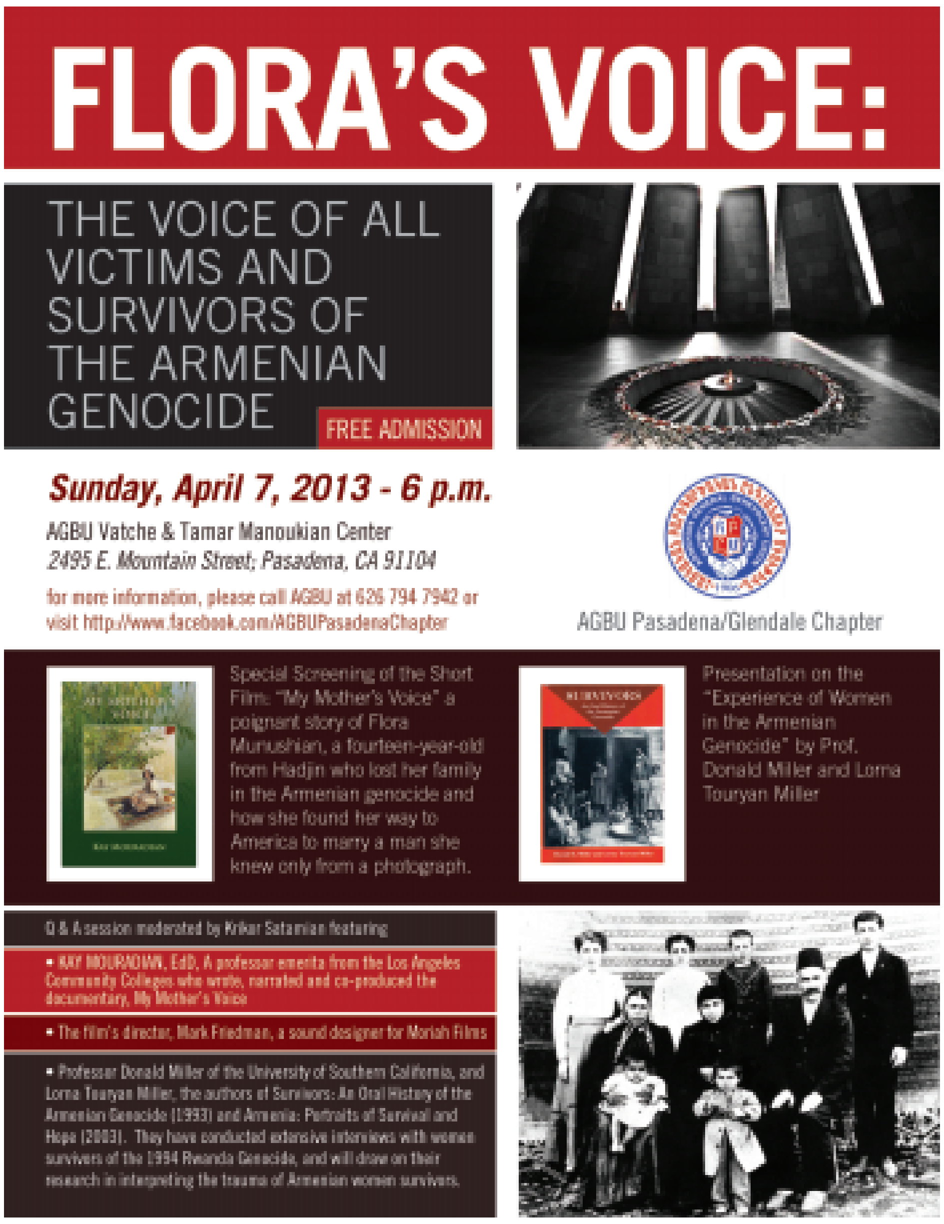

ԲԱՆԱՍՏԵՂԾԻՆ ՍԻՐՏԸ

ՆՐԱՆ ԳՈՒՅՈՒՄՃԵԱՆ

Ընթերցողի սեղանին է դրուած յոյժ բովանդակալից եւ հետաքրքրական գիրք մը՝ ՎԱՀԷ-ՎԱՀԵԱՆԻ «ԲԱՆԱՍՏԵՂԾԻՆ ՍԻՐՏԸ», որ կը պարփակէ՝ բանաստեղծ, խմբագիր, կրթական մշակ եւ ազգային հասարակական գործիչ Վահէ-Վահեանի նամականին: Հատոր մը՝ այս, որ լոյս է տեսած խմբագրութեամբը եւ ծանօթագրութեամբը հայ գիր ու գիրքի անխոնջ մշակ Արամ Սեփեթճեանի, Սիփան Հրատարակչատունէն, 2012-ին եւ՝ բաղձանքովը հանգուցեալ հեղինակին, որ իր մօտ գտնուող նամակներու ծրարը յանձներ էր որդիին՝ ճարտարապետ Ցոլակ Ապտալեանին, առ ի հրատարակութիւն իր չիջումէն ետք:

Նամակագրութիւնը՝ մեր գրականութենէն ներս եւ առհասարակ, նոր տարածքով կը հարստացնէ նամակագրին ներաշխարհի բացայայտումը: Անիկա անկեղծ հաղորդակցութիւն է, գերազանցօրէն, մտերիմ գրոյց, խոհի եւ յոյզի խոստովանանք, որոնք անմիջականօրէն կը բխին հեղինակին ներաշխարհէն, առանց հպումին՝ ներքին խմբագրին, որ հաւանաբար անոնցմէ պիտի զեղչէր բառեր ու տողեր, հրապարակումի «անյարմար» թուացող կամ դատուող...: Իսկ երբ նամականիին հեղինակը բանաստեղծ հոգի մըն է զգայուն՝ տառապանքի դժոխքէն անցած, յետ-Եղեռնեան Սփիւռքի գրական-կրթական-մշակութային-հասարակական կեանքի վկան ու ամբողջանուէր մասնակիցը, այն ատեն այդ նամակագրութեան հրատարակութիւնը կը դառնայ նաեւ ու յատկապէս վաւերագրական արժէք ներկայացնող հատորի մը լոյս ընծայումը, մեր պատմութեան մէկ փոթորկայոյզ շրջանի խորապրուած փորձառութեան մը արձագանգը....:

Վահէ-Վահեանի հրապարակուած նամակներէն քիչեր միայն ունին ներանձնական բնոյթ, ուղղուած սիրուած էակներու, ընտանեկան անդամներու թէ մտերիմներու: Մեծաւ մասամբ, անոնք ուղղուած են իր ժամանակի գրական, հասարակական, հայրենի կարկառուն դէմքերու եւ կը շօշափեն գրական-գեղագիտական խնդիրներ, այլեւ՝ մեր ժողովուրդն ու հայրենիքը յուզող խռովքներն ու տագնապները, ազգային-հասարակական դրական թէ ժխտական երեւոյթները, որոնք միասնաբար կը հիւսեն մեր պատմութեան արդի ժամանակաշրջանի տարեգրութիւնը: Այդ բոլորին մէջ, կը ցցուի պատկառազդու հասակն ու անհատականութիւնը ՎԱՀԷ-ՎԱՀԵԱՆԻ՝ խորապէս սկզբունքային ու գաղափարապաշտ, զօրաւոր համոզումներու տէր, բծախնդիր ու խղճամիտ, արի ու տոկուն....ամբողջանուէր կամաւորագրեալը հայ գիր ու գրականութեան, ազգին ու հայրենիքին...:

Տարագրութեան գեհենէն անցած բանաստեղծը՝ իր նամակներուն մէջ, մշտապէս պիտի մնար հալածանքին տակ՝ իր ենթագիտակցութիւնը խռովող աքսորի պատկերներուն եւ սարսափի վերապրումներուն: Լիւսի Փոթուքեանին (Զարիֆեան) ուղղուած նամակին մէջ, բանաստեղծը կը գրէ այնքան յատկանշականօրէն. «Միտքս կ'երթայ նորէն իմ մանկութեանս, աքսորի ճամբուն: Մսագործի դանակէն սկսեալ մինչեւ մանգաղով, կացինով ու հրազէնի տեսակներով զինուած խուժանը իջաւ մեր վրայ սեւ ամպի պէս, մարմնացեալ մղձաւանջի՛ նման, երկու կողմերն ի վար խոր ու երկար այն կիրճին, ուր իրարու սեղմուեր, անշարժացեր էինք մենք, բազմութիւն մը՝ հազար հինգ հարիւրէ աւելի կիներու եւ մանուկներու: Գունափոխուեցաւ մէկէն ամէ՜ն բան: Ծուխի եւ արիւնի խառնուրդ մը պղտորեց մեր աչքերը, ու սարսափը տուաւ տարօրինակ զգայութիւն մը մեզի: Սկզբնական գոռում-գոչումին յաջորդեց պապանձում մը կատարեալ:....Մնացինք մենք շշմած՝ մեր մեռելներուն առջեւ, վիրաւորեալներուն խուլ հառաչանքին դիմաց, թշուառ ցուցադրութեամբ մը կիսամերկ մարմիններու ...: Այնուհետեւ, վերապրողներուս բաժինը եղան՝ լա՛ցը անօթութեան ու ցաւի, ստորնացո՛ւմը նախատինքի, ներքին ճանկռտուքը անարգելելի վերյիշումներուն ու տեսակ մը վրէժխնդիր կիրք՝ ապրելու, տեւելու եւ փոխհատուցման...»:

Ապրելու եւ տեւելու այդ վրէժխնդրութեան ամէնէն ազնիւ արտայայտութիւնը Վահէ-Վահեան գուցէ գտաւ գրելու, ստեղծագործելու իր տենդին մէջ...: Նշան Պէշիկթաշլեանին գրած իր նամակին մէջ, դիպուկ են իր խօսքերը մեր լեզուին մասին, որուն նուիրուեցաւ ան իր գրականութեամբ, ուսուցչութեամբ եւ «Անի» գրական հանդէսի խմբագրութեամբ: «Մեր հարստութեան վերջին լուման է մեր լեզուն: Եթէ կորսնցնենք նաեւ այդ մնացածը, մեզի կը մնայ գերեզման փնտռել մեր սնանկ գոյութեան համար»:

Յանուն հայ լեզուին ու հայ գիրին, գաղափարին ու գեղեցկութեան համար մղուած անհատնում եւ հոգենուէր ճիգ էր «Անի» ամսագրի խմբագրումը՝ շուրջ տասը տարի անընդմէջ: Հոսանքին դէմ թիավարելու սպառում մը՝ արտասահմանեան մեր պայմաններուն մէջ: «Պէտք է որ աշխատինք եւ տանք սրտագին, հոգիով», կը գրէ ան Հրաչ Զարդարեանին հասցէագրուած նամակին մէջ. «Քիչ անգամ մեր ժողովուրդը պէտք ունեցած է իմացական առողջ սնունդի՝ ա՛յնքան անհրաժեշտաբար որքան ներկայիս: ...Դուք կոչուած էք ազգին ու մարդկութեան ձեր պարտքը հատուցանելու՝ գեղարուեստական գրականութեան ուղիով....»: Իր ծրագիրն էր, արդարեւ, արտասահմանի լաւագոյն գրական ուժերը համախմբել «Անի»ի մէջ: «Պէտք է որ Սփիւռքային գրականութիւնը ստանայ յստակ դիմագիծ, միակ եւ ընդհանուր հայ գրականութեան մը երջանիկ իրականացումէն առաջ, որպէսզի վերջին արդիւնքին մէջ կարենայ ունենալ իր բարենպաստ դերը», կը գրէ ան Պետրոս Զարոյեանին, կոչ ընելով միաժամանակ որ աշխատանք տարուէր որ գրական այս շարժումին իրենց աշխատակցութիւնը բերէին բոլոր անոնք, որ ունէին գրական շնորհ եւ գաղափարական նուիրում: Գրական-գեղարուեստական երկի մը բուն արժեչափը Վահեան պիտի փնտռէր գերազանցօրէն՝ մարդու ներաշխարհէն ներս, ցարդ չայցելուած խորութիւններ խուզարկելու միտող անոր բերած թափանցամիտ հայեացքին մէջ:

Առօրեային բռնակալութիւնը, սակայն, կը կլանէր զինք, քանզի Վահէ-Վահեան էր նաեւ կրթական տիպար մշակ՝ կոչումով, պատրաստութեամբ, իտէալով ու նուիրումով: Բենիամին Նուրիկեանին ուղղուած իր նամակին մէջ, ան կը գրէ սրտացաւօրէն. «Առօրեան է որ կը կլանէ զիս: Դասաւանդութիւն, դպրոցական անհամար տետրակներու սրբագրութիւն եւ յետոյ «Անի»ն, մինակս, անօգնական»: Կային անհամար դժուարութիւններ՝ ամսագրին նիւթականի ապահովումը, աշխատակիցներ գտնելու, ամսագիրը տարածելու գործը: Ի զուր չէ, որ խմբագրի իր աշխատանքին մասին անդրադառնալով, ան պիտի ըսէր, թէ անիկա «Անընդհատ ու կաթիլ-կաթիլ սպառում» էր: Տակաւ պիտի սրտնեղէր բանաստեղծը ի տես Սփիւռքի մեր գրողներուն մօտ հաւատքի ու խանդավառութեան պակասին՝ հայ գիր ու գիրքին նկատմամբ: Ան սրտագին կ'աւաղէ. «Զիս մոռցան ու բոլորովին մինակ թողուցին գրիչի ու գաղափարի այն եղբայրներս մանաւանդ՝ որոնց օժանդակութեան, գործակցութեա՜ն վրայ հաշուած էի ես, երբ յանձն կ'առնէի ամսագիր մը հրատարակելու տաժանքը», Հրաչ Զարդարեանին գրուած նամակին մէջ:

Վահէ-Վահեանի մխիթարանքի ու ներշնչման գերագոյն աղբիւրը պիտի ըլլար վերածնած հայրենիքը: Յատկանշական են նամակի մը հետեւեալ տողերը՝ «Մեր մխիթարութիւնն ու փա՛ռքը կը մնայ նորէն՝ ապրող, ամէն օր քիչ մը աւելի զօրացող ու գեղեցկացող մեր հայրենիքը, որ եթէ չէ տակաւին լիալիր վարձքը մեր դարաւոր եւ արիւնոտ մաքառումին, միա՛կ դարբնոցն է սակայն, ուր կը ջրդեղուի պողպատը մեր իրաւապահանջ կամքին»:

Տակաւին, ինչպէս յայտնի կը դառնայ իր նամակներէն, Վահէ-Վահեանի գործունէութիւնը չսահմանափակուեցաւ իր խմբագրական, ստեղծագործական եւ կրթական աշխատանքներով միայն, ան հայ մամուլին մէջ եւս բերաւ իր քաղաքացիական սկզբունքային կեցուածքէն բխող թանկագին աշխատակցութիւնը, ինչպէս նաեւ՝ արտասահմանեան գաղութներու, թէ հայրենական բեմերէն հրապարակային խօսք արտասանեց հայ կեանքը յուզող գրական-հասարակական-ազգային հարցերուն շուրջ, փնտռուած բանախօս որպէս, որուն ծանրակշիռ խօսքը լուսարձակ ուղեցոյց եղաւ հայ տարագիր բազմութիւններուն համար մասնաւորապէս:

Իր նամակները կը վկայեն որ անոր կեանքը հիւսուեցաւ հայ կեանքի յետ-Եղեռնեան կարեւորագոյն իրադարձութեանց հետ: Սփիւռքեան կեանքի կազմակերպում՝ դպրոց, մամուլ, գրականութիւն, միութենական-քաղաքական կեանք, հայրենադարձ շարժում, Սփիւռք-Հայաստան կապերու մերձեցում եւ ամրապնդում, Մեծ Եղեռնի Յիսունամեակ, Լիբանանի քաղաքացիական կռիւներ, անդրադարձը անոնց Մերձաւոր Արեւելքի գաղութներու ճակատագրին....Հայաստանի անկախացում: Այս բոլորը անցան իր զգայուն ներաշխարհի պրիսմակէն՝ իր միտքն ու հոգին, իր կեանքը դարձնելով սրբազան այրում ի սէր գաղափարի ու գեղեցկութեան, յանուն մեր ժողովուրդի ու հայրենիքի անխաթար ու անխանգար վերապրումին...:

Իր կեանքի վերջալոյսին գրուած նամակներուն մէջ, Վահեան սրտագին կոչ կ'ընէ առաջքը առնելու խօլամիտ այն անզգամութեան, որ կ'աճապարէ դամբանական կարդալ Մերձաւոր Արեւելքի հայութեան վրայ: «Մերձաւոր Արեւելքի հայկական գաղութները, ունենալով Պէյրութը իբրեւ կեդրոն, եղած են, կը մնան ու վաղն ալ պիտի ըլլան ողնասիւնը սփիւռքահայութեան, աղբիւրը՝ անոր բարոյական ու մտաւոր ուժերուն, հայթայթիչը՝ գոյատեւման պայքարի մարտիկներուն...», կը գրէ ան Սմբատ Տէրունեանին յղած իր նամակին մէջ: Զուգահեռաբար, դառնօրէն կ'ափսոսայ ան շուկայիկ մտածելակերպին տիրապետումը՝ իր գաղափարական էութեամբ յատկանշուող Բարեգործականի որոշ շրջանակներէն ներս եւ կ'ահազանգէ Անդրանիկ Փոլատեանին գրուած իր նամակին մէջ. «Հ.Բ.Ը.Մ.-ը, իր վարչական դրութեան մէջ, կը կարօտի հիմնական վերափոխութեան: Այլապէս՝ հեռու չէ անկանգնելի փլուզումը անոր»: Նոյնքան տագնապալից է իր ձայնը Ալեք Մանուկեանին գրուած նամակին մէջ՝ «Ալեք Մանուկեան Մշակութային Կեդրոն»ին վաճառման ի լուր. «Պէտք չէ՛ որ վաճառուի Ալեք Մանուկեան Մշակութային Կեդրոնին շէնքը, լիբանանահայութեան հետ նաեւ ամբողջ Սփիւռքին ի շահ, ինչո՞ւ չէ՝ նաեւ մեր Հայրենիքին սիրոյն: Զայն պէտք չէ որ ունենան անոնք որ չեն սորված արժեւորել նիւթը՝ չափովը անոր տուած կամ տալիք հոգեւոր, բարոյական, մտաւոր արդիւնքին»: Ինչ կը վերաբերի Մելգոնեան Կրթական Հաստատութեան մասին շրջան ընող ատենի գրոյցներուն, Վահէ-Վահեան դարձեալ՝ ցաւոտ սրտի այրումով կը գրէ Անդրանիկ Տագէսեանին. «Կը լսեմ տխուր բաներ Մելգոնեան Կրթական Հաստատութեան մէջ տիրող ներկայ կացութեան մասին, ու կ'այրի սիրտս իր ցաւէն: Մեր ամբողջ սփիւռքին մէջ, գրեթէ միակ կեդրոնն է ան, որ կրնայ դառնալ մարգարանը հայ հոգիի վաղուան պահակներուն»: Նոյն ցաւատանջ ապրումով, Հայաստանի վերանկախացման վաղորդայնին, կը վրդովուի բանաստեղծը ի լուր մեր հայրենիքէն ներս պատասխանատու անձանց «ցնորամտութիւններուն»: «Ո՞ւր կ'ուզեն տանիլ մեր անտիրական ժողովուրդը, ոճրայնօրէն թրքամէտ իրենց զառանցանքներով: Երրորդ Ուժի բացառման սկզբունքը, հրաւէր մըն է դէպի անդունդը վերջնական գահավիժումի», կը գրէ ան Արա Գալայճեանին 21 Հոկտ. 1990-ին:

Իր ներանձնական նամակներուն մէջ, ուղղուած իր ամէնէն սիրուած էակներուն,, Վահէ-Վահեան կը բանայ իր անձնական մտերմագոյն կեանքի խորախոր-

Շար.ը էջ 15

SEROP'S CAFE
GREEK & LEBANESE FOOD
SERVING BATON ROUGE SINCE 1979

«ՄԵՐ ՄԻԱԿ ՀԱՐՍՏՈՒԹԻՒՆԸ ՄՇԱԿՈՅԹՆ Է»
ԱԶԱՏՈՒՀԻ (ՏԱԹԵՒ) ՄՆԱՑԱԿԱՆԵԱՆ

ԱՐՄԻՆԷ ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄԵԱՆ

ՀՀ նախագահի 2012 թ. արուեստի բնագաւառի մրցանակին ներկայացուած ճարտարապետութեան եւ կերպարուեստի աշխատանքները ցուցադրւում են «Ակադեմիա» պատկերասրահում:

Երիտասարդ, բայց մեծահասակ արուեստագէտների կողքին իր աշխատանքներն է ներկայացրել նաեւ դիզայներ, լուսանկարչուհի Ազատուհի (Տաթեւ) Մնացականեանը: Նա բաւականին մեծ սիրով է խօսում իր աշխատանքների մասին, որոնք առանձնանում են իրենց նմանը չունեցող օրինակներով: Տաթեւը ներկայացրել է հայ մեծահասակ անուանի արուեստագէտներին իրենց անձնական արուեստանոցներում:

Լուսանկարչուհին ասում է. «Իմ աշխատանքներում ներկայացրել եմ արուեստի երախտաւորներին՝ առանձնացնելով նկարիչներին եւ քանդակագործներին: Այսօր ամենափակուածն ու ամենաանմեղը նկարիչներն ու քանդակագործներն են ի տարբերութիւն երգիչների ու դերասանների, որոնք ունեն բեմ՝ հանդէս գալու համար: Ես սկսել եմ ներկայացնել մեծահասակ արուեստագէտներին, որոնց շատ քիչ է մնացել ապրելու: Եւ նրանք այն մարդկանց մի խումբն են, ովքեր ինչ որ չափով կապուած են էն միւս անցեալի հետ, որոնց մենք չենք տեսել: Այսօր այդ արուեստագէտներն ունեն պատմութիւն, արխիւ՝ թողած իրենց ստեղծագործութիւններով: Ես ինքս, լինելով երիտասարդ, որոշեցի յարգանք մատուցել նրանց եւ հիմնական նպատակն այն է, որ կենդանութեան օրօք դա լինի: Բայց ցաւօք սրտի արդէն մի քանի հոգի բացակայում են իմ նախագծում տեղ գտած արուեստագէտներից՝ գեղանկարիչ Յակոբ Յակոբեանը, գեղանկարչուհի Ելենա Աբրահամեանը, գեղանկարիչ Վոլոդիա Սահակեանը, կոմպոզիտոր Էդուարդ Միրզոյեանը:

«Ակադեմիա» պատկերասրահում իրենց աշխատանքներն են ներկայացրել՝ Հրանտ Կոմիտասեան, Աշոտ Գրիգորեան, Լեւոն Խրիստափորեան, Զարուհի Աւետիսեան՝ «ՀՀ կենտրոնական բանկի երրորդ մասնաշէնքի ինժեներական ցանցերի արդիականացման եւ ինտերիերի դիզայնի նախագծի մշակում եւ իրականացում՝

Արտակ Ղուլեան՝ «Վաչէ եւ Թամար Մանուկեան» մատենադարանի շէնքը Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնում:

Լեւոն Աբրահամեան՝ «Պլաստիլինէ նկարազարդումներ»

Ռուբէն Արուտչեան՝ Դիմանկարներ «Մենք» նկարաշարից՝ «Գարեգին Նժդեհ», «Սայաթ Նովա», «Շահան Նաթալի»:

Հենրիխ Էլիբեկեան՝ «Երկխօսութիւն կեանքի տեւողութեամբ», դիմանկարների շարք Յակոբ Յակոբեան՝ «Սիրոյ պարտէզ», գեղանկարների շարք Միսակ Մաղաքեան՝ «Քարի Հոգին» ցուցահանդէս-նախագիծ Արամայիս Մխիթարեան՝ «Յիսուսի երկրորդ գալուստը», գեղանկար Էդիկ Վարդանեան՝ «Թալին» նկարաշարից. «Երազ», «Իմ կորցրած աշունը», «Տերեւաթափի օր», «Բարի լոյս Թալինցիներ», «Ցորեն են չորացնում», «Թալին»

Ազատուհի (Տաթեւ) Մնացականեան՝ «Արուեստի հայ երախտաւորների ի մասնաւորի նկարիչ քանդակագործների ֆոտոպորտրետների շարք»

Շահէն Խաչատրեան՝ «Ցաւի գոյնը՝ Եղեռնի անդրադարձը հայ նկարչութեան մէջ», «Հ. Այվազովսկի», հայ նկարիչներին նվիրված պատկերագրեր

Սամուէլ Կարապետեան՝ «Անի-1050», ալբոմ-ուսումնասիրութիւն

Մեծահասակ արուեստագէտների աշխատանքները կը ցուցադրուեն մինչեւ Մարտի 15-ը:

ՎԱՐՁՈՒ ՍՐԱՀ

ՓԱՍԱՏԻՆԱՅԻ ՄԷՋ (200 ՀՈԳԻԻ ՀԱՄԱՐ)
ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԱՌԻԹՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ

1060 N. ALLEN AVE.
PASADENA CA 91104
ՄԱՆՐԱՄԱՍՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ՝ ՀԵՌԱՁԱՅՆԵԼ (626) 797-7680

ԲԱՆԱՍՏԵՂԾԻՆ ՍԻՐՏԸ

Շարունակուած էջ 14–էն

հուրդ ծալքերը, լսելի դարձնելով ընթերցողին՝ իր սրտի տրոփիւնը, շունչի հեւքը, հոգիի թրթիռն ու նրբանուրբ մեղեդին, որոնք ընթերցողը կ՚առնէն իր ներքին խորապրումներուն առթած ներշնչանքի կախարդանքին տակ...:

Եւ այսպէս, Վահէ-Վահեան՝ բանաստեղծն ու խմբագիրը, կրթական մշակն ու ազգային հասարակական գործիչը, նամակ առ նամակ եւ տող առ տող կը բանայ իր սրտին ու մտքին գաղտնարանը, տեսանելի դարձնելով ի մասնաւորի իր խռովքներն ու տագնապները, երազներն ու տեսիլքը՝ աւելի քան վաթսուն տարիներու վրայ երկարող հայ կեանքի գրական-գեղարուեստական, մշակութային-կրթական, ազգային-հասարակական խնդիրներուն շուրջ....սիրտէ-սիրտ փոխանցուող անկեղծութեամբ եւ հարազատութեամբ: Նամականիին ընթերցումը, արեւմտահայերէնի անոր ողջ գեղեցկութեամբ ու անթերի մաքրութեամբ, հոգեմտաւոր խրախճանք է ....բանաստեղծի սրտին հետ հոգեյոյզ հաղորդակցութիւն, որմէ դուրս կու գայ ընթերցողը առաւել հարստացած, ազնուացած ու հայացած...

Իր դստեր՝ Շողեր Ապտալեանին ուղղուած մէկ նամակին մէջ, բանաստեղծը ցաւատանջ պիտի խոստովանէր. «Դատապարտուած եմ մնալու միշտ չհասկցուած մարդը...»: Սիրելի բանաստեղծ, որ եղար նաեւ՝ Հայոց լեզուի եւ Հայ գրականութեան մեր երախտարժան ուսուցիչը, ՀԲԸՄ Դարուհի Յակոբեան Երկր. Վարժարանի յարկին տակ, կրնաս վստա՛հ ըլլալ անդէնական կեանքիդ մէջ, որ այս **ՆԱՄԱԿՆԵՐՈՒ** հոգեպարար ընթերցումով, մենք կրցանք քիչ մը աւելի թափանցել քու հարուստ ներաշխարհիդ խորախորհուրդ ծալքերէն ներս, աւելի լաւ հասկնալ ու գնահատել բացառիկ անձդ, որուն սիրտը մշտապէս բաբախեց մեծ **ՍԻՐՈՎԸ** մեր ժողովուրդին ու հայրենիքին, **ՊԱՇՏԱՄՈՒՆՔՈՎԸ** հայ գիր ու գրականութեան, **ՀԱՅ ՀՈԳԻԻՆ**:

Յաւերժ լո՛յս ու օրհնութի՛ւն քու յիշատակիդ, **ՎԱՐԶՔԸ ԿԱՏԱՐ**՝ այս արժէքաւոր հատորը կազմող ու խմբագրող Արամ Սեփեթճեանին, ինչպէս նաեւ՝ գայն հրատարակելու յանձնառութիւնը ի կատար ածող Յովակ եւ Շաքէ Ապտալեաններուն:

AGBU
ARMENIAN GENERAL BENEVOLENT UNION
Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միութիւն
Promoting the Armenian Heritage Around the World

AGBU Western District Committee

Cordially invites you to a
Presentation
by

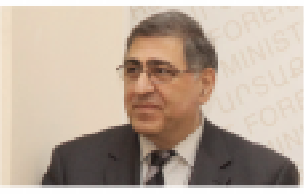
His Excellency Arman Kirakosyan

His Excellency Arman Kirakosyan
Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary of the Republic of Armenia in Austria

On the topic of

"Regional and Security Policy of Armenia"

Under the patronage of
Berge Setrakian
AGBU President

Introductory remarks by
Prof. Peter Cowe
UCLA Naregatsi Chair of Armenian Studies

Master of Ceremonies
Prof. Hrair Dekmejian
Director of USC Institute of Armenian Studies

Co-Sponsored by
Armenian Society of Los Angeles
Armenian Bar Association
Organization of Istanbul Armenians

Tuesday, April 2, 2013 at 7:00 p.m.
Armenian Society Center
117 South Louise Ave., Glendale

Open to the Public
Reception to Follow

ՊԱՀԵՐ ՈՒ ԽՈՀԵՐ
ԼԻԱՑՈՒՄ՝ ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ ՇՈՒՆՉՈՎ

ԱՐԱՄ ՍԵՓԵԹՃԵԱՆ

Յարութեան գաղափարախօսութիւնը քրիստոնէական կրօնքին ամէնէն ուրայատուկ եւ հիմնական գիծն է, որ իր սկիզբը առած է Անպարագրելի ԲԱՆին ՄԱՐԴԵՂՈՒԹԵԱՆ խորհուրդէն ու զայն կամրջած՝ Խաչելութիւն-Թաղում եւ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ միացեալ Իմաստաւորումին: Կրօնաշունչ խորհրդածութիւնները կը պատկանին ամբողջ մարդկութեան անխտիր՝ իբրեւ կեանքի ուղեգիծ, որուն հաւատաւոր անդամները նոյնիսկ եթէ տարբերին ուրիշներէն իրենց մտածումներովն ու կեանքին օրինակովը: Աստուած ԲԱՆն իսկ է, իսկ Աստուածայայտնութիւնը կը խորհրդանշէ ԲԱՆին Մարդեղութեան խորհուրդը: Մտածումներու նոյն զուգորդութեամբ Հրաշափառ Յարութեան մէջ մենք կ՝ողջունենք Մարդ էակին ՈԳԵՂԻՆԱՑՈՒՄը առ Աստուած, սակայն այն միակ պայմանով՝ որ մեր հոգիները գիտնանք վերածել Բարիին ու Վսեմին ձօնուած տաճարներու:

Հայկական մեր դարաւոր քրիստոնէաշունչ ըմբռնողութիւնը մեզ առաջնորդած է դէպի ԲԱՐԻն ու ՎՍԵՄը: Մեր ժողովուրդին պատմութիւնը եղած է ԱՆՎԵՐՋ ՊԱՅՔԱՐ յանուն մեր Ինքնութեան ու Գոյապահպանման: ՝Մեր ներաշխարհն ու մտածողութիւնը պարուրուած են քրիստոնէական բարոյագիտութեան առաջնահերթ սկզբունքներով ու մեր առօրեան կը ներշնչուի նոյն Ոգիով: Այսինքն՝ մեծագոյն ճշմարտութիւնը այն է, թէ՝ ՃԱՌԱԳԱՅԹԸ ՉԻ ԳԵՐԵԶՄԱՆՈՒԻՐ ու կարելի չէ զայն ԹԱՂԵԼ ինչ ալ ըլլան պայմանները: Պիտի գայ ժամանակը,- ուշ թէ կանուխ,- որ ճառագայթը պիտի ունենայ կարողութիւնը իրեն պարտադրուած Տապանաքարն իսկ պարտութեան մատնելու եւ դուրս շպրտելու զայն: Ահաւասիկ՝ այն միակ տարբերութիւնը, որ մենք կը գտնենք ընդմէջ քրիստոնէութեան եւ կրօնական այլ վարդապետութիւններու:

Արդարեւ,Քրիստոսի ծնունդով նուիրականացած Աստուածայայտնութիւնն ու Մարդեղութեան Խորհուրդն անոր, աշխարհի մարդկութեան հոգեբարոյական ճակատագիրը պիտի չփոխէր այնքան՝ որքան Յարութեան գաղափարին յաղթանակը, որ կ՝աւետէր մարդկութեան, թէ՝ գիտակցեալ մահով կարելի կը դառնայ յաղթել մահուան սպառնալիքներուն, որ Մարդ էակին անվերջակէտ երկխօսութիւնն է Անհունին հետ ՝ ովկիանոսային խորութիւններուն հակադրուող իր երկնասլաց իմաստասիրութիւններով ու գեղարուեստական անմրցելի նուաճումներով,- նկատի ունիմ Քրիստոնեայ համայն աշխարհին իմաստասիրական եւ գեղարուեստական Միտքին քսան դարերու հսկայածաւալ ստեղծագործութիւնները:

Ուէ քրիստոնեայ մարդու համար այս մտածումները ունին հաւասարազօր իմաստ: Հայուն համար՝ նոյնպէս, միայն այն տարբերութեամբ, թէ մենք իբրեւ ազգային հաւաքականութիւն պահելով հանդերձ քրիստոնէութեան համամարդկային տարողութիւնը, զայն շաղկապեր ենք նաեւ մեր ազգային պատմութեան Գոյերթին ու Ճակատագիրին հետ: Օտարազգի քրիստոնեաները , -երբեմն կրօնամոլ փոքրամասնութիւններն անոնց,- կը մերժեն հոգեւոր զգացողութեան եւ հաւատալիքներուն շաղկապումը ժողովուրդներու ազգային աւանդութիւններու եւ անոնց առողջ հաւաքական գիտակցութեան հետ: Սակայն, այն ինչ որ անյարիր է անոնց համար, մեր պարագային՝ մենք Հայ Եկեղեցիին յանձներ ենք մեր ժողովուրդին տէր կանգնելու անվերապահ եւ անփոխարինելի իրաւունքը, մանաւանդ այն ժամանակներուն երբ զգացեր ենք բացակայութիւնը հայկական անկախ պետականութեան ու բանակային ՈՒԺին: Այս փոխադարձ կապը եղած է այնքան սերտ եւ անխզելի, որ հայ եկեղեցականը բնականօրէն Յիսուսի կեանքին դրուագներուն մէջ գտած է նմանութիւնը Հայ ժողովուրդի ապրած անպատմելի տառապանքին ու Գողգոթային, եւ արձանագրած իր ազատագրական յաղթանակներուն , Աւարայրէն՝ մինչեւ Սարդարապատ եւ Արցախ, ի դէմս՝ հրաշափառ Յարութեան Գաղափարին,- եւ այս՝ յանուն հայ ժողովուրդի ազգային արդար իրաւունքներու պատմական ճշմարտութեան ու յաղթանակին:

Հայ Մարդուն համար Յարութեան Գաղափարը իր լիութիւնը կը գտնէ, երբ գերեզմանաքարը կը փոխարինենք Մեղքի ու մեղանչումի Տապանաքարով:Արդ, պիտի կարենա՞նք արդեօք մեր մարդկային ուժերով յարութիւն առնել մեր վրայ ծանրօրէն ճնշող Մեղքի հանապազօրեայ փորձութիւններէն: Պայման չէ՝ որ սպասենք Աւագ Շաբթուան իւրաքանչիւր Օրուան Խորհուրդին ու Պատգամին խորապէս ըմբռնելու համար տիեզերաշունչ գաղափարախօսութիւնը Յարութեան: Այն ատեն է որ մենք մեզի իրաւունք պիտի տանք Զատկուան այս օրերուն հոգեմտաւոր զգացումներով ողջունել գիրար եւ աւետել Մեծ Վարդապետին Յարութեան Տօնը, որ լաւագոյնս կը խորհրդանշէ Ինքնութիւնը ՀԱՅ ՄԱՐԴուն:

ՍԱՐԳԻՍ ԱՐՄԱՂԱՆԵԱՆ

Շարունակուած էջ 7-էն

կան ճակատի Կեդրոնական Մարմնի (որուն ՍԴՀԿ-ի կողմէ մաս կը կազմէր հինաւուրց մարտիկ, կեստափոյի գնտանները «վայելած» Աբրահամ Արապեան-Ե.Ճ.) գիտակցութեան (31), տունէն դուրս կը հրաւիրեն Ս. Արմաղանեանը ու զայն կ՚առաջնորդեն դէպի ամայի վայր մը: Անոր կ՚ընկերանայ կինը՝ Հայկուհին: Ճամբու ընթացքին, Ս. Արմաղանեան ճարպիկ շարժումով մը ինքզինք կը նետէ ցած պատի մը միւս կողմը եւ կը փորձէ անհետանալ պարտէզներուն մէջ: Արձակուած գնդակները աւելի արագ էին: Ս. Արմաղանեան կ՚իյնայ վիրաւոր: Ան, իրեն մօտեցող ոճրագործներուն մէջ կը նկատէ Կիլիկիոյ իր նախկին զինուորներէն, որոնցմէ մէկուն կեանքը փրկած էր իր անձնական քաջութեամբ: Իր պարսաւանքի վերջին խօսքերը կ՚ուղղէ ոճրագործներու երեսին: Վրայ կը հասնի գնդակներու տարափը:

Կատարուած ոճիրին դրդապատճառը պարզ էր. «Որպէսզի դիւրութեամբ կատարեն իրենց աւազակային կողոպուտը: Որմէ յետոյ ներկայացան հայ առեւտրականներուն «հայրենակից 200 հազար ֆրանք պիտի տաս, եթէ չտաս հետեւանքը դուն շատ լաւ գիտես»: Ահա թէ ո՞ւր է պահուած օձին գլուխը եւ ահա թէ ինչո՞ւ համար քաւութեան նոխազ եղաւ մեր ազնիւ հերոսը» (32): Ոճրագործներուն տուած պատասխանը պարզ էր ու հաշտ օրուան մթնոլորտին եւ իրենց աւանդութեան: Ս. Արմաղանեան կ՚ամբաստանուէր որպէս Ֆաշիզմի գործակալ:

Հայկուհի Արմաղանեանին տուած պատասխանը այդ կապակցութեամբ պարզ է ու անպաճոյճ. «Ամուսինս նախ գերմաներէն բառ մը չէր գիտեր, յետոյ մեր տանը սեմէն ներս գերմանացի մը կոխած չէ: Ընդհակառակը, կ՚ատէր հոգեպէս զանոնք, որպէս պատասխանատուներ հայկական 1915-ի սարսափներուն, միւս կողմանէ կը հաւատար ռուս կոզակներու յաղթանակին, գովելով անոնց քաջասրտութիւնը, որոնց հետ միասին կռուած էր Կովկասի ճակատին վրայ, Թուրքերուն դէմ: Հարցուցէք Սէնթ Անթուանի ամբողջ հայութեան, ոչ ոք կրնայ այդ զրպարտութիւնը ընել, եթէ ամուսինս գերմաններու գործակալ ըլլար, օրական 20 կրամ չոր հացով նաւահանգիստի բեռնակիր ըլլալու պէտք չունէր, երբ ծովեզերքը գործ չըլլար, քարահանքը աշխատելու չէր ստիպուեր, իր անչափահաս զաւակներուն օրապահիկը ճարելու համար, իր զինուորական կարողութիւնները սպաս կը դնէր գերմանացիներուն եւ իշխանական կեանք կը վայելէր, գիտէք որ գերմանացիները մոմով կը փնտռէին այդ օրերուն ամուսնոյս պէս զինուորականները« (33):

Ոճիրէն շուրջ տարի մը ետք, Տիկ. Հայկուհի ականատեսի վկայութեամբ անուանական դատ կը բանայ ոճրագործներուն դէմ: Սակայն, վրայ հասած ներզաղթին, բոլոր ոճրագործները կը ներգաղթեն Խորհրդային Հայաստան, խոյս տալով արդարադատութեան ճիրաններէն:

Ու այսպէս, Կիլիկիոյ մէջ դաշնակցականներու եւ ռամկավարներու կողմէ պոլշեւիկ ամբաստանուած Ս. Արմաղանեան, պոլշեւիկներուն կողմէ կ՚ամբաստանուէր որպէս ֆաշիստ ու իր կեանքի տեւողութեան ան զերծ կը մնայ միակ ճիշդ «ամբաստանութենէն». «Որ բոլորդ ալ գիտէք որ ուխտեալ հնչակեան մըն էր, Ժիրայրներու եւ Փարամազներու մոգական շունչով դաստիարակուած եւ Զէյթունցիներու մարտական ոգիով մեծցած քաջամարտիկ մը, որուն կռնակը Թուրքը շատ քիչ անգամ տեսած էր» (34):

Յաւալի կատակերգութիւն:

****

ԾԱՆՕԹԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

18) Նոյն, էջ 44:

19) Գրիգոր Թաքուլեան, «Անթեղուած զաղտնիքներ», Պէյրութ, 1967, էջ 266:

20) Նոյն, էջ 267:

21) Արամ Ասպետ, (յուշագրեց Ա. Սաչեան), «Դրուագներ Հաճնոյ Հերոսամարտէն եւ Հերոսին Ոդիսականը», Պէյրութ, 1961, էջ 120:

22) Բ. Ժամկոչեան, ... էջ 331:

23) Յ. Պօղոսեան, «Հաճընի Ընդհանուր Պատմութիւնը», Լոս Անճելոս, 1942, էջ 692:

24) . Թաքուլեան, ... էջ 320:

25) Հրաչ Տասնապետեան, «Նիւթեր Հ. Յ. Դաշնակցութեան Պատմութեան Համար», Ա. հտ., Բ. տպագ., Պէյրութ, 1984. Ա. Զալեան, «Հաճընի Ութամսեայ գոյամարտը»:

26) Ա. Կէնճեան, ... էջ 221:

27) Գերսամ Ահարոնեան, «Յուշամատեան Մեծ Եղեռնի», Պէյրութ, 1965, Մ. Ճիհանեան, «Զմիւռնիոյ Աղէտը, բրգ-Աղաճի Հայոց Ազատումը (1922 Սեպտեմբեր)»:

28) «Արարատ», 1948 Մայիս 12. Մարսիլահայ, «Արժանաւոր Ռազմիկ Ս. Արմաղանեան» (արտատպուած «Նոր Աշխարհ»էն): 29-32) «Արարատ», 1960 Յունիս 23-24. «Ողբացեալ Ընկեր Ս. Արմաղանեանի եւ Իր Զինակիցներուն Ոգեկոչման Պատարագ»:

33) «Արարատ» 1960 Օգոստ. 10. «Հնչակեան Հերոս Ս. Արմաղանեանի Սպանութիւնը Խումբ Մը Ոճրածին Հայերու Կողմէ. Մանրամասնութիւններ՝ Պատմում Է Մանրամասնութիւններ՝ Պատմուած Իր Կնոջ Կողմէ»:

34) «Արարատ», 1960 Յունիս 23:

ՏՐԱՄԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆԸ ԿՐՆԱՅ ՊԱՐՏՈՒԹԵԱՆ ՄԱՏՆԵԼ ՕԳՏԱԿԱՐ ԴԱՌՆԱԼՈՒ ՄԵՐ ՓԱՓԱՔԸ

Մարդիկ արդեօ՞ք անձնասէր են, թէ նախապատրաստակամութիւն ունին օգտակար դառնալու ուրիշներուն: Այս հարցումին պատասխանելու համար, Հարվըրտ Համալսարանի հոգեբան Տէյվիտ Ռէնտ կը կատարէ հետազօտութիւններ: Ռէնտ միշտ փափաքած է իմանալ մարդոց բարեգործութեան եւ կծծիութեան գաղտնիքները: Ան անդրադարձած է, որ ամէնէն մեծ բարեգործները նոյնիսկ երբեմն մտահոգուած կրնան ըլլալ իրենց անձնական շահերով եւ այդ պատճառով է, որ կը կատարեն բարեգործութիւններ:

Ռէնտ եւ իր օգնականները ուսումնասիրութեան մասնակիցներուն կու տան քառասուն սենթ եւ անոնցմէ կը խնդրեն որոշում առնել, թէ որքա՞նը կը փափաքին նուիրել կարիքաւոր անձի մը:

Հետաքրքրական է, որ այն մասնակիցները, որոնք կարճ ժամանակի մէջ կ'առնեն որոշումը, աւելի մեծ գումար կը յատկացնեն բարեգործութեան քան այն մասնակիցները, որոնք երկար ժամանակի մէջ կ'առնեն իրենց որոշումը: Ռէնտ կ'եզրակացնէ, որ արագ որոշումները, որոնք հիմնուած կ'ըլլան զգացումներու վրայ, մարդը կը դարձնեն այլասէր, իսկ երկար ժամանակի մէջ առնուած որոշումները, որոնք հիմնուած կ'ըլլան տրամաբանութեան վրայ, մարդը կը դարձնեն անձնասէր եւ նուազ հակամէտ օգնելու:

Այս փորձարկումին հետեւող ուսումնասիրութեան մը ընթացքին, Ռէնտ եւ իր հետազօտական խումբը մասնակիցները կը բաժնեն երկու խումբի: Անոնք առաջին խումբէն կը խնդրեն իրենց որոշումները հիմնել իրենց զգացումներուն կամ նախազգացումներուն վրայ, իսկ երկրորդ խումբի անդամներէն կը խնդրեն իրենց որոշումները հիմնել մտածումի եւ տրամաբանութեան վրայ:

Առաջին հետազօտութեան արդիւնքներուն զուգահեռ, երկրորդ ուսումնասիրութեան արդիւնքները ցոյց կու տան, թէ առաջին խումբի անդամները, որոնք վստահելով իրենց զգացումներուն առին որոշումներ, աւելի առատաձեռն էին քան երկրորդ խումբի անդամները, որոնց որոշումներ հիմնուած էին իրենց տրամաբանութեան վրայ:

Ռէնտի համաձայն, մարդ արարածը հակում ունի օգնելու ուրիշներուն, սակայն դժուար է իմանալ, թէ այս հակումը գոյութիւն ունի մարդու բնոյթի՞ն մէջ, թէ ան որդեգրուած է ժամանակի ընթացքին մարդոց հետ շփուելու հետեւանքով:

Ռէնտի եւ իր գործընկերներու կատարած ուսումնասիրութիւններէն մեկնելով, թելադրելի է, որ մարդիկ իրենց որոշումը առնելէ անմիջապէս ետք կատարեն բարեգործութիւնը, որովհետեւ որքան ժամանակ անցնի, այնքան հաւանականութիւնը կը բարձրանայ բարեգործութենէն հրաժարելու:

ԿԻԼԻԿԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻՆ

ԱՋՆԻՒ ԹԱՐԽԱՆԵԱՆ

Դու Կիլիկեան վարժարան,
Անառիկ բերդ պատմական,
Մեր տարագիրների օթեւան,
ինձիսուն տարուայ պատսպարան
եւ հայ համայնքի գանձարան,
Ուսուցիչների շտեմարան:

Դուք նահատակների անմոռաց վկաներ
Եւ տարագիրներ անմար փարոսներ,
Նահատակների խիզախ ոգով ներշնչուած՝
Հիմնադրեցիք Կիլիկեան Վարժարան
Եւ դարձաք վարժարանի ամուր սիւները,
Եւ ուղեկցեցիք ձեր ժառանգներին դէպի լուսաւոր ապագան:

Մեր վարժարան թանկագին,
Ուսուցիչ, ծնող, աշակերտ միաձուլուեցին
Եւ դարձան ամուր մի ընտանիք,
Եւ դարձան երրորդութեան սուրբ տաճար,
Յոյսի, լոյսի իմ սուրբ տաճար,
Քո սիրով ու ջերմութեամբ սնուեցին սաներդ նորելուկ,
Եւ հաւատքով ներշնչուած տպուեցիր նրանց սրտերում:

Մեր վարժարան պանծալի,
Աշխարհում ինչ էլ լինի, դու՝
մի կրակ ես անմար,
Հաւաքիր ուժերդ սիրելիս,
Հաւաքիր քո շուրջը սաներիդ:
Սիսն ու Մասիսը սպասում են նրանց,
Արարատի ծիւնեպսակ գագաթներով թող գօտի կազմեն,
Որ Հայաստանի մէջքին կապեն,
Որ ամրանայ ու զօրանայ Հայաստան,
Ու նորից ծովից-ծով Հայաստան դառնայ:

ՀՐԱՇՔ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ

ՆԵՐՍԷՍ Տ. ՄԵՍՐՈՊԵԱՆ

Զատիկ, Յարութիւն,
Զարթօնքը կեանքի,
Տօնը բնութեան,
Սկիզբը գարնան:
Նորից ժամ, աղօթք,
Պատարագ ու խունկ,
Սաղմոս, շարական,
Յանուն խաչուածի
Մեծ յաղթանակի
Հրաշք Յարութեան:

Հայ news.am

ՀԻՆԳ ՀՈԳԵԲԱՆԱԿԱՆ ԱՆՀԱՆԳՍՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ՄԻՋԵՒ ԾԻՆԱՅԻՆ ԿԱՊ ՄԸ

Հոգեբանութեան անհանգստութիւններու ախտանշանները պարզուելէ ետք, ներկայիս հոգեբաններ կը փորձեն յայտնաբերել այս անհանգստութիւններուն եւ անկանոնութիւններուն կենսաբանական արմատները: Բազմաթիւ հոգեկան անհանգստութիւններու պարագային յայտնաբերուած է ուղեղի քիմիական նիւթերու եւ հորմոններու անկանոնութիւնները, սակայն վերջին տասնամեակին գիտնականներ լրջօրէն կը հետազօտեն ծիները, ենթադրելով, որ անոնք եւս մեծ դեր կրնան ունենալ հոգեկան անհանգստութիւններու յառաջացման մէջ:

Վերջերս, մասնագէտներ ուսումնասիրելով 33,000 հոգեպէս անառողջ անձեր եւ 28,000 առողջ անձեր կը կատարեն անկիւնադարձային յայտնաբերումներ, հոգեբանութեան ոլորտէն ներս: Ըստ այս ուսումնասիրութեան, Attention Deficit Hyperactivity Disorder-է, Schizophrenia-է, Autism-է, Major Depressive Disorder-է եւ Bipolar Disorder-է տառապող անձերը կը բաժնեն ծինային նոյն անկանոնութիւնները: Յիշեմ, որ վերոյիշեալ հինգ անհանգստութիւնները կը պատկանին բոլորովին տարբեր անհանգստութիւններու խումբերու: Ուսումնասիրութեան մասնակիցներուն մօտ յայտնաբերուած է չորս ծիներու նոյնանման փոփոխութիւններ, որոնք կը նպաստեն հինգ անհանգստութիւններու յայտնումին: Այս ուսումնասիրութեան շնորհիւ, գիտնականները նաեւ կը յայտնաբերեն երկու ծինային փոփոխակներ, որոնք առնչուած են ուղեղին մէջ քալսիումի քանակի հաւասարակշռուածութեան եւ կանոնաւորման հետ:

Այս ուսումնասիրութեան արդիւնքները հրատարակուած են «Lancet» բժշկական ամսաթերթին մէջ եւ այս մասին գրած է «American Scientific Mind» ամսաթերթը:

Ծինային նոր յայտնաբերումներով հոգեբանութիւնը կը թեւակոխէ նոր հանգրուան, ուր անհանգստութիւնները ոչ միայն կ'ախտաճանաչուին ախտանշաններով, այլեւ կարելի կ'ըլլայ բացատրել անոնց կենսաբանական հիմքերը: Գիտնականներ յոյսով են, որ այս ուսումնասիրութիւններուն շնորհիւ կրնան յառաջդիմել հոգեբանական բուժումները:

ՀՈԳԵԿԱՆ ՃՆՇՈՒՄՆԵՐՆ ԱԼ ՏՆՕՐԻՆՈՒՄ ՈՒՆԻՆ

Հոգեկան ճնշումներու տնօրինումը անհատին համար մեծ կարեւորութիւն ունի, որովհետեւ ան գործօն դեր կը խաղայ զանոնք պակսեցնելու, կեանքի որակը եւ գործին մէջ վարքն ու արտադրողականութիւնը բարելաւելու:

Այս տնօրինման գլխաւոր ձեւերն են.

1) Առօրեայ առողջապահական ծրագիր որդեգրել, այնպէս որ կարենաս հանգիստի որոշ ժամեր ունենալ, կարելի եղած չափով մտային ու մարմնային լաւ վիճակի մէջ զգալ դուն քեզի:

2) Փորձել հակակշռել պզտիկ հարցերը, որպէսզի աստիճանաբար կարենաս մեծ հարցերը հակակշռել:

3) Հարցերը իրենց ճիշդ պատկերին մէջ տեսնել, առանց զանոնք մեծցնելու, այլ՝ մեր խնդիրներուն նայիլ իրենց ճշգրիտ վիճակին ու արժէքին մէջ:

4) Ապրելակերպը փոխել. հեռանալ վատ սովորութիւններէն, ինչպէս՝ թմրութիւնը, վատ սննդառութիւնը, անքնութիւնը, եւայլն:

5) Վարժուիլ ժամանակը տնօրինել եւ խուսափիլ ամէն ինչ միաժամանակ կատարելէ: Գործերը բաժնէ եւ իւրաքանչիւրին համար առանձին ժամանակ տրամադրէ:

6) Առաջնահերթութիւնները սահմանել. այս մէկը հրամայական կը դարձնէ նպատակները, պարտականութիւնները եւ գործունէութիւնները դասաւորելու անհրաժեշտութիւնը, ըստ անոնց կարեւորութեան:

Ուսումնասիրութիւնները կը նշեն, թէ անհատին մօտ լաւատես ուղղուածութիւնը՝ խոչընդոտող պարագաներու դիմաց աւելի առարկայական արժեւորման կը մղէ զինք:

Լաւատես անձը ընդհանրապէս գործնական եւ յաջող միջոցներ կը որդեգրէ ճնշող պարագաներու հանդէպ իր վերաբերմունքին մէջ, եւ ան նուազ ենթակայ կ'ըլլայ հոգեկան ու մարմնային հիւանդութիւններու:

Արդարեւ, եթէ փափաքիս մէկ կարեւոր որոշում առնել, այդ մէկը թող ըլլայ հարցերուն լաւատես ակնոցով նայելու որոշումը, ինչ որ քեզմէ պիտի պակսեցնէ գալիք ճնշումներուն բեռը:

ԱՍՏԾՈՅ ՍՊԱՌՆԱԼԻՔԸ

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԹՈՒՄԱՆԵԱՆ

Այժմ ես կը գամ,
ասում է Աստուած,
Օգնել աղքատին իր
ծանըր կըռւում.
Չեմ թողնի նրան
յաւիտեան լըքուած,
Նա ինձ ապաւէն կանչեց
նեղ օրում:
Վա՜յ ձեզ, հըզօրներ,
որ իր խըրճիթում
Լացացրիք խեղճին,
այրիին ու որբին,
Ու վէս, անպատիժ՝
ասիք ձեր սըրտում
Ո՞վ է վերեւից նայում մեր
ճամբին:
Մի՞թէ կարծում էք՝
չէր տեսնում, լըսում,
Նա, որ ստեղծեց ե՛ւ աչք, ե՛ւ
ականջ.
Մի՞թէ կարծում էք՝
ուժն էր պակասում,
Եթէ համբերեց դատելուց առաջ:
Իմ աչքերն անթարթ
ձեր ճամբի վրայ
Հըսկել եմ անքուն ես
ձեր գործերին,
Էլ չեմ դանդաղի
գալիս եմ ահա,
Ե՛ս, տէր զօրութեանց
Եւ հուրն իմ ձեռին:
Ես հուր եմ ձըգում
ճընշուածի հոգին
Նրա համարձակ
լեզւով ձեզ դատեմ,
Ես ուժ եմ տալիս
աղքատի բազկին,
Նրա թիկունքին՝
գալիս եմ ձեր դէմ:
1902

ՊՈԼՍԱՀԱՅ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԵԱՄԲ

Շարունակուած էջ 1-էն

Պէրքսանլար՝ դիտել տալով որ ցեղասպանութիւն տեսած եւ ճաշակած հայ ժողովուրդը տակաւին կը գոյատեւէ եւ կը բարգաւաճի, բոլոր դժուարութիւններէ եւ աճաբեկչութիւններէ ետք: Անդրադառնալով Հայ ժողովուրդի աննկուն կամքին եւ օտար ափերու վրայ հայ մնալու իր վճռակամութեան, ան ըսաւ, «Երբ մեր լեզուով կը խօսինք, ուրեմն անոնք ձախողած են»:

Հայ դատի աշխատանքներու ծիրէն ներս, Պր. Պէրքսանլար թելադրեց չկեդրոնանալ միայն «Ընդունման» թէզի վրայ, այլ կենսական նկատեց ուսանողներ պատրաստել որպէսզի լուրջ հետազօտութիւններ կատարեն Հայոց Ցեղասպանութեան պատմագրութեան շուրջ, օգտուելով մանաւանդ այս նպատակի համար տրամադրուած կրթաթոշակներէն ՝Գլարք Համալսարանէն ներս: Ան ներկայացուց Փրոֆ. Թանէր Աքչամը որպէս այն յանդուգն Թուրք ուսանողը՝ որ անցնող տարիներու ընթացքին առաջին անգամ ըլլալով բարձրացուց իր ձայնը եւ դարձաւ Հայոց Ցեղասպանութեան «իրականութեան» խօսնակը:

Փրոֆ. Րիչըրտ Հրայր Տէօքմէճեան

Փրոֆ. Թանէր Աքչամ ամպիոն ներկայանալով շնորհակալութիւն յայտնեց իրեն տրուած այս առիթին եւ ներկայացուց Մասաչուսէցի Գլարք Համալսարանի փոխնախագահը, որ յատկապէս անդրադարձաւ Հայոց Ցեղասպանութեան հետազօտութեան աշխատանքներու համար տրամադրուած կրթաթոշակներուն եւ այս ուղղութեամբ կատարուող դրամահաւաքներուն մասին:

Էտուին Մինասեան, Փրոֆ. Հրայր Տէօքմէճեան, Փրոֆ. Թանէր Աքչամ եւ Գուրգէն Պէրքսանլար

Երեկոյի գլխաւոր դասախօս ՝ Փրոֆ. Թանէր Աքչամ անցնելով յայտագրի կարեւոր բաժնին, ներկայացուց Հայոց Ցեղասպանութեան հետազօտութեան եւ ուսումնասիրութեան յայտագրի ծագումին եւ կարգ մը հայ փրոֆէսորներու դիմագրաւած դժուարութիւններուն մասին այս գետինը բաց պահելու ջանքերուն մէջ: Ան ցաւ յայտնեց որ բազմաթիւ հայկական աղբիւրներ տակաւին կը մնան անտեսուած եւ պէտք եղած ուժը չկայ հետապնդելու եւ ուսումնասիրելու զանոնք: Ասոր հետ նաեւ Թրքական ուրացման «քէմբէյնի» եւ պայքարի վնասակար ազդեցութիւնները, որոնք պատճառ կը հանդիսանան մեծ յուսահատութիւններու եւ կաղացման: Ան շեշտեց որ Թուրք կառավարութիւնը շատ խիստ դիրքեր բռնած է հայ դատի ուրացման գործընթացին մէջ եւ մեծ գումարներ կը յատկացնէ՝ կասեցնելու հետազօտութեան եւ ուսումնասիրութեան աշխատանքները: «Թուրքիոյ կողմէ Ցեղասպանութեան «Ուրացման» քաղաքականութիւնը՝ յատկապէս Ամերիկայի մէջ, իր վատ հետեւանքները ունի»: Ան ըսաւ. «Հարկ է նոր սերունդներ պատրաստել, որպէսզի անվախօրէն հետեւին, սերտեն եւ ուսումնասիրեն Հայոց Ցեղասպանութիւնը: Ամէն մէկ Հայու առաջնակարգ դերը պէտք է ըլլայ աշխուժացնել Հայոց Ցեղասպանութեան ուսումնասիրութեան գործընթացը»:

«Ամէն մէկ Հայու առաջնակարգ դերը պէտք է ըլլայ աշխուժացնել Հայոց Ցեղասպանութեան ուսումնասիրութեան գործընթացը»:

Երեկոյի վերջին բաժնով իր խօսքը եւ թելադրութիւնները փոխանցեց Փրոֆ. Հրայր Տէօքմէճեան, կեդրոնանալով ուսանողներ ներգրաւելու եւ ֆինանսական օժանդակութիւն հայթայթելու հարցերուն վրայ: Ան առաջարկեց արթուն մնալ եւ կանխանշանները տեսնել բոլոր անկիւններէ մօտենալով եւ լուրջ գործունէութիւն ծաւալել՝ ի դիմաց Թուրք կառավարութեան բոլոր ջանքերուն՝ կասեցնելու եւ խանգարելու մեր դատը:

Ի վերջոյ ան իր շնորհակալական խօսքը ուղղեց այս շատ կարեւոր նախաձեռնութեան կազմակերպիչներուն եւ յատկապէս Պոլսահայ Միութեան վարչութեան:

Գնահատելի է, մինչեւ օրս, բոլոր այն կազմակերպութիւններու եւ միութիւններու ներդրումը եւ նիւթական օժանդակութիւնը այս նպատակի համար: Բոլորին վարձքը կատար:

ՀԱԽ-Ի ՁՕՐԱԿՑԱԿԱՆ ՀԱՒԱՔԸ ԿԼԵՆՏԷՅԼԻ ԹԵԿՆԱԾՈՒՆԵՐՈՒՆ

Շարունակուած էջ 1-էն

քաղաքապետական խորհուրդի անդամութեան թեկնածուներ Արա Նաճարեանը, Լորա Ֆրիտմընը եւ Շահէ Քէօրօղլեանը: Անոնք ներկաներուն հարցումներուն պատասխանելէ ետք պարզեցին իրենց ընտրական ծրագիրներուն օգտաշատ առաջադրանքները, որոնք իրենց բարերար նպաստը պիտի բերեն շրջանի բնակչութեան եւ յատկապէս մեր հայ քաղաքացիներուն:

Այստեղ պէտք է կարեւորութեամբ նշել որ 207,000 բնակիչ հաշուող Կլենտէյլի բնակչութեան շուրջ 40 առ հարիւրը հայերէ կը բաղկանայ: Սակայն, մեր հայրենակիցները շատ նուազ համեմատականով ներկայացուած են պետական կառոյցներէն ներս (հրշէջ, ոստիկանութիւն եւ հանրային տարբեր ծառայութիւններ):

Ներկայիս, վերոյիշեալ երեք թեկնածուներն ալ առաջնային դիրք կը գրաւեն: Անոնք՝ ամենուրեք կ'արժանանան շրջանի ազգաբնակչութեան տարբեր խաւերու եւ կառոյցներու խանդավառ ընդունելութեան ու անվերապահ զօրակցութեան:

Նախընտրական այս օրերուն ընտրապայքարը մտած է թէժ մրցակցութեան հանգրուան մը, երբեմն պարզելով անախորժ երեւոյթներ եւ միջամտութիւններ, յատկապէս տարեց եւ բարեմիտ հայ քաղաքացիներու մօտ:

Յաջողութիւն մեր թեկնածուներուն:

«ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ-5» ԳԻՐՔԸ

Շարունակուած էջ 8-էն

Յարգելի Յակոբ Վարդիվառեան, դուք արժէքաւոր աշխատանք էք իրականացնում գրքի էջերին դրոշմելով վաստակաշատ անձանց կատարած յիշատակելի գործերը՝ հայապահպանման, մշակոյթի զարգացման, հայրենիքի բարգաւաճման եւ այլ տեսանկիւններից դիտուած:

Սրտագինս մաղթում ենք երկար եւ առողջ կեանք, թող որ հանդիպումներիդ շարանը անխափան շարունակուի ի մխիթարութիւն եւ գնահատանք երախտաշատ անձերի ի փառս հայ ժողովրդի յաւերժ երթին:

Վարձքներդ կատար:

ՊՈԼՍԱՀԱՅՈՒԹԻՒՆԸ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ԱՐԻՈՒԹԻՒՆԸ

Շարունակուած էջ 13-էն

ծող ժամանակակից մարդկութեան կեանքին մէջ: Փոքրամասնութիւններու հանդէպ «ձերմակերես» երեւնալու Թուրք պետականութեան ներկայ քաղաքականութիւնը ենթակայ է եւրոպական եւ մնացեալ աշխարհի ուշադիր եւ հետեւողական քննութեան (Scrutiny):

Ան ենթակայ է նաեւ մեր հայրենի եւ սփիւռքահայ ժողովուրդի աղմուկ բարձրացնել գիտցող զանգուածներու քննութեան, որոնք ուրախութեամբ կը դիտեն քաղաքացիական արիութեամբ տարած աշխատանքը իրենց պոլսահայ եղբայրներուն եւ քոյրերուն, վերադարձնելու ազգային կալուածները, վերաշինելու աւերուած հայ եկեղեցիները եւ վերակոչելու միլիոնաւոր հայ բեկորները....:

Փառք ու պատիւ պոլսահայ քաղաքացիական արիութեամբ պատեանէն դուրս ելած կորիճներուն եւ անոնց թիկունք կանգնող Թուրք հայասէր եւ ազատամիտ գործակիցներուն:

VA Print Media

Book Printing • Hard Covers • Year Books

Restoration of Old Books & Bibles

Նոր Գիրքերու Տպագրութեան եւ

Հին Գիրքերու Նորոգութեան Համար

Հեռաձայնել՝ ՎԱՀԷ ԱՋԱՊԱՀԵԱՆին

Vahe Atchabahian

1870 E. Layton St. • Pasadena, CA 91104

626-354-5924 • vamedia@yahoo.com

massispost.com

daily news updates

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

ՄԱՐԻ ՍԱՐԳԻՍԵԱՆ

ՄԱՐԻ ՍԱՐԳԻՍԵԱՆԻ մահուան քառասունքին առիթով հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 7 Ապրիլ, 2013, առաւօտեան ժամը 11:00ին, Փասատինայի Ս. Սարգիս Եկեղեցւոյ մէջ, 58 S. Sierra Madre Blvd., Pasadena, CA 91107, որմէ ետք հոգեճաշ պիտի մատուցուի Raffi's Restaurant, 3887 E. Sierra Madre Blvd., Pasadena, CA 91107:

Խնդրողներն են՝
Տէր եւ Տիկ. Տիգրան եւ Լինտա Սարգիսեան եւ զաւակունք
Տիար Գրիգոր Սարգիսեան եւ զաւակունք
Տիկ. Թագուհի Աչճեան եւ զաւակունք (Հալէպ, Սուրիա)
Տիկ. Սոնա Տէյիրմէնճեան եւ զաւակունք (Հալէպ, Սուրիա)
Տէր եւ Տիկ. Մանուէլ եւ Սվետա Տարաքճեան եւ զաւակունք
Տիկ. Անահիտ Պասմաճեան եւ զաւակունք
Եւ համայն Սարգիսեան, Աչճեան, Տէյիրմէնճեան, Տարաքճեան եւ Պասմաճեան ընտանիքներ:

ՆՈՒԻՐԱՏՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐԻ ՍԱՐԳԻՍԵԱՆԻ մահուան տխուր առիթով փոխան ծաղկեպսակի կատարուած են հետեւեալ նուիրատուութիւնները Կիլիկեան Բարեգործական Միութեան

Տիգրան եւ Գրիգոր Սարգիսեան	$500
Սարգիսեան, Սաֆարեան եւ Երանոսեան ընտանիքներ	$500
Տէր եւ Տիկ. Աւետիս Ատանլեան	$300
Տէր եւ Տիկ. Նազարէթ Ճանսզեան	$200
Տիար Արամ Սահակեան	$200
Gold Star Jewerly Staff	$200
Սարգիս եւ Պօղոս Սասունեան	$200
Տիկ. Վարդուհի Յարութիւնեան	$100
Տէր եւ Տիկ. Գէորգ Թաւուքճեան	$100
Տէր եւ Տիկ. Սարգիս Գիլաճեան	$100
Տէր եւ Տիկ. Յովիկ Լաչինեան	$100
Տէր եւ Տիկ. Ճորճ Մատոյեան	$ 50
Տէր եւ Տիկ. Աւետիս Քիւտողլեան	$ 30
Տէր եւ Տիկ. Սարգիս Ճինպաչեան	$ 25
Տիկ. Օժէնի Պարսումեան	$ 20

ՑԱՒԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Ընկ. ՍԱՐԳԻՍ ԱՐԱՊԵԱՆԻ մահուան առթիւ Հ.Մ.Մ.ի Վարչութիւնը իր խորազգաց ցաւակցութիւնը կը յայտնէ հանգուցեալի ընտանեկան բոլոր պարագաներուն:

ՎԱՐՁՈՒ ՏՈՒՆ

PALM SPRINGS ԱՐՋԱԿՈՒՐԴԻ ԳՆԱՑՈՂ ՀԱՅՐԵՆԱԿԻՑՆԵՐԻ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

Փալմ Սփրինկսի գեղատեսիլ եւ կից լեռնային շրջանին, վարձու է տրւում լրիւ կահաւորուած մէկ ննջարան, մեծ նստասենեակ, խոհանոց՝ բոլոր յարմարութիւններով, մինչեւ 5-6 հոգի գիշերելու տարողութեամբ Condo: Ունի մեծ լողաւազան, ջաքուզի, թենիսի խաղադաշտ, կանաչազարդ փիքնիքի տարածք, իր յատուկ կրակարաններով եւ 24-ժամեայ ապահովութեան սիստեմ:

Վարձման գներն են՝

Ուրբաթ, Շաբաթ եւ Կիրակի՝	$ 400
Long Weekend-ների համար՝	$ 500
Մէկ շաբաթուայ համար՝	$ 675
Մէկ ամսուայ համար՝	$ 1450

Մանրամասների համար հեռաձայնել՝
(818) 246-0125

ՆՈՒԻՐԱՏՈՒԹԻՒՆ

Հալէպի Կիլիկեան Վարժարանին կատարուած նուիրատուութիւններ՝ նախաճաշի ձեռնարկի առթիւ.

Տէր եւ Տիկ. Սեդրակ Աճէմեան	$500
Տէր Տիկ. Նազարէթ Ճանսզեան	$300
Տէր եւ Տիկ. Սեդրակ Մելքոնեան	$250
Տէր եւ Տիկ. Կարօ Պէքարեան	$200
Տէր եւ Տիկ. Սուրէն Կարապետեան	$200
Տիար Յարութ Գալեմքէրեան	$100
Մարի Ժամալեան-Յակոբեան	$100
Տէր եւ Տիկ. Յարութ Պոյամեան	$100
Տէր եւ Տիկ. Ճորճ Մատոյեան	$100
Տէր եւ Տիկ. Մարթին Խաչատուրեան	$100
Տիկ. Վարուժան Տոլպաքեան	$100
Տիկ. Ազնիւ Աքըլեան	$100
Տիկ. Վարդուհի Յարութիւնեան	$100
Քէթի Պոսնոյեան	$ 50
Տէր եւ Տիկ. Հրաչ Գիլաճեան	$ 50
Տէր եւ Տիկ. Գէորգ Թաւուքճեան	$ 50
Տիկ. Մայտա Ալթունեան	$ 50
Տիկ. Օժէնի Պարսումեան	$ 50
Սիլվա Գսաճէքեան	$ 50
Սիլվա Եսայեան	$ 50
Տիկ. Սրբուհի Մուրատեան	$ 50
Այվազեան	$ 20
Նազարէթ Քրտողլեան	$ 20
Մի ոմն	$ 20
Մի ոմն	$ 20
Վերգին Սէրայտարեան	$ 20

ՆՈՒԻՐԱՏՈՒԹԻՒՆ

Պետրոս Սէֆէրեան գնահատելով «Մասիս» շաբաթաթերթի բովանդակութիւնը $100 կը նուիրէ «Մասիս»ի բարգաւաճման ֆոնտին:

ՄԱՍԻՍ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ
ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԿՏՐՈՆ

- -

Yes, I wish to subscribe to Massis Weekly
Enclosed a check for (one year)
*** $50,00 * $100,00 (first class) for USA**
$ 100,00 (Air Mail) for Canada.
$ 250,00 (Air Mail) Overseas.

Name: ---
Address: ---------------------------------------
City: --------- **State:**--------- **Zip Code:**------
Country: -------------
Tel :----------------------- **Fax :** -------------------------

ARMED AND UNARMED SECURITY GUARD SERVICES
RFP 7576

The Housing Authority of the City of Los Angeles invites proposals from qualified firms to provide armed and unarmed security guard services for its various property sites. Copies of the RFP may be obtained beginning March 18, 2013 online at http://www.hacla.org/ps/.

Proposals will be accepted until 2:00 p.m., April 18, 2013.

3/28, 4/4/13
CNS-2459433#
MASSIS WEEKLY

Ձեր Ծանուցումները Վստահեցէք «Մասիս» Շաբաթաթերթին
T: (626) 797-7680
F: (626) 797-6863
Massis2@earthlink.net

PROJECT BASED VOUCHER NOTICE OF FUNDING AVAILABILITY
PBV NOFA NO. 7577

The Housing Authority of the City of Los Angeles ("Authority") in collaboration with the Los Angeles Housing Department invites proposals from qualified developers under the Project Based Voucher Program for Permanent Supportive Housing projects that serve extremely and very low income chronically homeless special needs and veteran individuals, and homeless senior and disabled individuals. Copies of the PBV NOFA may be obtained beginning March 15, 2013 online at http://www.hacla.org/ps/. Electronic proposals will be accepted until 11:59pm, April 15, 2013.

3/28, 4/4/13
CNS-2458998#
MASSIS WEEKLY

ARMENIAN COUNCIL OF AMERICA

ՀԱՅ ԱՄԵՐԻԿՅԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԸ ՍԱՏԱՐՈՒՄ Է ԱՅՍ ԹԵԿՆԱԾՈՒՆԵՐԻՆ

ON TUESDAY, APRIL 2ND VOTE FOR

Ապրիլ 2-ին Քվիարկեք

Chahe Keuroghelian
City Council

Laura Friedman
City Council

Ara J. Najarian
City Council

Dr. Armina Gharpetian
GUSD School Board

Greg Krikorian
GUSD School Board

Joylene Wagner
GUSD School Board

• Proven and effective leaders
• Long-time friends and advocates for the Armenian community
• Problem solvers interested in the progress of the City of Glendale

• Համայնքի երկարամյա ու հաւատարիմ բարեկամներ
• Գլէնդեյլ քաղաքի առաջխաղացման ջատագովներ
• Գլէնդեյլ քաղաքի փորձված ղեկավարներ

OUR FRIENDS WHO HAVE SUPPORTED THE ARMENIAN-AMERICAN COMMUNITY'S INTERESTS FOR MANY YEARS.

PROGRESS INTEGRITY LEADERSHIP

Paid for by the Armenian Council of America, PAC ID #1275835
815 E. Colorado Blvd., Suite 140, Glendale, CA 91205